

554

555

Ernst

S.

Introductiones

APOTELESMATICAE ELEGAN-

tes, in Chyromantiam, Physiognomiam, Astrologiam nas-
turalē, Complexiones hominū, Naturas planetarū, Cū pe-
riaxiomatibus de faciebus Signorum, & canonicis

de ægritudinibus, nusquam fere simili
tractata compendio.

AVTORE IOANNE INDAGINE.

Francofurti ab 1522. ~~1522~~ *vidi in fine*

B 7

7 94

14022

mi
ei
pr
de
qu
en
m
ni
ca
qu
ris
lic
dic
seq
eta
Me

CHYROMANTIAM:
Caput primum de Manus
distinctione.

R AE C I Chyromantiam
uocant diuinationem, quæ
ex Manus inspectione colligi-
gitur. Et iam diu, at-
que adeo apud ueteres quo-
que in usu fuisse, antiquissi-
mus ipsius uocabuli usus arguit. Scripturus autem
eius rei observationes, necessarium puto ipsam
primum hominis manum describere, eiu q; partes
designare, quò deinde facilius cognoscantur ea
quæ de uaticinio (ut ita dicam) manuario præcipi-
emus. Et manus quidem passæ (sic enim appelliabi-
mus extensam, ac complanatam) interior illa pla-
nities, palma est. In cuius medio relictum con-
cauum, uola dicitur. Inde manant digiti quinque, Palma-
quorum primus grosior ac robustior, quòd cate-
ris præpolleat, pollex, unde pollicare, qd' ad pol-
licem pertinet. Proximus Index uocatur, quod in Pollex.
dicando aliquid extenso cotamur. Qui deinceps Index.
sequitur, ab eo quòd inter quinque medius est, medi-
etatis uocabulo censetur. Vocaturq; alio nomine Medius
Medicus, quoniam eo utuntur medici locus infæ-

INTRODVCTIO IN

mibus. Et uerpus, à uerrendo, quia deinde uoce Iu-
daeos infamandi studio, & qui sic crebro utan-
tur eo digito notamus, Verpos dicendo, Vt Iuue-
nalis, Eadem nisi sacra colenti, Quæsitum ad
frontem solos deducere uerpos. Etiam conte-
mnētes aliquem, medium plerumq; digitum exeri-
mus. Vnde & prouerbio locus factus, cum ali-
quem despicientes, medium illi digitum ostendere
dicimur. Post hunc à minimo proximus Annula-
ris est, sic dictus, quòd aureo annulo circūdari so-
leat, præsertim is qui in sinistra manu est. Cuius
rei eruditi homines rationem scripserunt, quòd
in seclis humanis corporibus inuentum sit, neruū
quendam tenuissimum, ab eo digito ad cor homi-
nis protendi, Vnde uisum antiquis, cum digitum
annulo quasi corona circūdari. Vel certè ob au-
ri ipsius naturam, quo cor uegetari ac confortari
aiunt medici. Omnium minimus ac ultimus à qui-
busdā Auricularis uel Auricularius, quòd eo ue-
luti auris scalpio emungendis auribus uti solemus.
Et de digitis hætenus. Porro clausam manum ac
compressam, digitis conuolutis, pugnū uocamus,
cuius summum iuxta pollicem est, infimum è regi-
one. Quam manus partem, quia percutiendo cor-
pori

Annularis.

Auricularis.

Pugnus.

CHYROMANTIAM.

pori alicui ad mouemus, percussione manus dici a
 Chyromanticis iam propè receptum est. Tum ma-
 nus ubi ea iungitur brachio, iuncturam manus,
 uel quia ibi restringatur, ac in arcu exit, restricta.
 etiam manum dicimus. Habent deinde singula tu-
 bera singuli digiti, quæ à radicibus digitorum insur-
 gunt, ac à nonnullis Montes uocantur, inditis pla-
 netarum nominibus. Quibus additur prominens il-
 la caro, quæ ad pugni infimū, id est ad manus per-
 cussionem est. Quo fit ut planetis in manu homi-
 nis locus sit omnibus. Vnde et uaticinia colligun-
 tur. Nam pollicis tuber Veneris est, et hac no-
 ta signatur, ♀. Tamen si secus placuit alijs, uerum
 nos à priscorum tramite minime discedemus, quos an-
 tea polliciti sumus nos imitatu-
 ros, τὸν τοῦ πάλαι
 suo loco dicemus. Indicis, I uis. Et signum ha-
 bet, ♀. Medij, Saturni, hac nota, ♄. Annularis,
 Solis, quod hic character in-
 dicat, ☉. Auricula-
 ris, Mercurij, sub hac nota, ☿. Quod uerò in ma-
 nus percussione tuber est, Luna occupat, idque sic
 scribimus, ☾. Iam Mars quem locum habeat, pau-
 lo post dicemus. Sed prius sectiones manus, quas an-
 tiqui incisuras, nostrates lineas appellant, descri-
 bemus. Sunt autem præcipuæ et principales hæ.

INTRODVCTIO IN

Linea uite. Restricta, quæ ibi est ubi restrictam uocari manifeste diximus, ac à brachio manum diuidit, nam in ipsa penè iuncta est linea uite, uel cordis, quæ sub tubere Indicis, aut iuxta, quasi inter pollicem ac indicem orta, manum secat, ad restrictam tendens.

Linea media naturalis. In eadem manus regione, id est, ad indicis tubere, oritur linea quæ per transuersam manum ad Lunæ tuber protenditur, uocaturq; linea media naturalis. Atq; hæ duæ sic ortæ, atq; in diuersum euntes, trianguli formam incipiunt, Quam deinde, si fuerit (nam in quibusdam non apparet) linea tabellaris, uel epatis, aut linea stomachi (nam ijs nominibus eadem sectio denotatur) perficit, ut sit quasi basis trianguli. Oriturq; iuxta Restrictam sub tubere pollicis, & præter mediam naturalem profluit ad Lunæ montem. His lineis conclusum

Triangulus Martis. spaciū Marti damus, uocamusq; triangulū Martis, hoc adscripto signo, ☿. Est & linea Mensalis, quæ sub auriculari, ea parte qua Lunæ tuber exit, orta, Indicem petit, hoc sortita uocabulum, quod inter eam & mediam naturalem, relictum spaciū, mensæ figuram arguat. Nam omnino uocatur spaciū illud Mensa manus, uel quod faciat quadrā, quadrangulus, appellaturq; præ-

tere.

CHYROMANTIAM.

terea fortunæ linea. Atq; hæc ferè potiores sunt manus sectiones, ad quas reliquæ minutiores, tamquam ad principes lineas colliguntur. Sed iam omnes, ut fieri potest, describemus, ac quâtum ex ipsa arte est, de earum significatione exponemus.

At primò de eis dicendum arbitror lineis, quæ à tribus nobilissimis humani corporis membris, de nominationem accipiunt, Cordis, Cerebri, & Es-
patis. Vt autem in his corporum partibus, quicquid præcipuû hominis est, uertitur, ita ab ipsis tribus incisuris seu lineis, de hominis salute, ac pernicië, & quicquid præter necessarium illi accidere potest, uaticinari licet. Quod si cui leuissimum uidetur, meminerit et antiquos Pythagoricos, præsertim à lineamentis corporû humanorû mores hominû contempsisse, ac plerûq; quod cui euenturû fuerit, prædixisse. Nam de Socrate quid per-
tur: quem cum quidam ex physiognomia descri-
psisset, ac hominum omnium qui uiuunt impurissi-
mum, ac planè perditum libidine dixisset, ob id
à discipulis eius, tanquam flagitiose mentitus reprehenderetur, Respondit Socrates, hæc quidē ita sibi naturaliter inesse, uerû se naturæ uitæ rationis norma correxisse, inuens, ea quoque

Socratis natura.

INTRODVCTIO IN

quæ à natura nobis insunt, consuetudine emenda-
 ri, & contra ipsum quodammodo fatum obiecta-
 ri hominem posse. Et Peripateticorum prin-
 ceps Aristoteles, ait manum hominis à natura fã-
 ctam, tanquam instrumentorum instrumentum in
 humano corpore, & organorum organum. Cum
 igitur illius officium sit, omnibus humani corporis
 partibus inservire, et omnium membrorum uirtus
 in humana generatione concurrat, ualde consen-
 taneum est humane qualitatis (quam uocant Com-
 plexionem) signa quædã ac indicia in hominis ma-
 nu conspici. Ea est omnium inter se membrorum
 proportio, sic in singulis omnia conueniunt.
 Quid quod Plinij ætate fuisse iamdum in usu Chy-
 romantiam, ipse Plinius asserit? Cfficij tamen
 mei arbitror, uiterim admonere quatenus arti cõ-
 cedendum sit, et quid aliunde præterea adsciscen-
 dum, ne quis putet iuxta tam angustos terminos,
 tam magnæ rei cognitionem includi. Vbi, quid
 ego consueverim, non absurdum arbitror ostende-
 re. Quoties enim percontantibus respondendum
 est, ipsam quidem primum manum (ut assolēt) in-
 tuor, sed interim uniuersum iuxta corpus, ac o-
 mnia eius lineamenta accurate perspicio, physio-
 gnomiam

Cautela.

CHYROMANTIAM.

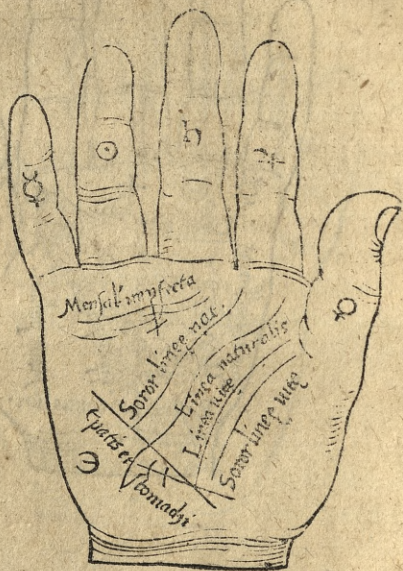
gnomiam (qua uocatur, & de qua in sequenti li-
bello agam) cum Chyromantia coniungens. De-
inde natiuitatis horam, uel mensem, diem, ac an-
num. Quo scito, ad Astrologiam naturalem, cu-
ius infra scriptis à me libellis rationes pertracta-
buntur, animum adijcio. Sic plane putans, nihil
horum, si seorsum usurpetur, satis esse ad respon-
dendum inquirentibus, potiusq; me temerarium,
sic citò respondeam, quam illos stultos, si facile cre-
dant, iudico. Itaq; sic ista contenta ac com-
plicata habeo, ut quodquod arripuero, reliqua si-
mul protraham, & omnibus pariter utar. Exi-
stimans dementis omnino hominis, inspecta semel
manu, de uita ac fortunis omnibus senten-
tiam ferre. Sed iam ad Chyro-
mantiae leges re-
deo.

INTRODVCTIO IN

INTRODVCTIO IN

Nomina digitorum secundum planetas.

Caput

CHYROMANTIAM.

Caput secundum, de Linea uitæ.

LINEA VITAE, quæ & cordis linea appellatur, incipit, ut dictum est, à monte Indici per palmæ medium, tenditq; eo, ubi restricta manum appellari uolumus. Quæ si Longa longa fuerit, recta, ac uiuo quodam colore perlucida, uitam longam, & paucis ægritudinibus obnoxiam præfagit. Ipso hoc Plinio adserente, qui ait: Contra longæ esse uitæ incuruos humeros, & in manu una duas incisuras longas habentes, quod de linea uitæ, & media naturali licet intelligere. Quod si uirtus naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, uariiegata, tenuis, et sepe obuersis rimulis scissa, & breuis apparet linea, uitæ breuitatē ac aduersam ualetudinem arguit, et uirium parū, ipsumque hominem denotans rarò aliquid ad optatum finem perducere. Quemadmodum illa Grossa, crassior, ac longa, & indistincta, omnia contraria pollicetur. Cuius rei si quis à nobis rationem exigat, dicemus hoc sanguinem ipsum, qui cor uegetat, & quem aliqui animi sedem esse putauerunt, præstare. Certum hoc enim est, ut ille purus, uel impurus fuerit, ita lineam hanc colorem sorti-

INTRODVCTIO IN

Rubea.

Pallida.

Stricta.

Et

Grossa.

fortitam, obscurum, aut clarum, adeo ut rubicun-
da ac splendida sit ea, quoties in homine sanguis
abundat, et e contra pallens ac liuida, ubi ille de-
fecit. Vnde et immixtus calor naturalis osten-
ditur, et firmatum corpus, et contra robustum ac
uigens. Tunc si hæc linea fuerit stricta, subtilis,
et bene colorata, ac mediam naturalem uersus
procefferit, significat hominem boni consilij, sub-
tilis intellectus, magni ac planè regalis animi. Et
si fuerit lata, et malè colorata, uel pallida, con-
trarium denotat. Hoc autem semper notan-
dum est, in omnibus lineis principalibus, Quòd si
sint rectæ, ac indistinctæ, et benè coloratæ, semp
bonitatem complexionis ostendunt. Si uerò cōtrā
dispositæ fuerint, contrariū semper arguūt. Item
si linea uite sit grossa et profunda, et diuersi co-
loris, id est per puncta rubra pallens, ac liuida,
malitiā, calliditatē, inuidiā, ipsum alioqui homi-
nem garrulum, iactabundum, ac sibi ipsi placen-
tem. Si eadem linea sit grossa, et ualde rubicūda,
fallacē hominem, impurum, inconstātem denotat.
Si uerò liuida cum quadam rubedine permixta fu-
erit, iracundū, et quasi ex ira furiosum uirū demō-
strat. Si uerò ualde rubea cū quadā plūbea liuidē
tate

CHYROMANTIAM.

late permixta, inconstantem, inuerecundū, uagū,
 proditorē, discordias ac lites ferentē, iracundū,
 & qui saepe ad malū incitet. Iam si hæc linea fue-
 rit rubea ea parte qua ad restrictam protenditur,
 crudelitatem denotat. Sæpe & bifurcata ea in an-
 gulo supremo, instabilem, uagabundam, & in o-
 mnibus agendis uitam mirabilem ostendit. Quæ si
 fuerit flexuosa ac contorta mediam naturalem uer-
 sus, sed rubra, deceptorem, subdolum, petulantē,
 & peruersi animi innuit. Aliquando & crucis si-
 gnum à linea uitæ tendens ad angulum supremum
 cū tribus paruis lineis, in muliebri manu si compa-
 ruerit, salacē, pudoris prodigam, ac extremē im-
 probam signat. Si quādo in linea uitæ inueniatur
 quedam crux parua circa angulū dextrū, et hæc
 crux sit incisa, in manu mulieris, nephariā, scele-
 rosam, ac ultimo aliquādo supplicio propter sce-
 lus afficiendam. Nam talis crux in prædicta linea
 uitæ semper malū significat, tã in uiro, quàm mu-
 liere. Si duæ lineæ fuerint iuxta lineam uitæ reper-
 tæ, in fine tuberculi pollicaris, quasi ad latus iacen-
 tes, eum hominem breui moriturum hoc signo cõ-
 iicio. Si linea uitæ habens ramos extensos uer-
 sus mediam naturalem, in modum hic in margine
 signatum

INTRODVCTIO IN

signatum, o. diuitias & honores, ac perfectionis
 signum esse dicitur. Si uerò iam dictos ramuscu-
 los extendit inferius, uersus restrictā, hoc scilicet
 modo. o. paupertatem, & à seruis & domesticis
 deceptionem, ac eorum infidelitatem semper indi-
 cat. Si autem tales ramusculi uadunt directè ad
 mediam naturalem per triangulum, significat ho-
 minem post multa discrimina, & uarias fortune
 iactationes, diuitias, & bona habiturum. Si uerò
 multe parue lineæ secant lineā uitæ, multas ægri-
 tudines prædicunt. Si in lineā uitæ sparsim sunt
 quadā grana, siue puncta, salacem, impudicū, for-
 nicatorem, præterea et contentiosum ostendit, e-
 ritq; homo ille in discrimine uitæ, propter sangui-
 nis effusione in seditrone, cuius ipse autor fuerit,
 omnino grauitè aliquando uulnerabitur. Vbi in
 principio lineæ uitæ oriūtur tres parue lineæ tor-
 tuosæ eam intersecantes, hoc modo. o. signum ui-
 deo futuræ lepræ. Nam peruersam epatis calorē
 ostendit. Vnde ex iam dictis colligitur, quod si
 lineā uitæ, uel cordis fuerit longa, alta, bene colo-
 rata, bonam habens cum lineā media naturali ac
 epatis et stomachi proportionem, et quod eadem
 lineæ etiam fuerint quantitatis & longitudinis
 debitæ,

CHYROMANTIAM.

debita, & coloris boni, sperandam esse dicunt longi-
tudinem uitæ, & bonitatem naturæ, ingenij, &
cōplexionis. Nonnunquam in linea uitæ uel capi-
tis unum ☉ uel ☉ ☉ inueniuntur, & uni-
us uel duorum oculorum amissionem significant.
Quod licet perraro inueniatur, in meipso tamen,
quod ita sit expertus sum. Nam in præfate meæ
manus loco huiusmodi signum inest. Quod cum ui-
deo, reminiscor quemadmodum olim in maximum
alterius oculi discrimen deueni. Quippe ad ignē
sedens hyeme, procidi, ac sinistro oculo in flam-
mam conuolutus sum, cruciabarq; uehementer,
Quamquam non solum hoc mihi signum illud ma-
lū prædixisse inuenio, uerumetiam quòd in natiui-
tate Martis ac Lunæ oppositio apparet. Reperi-
oq; ortus mei tempore, Martem fuisse in signo hu-
mano, in Vndecima, ac similiter Lunam in quintæ
domibus. Quæ constellatio tale aliquid portende-
re ab Astrologis obseruatum est. Quo uerius hoc
comperi, Quod prius dixi, has artes quadam in-
ter se necessitudine coniunctas, parumq; sine alia
aliā posse. Sane inferiora hæc à superioribus illis
gubernari, ac à cœlestibus uires influere, rursus
defectus inferri certum est. Vbi considerare licet,

INTRODVCTIO IN

quā sollicita fuerit circa creationē humani corpo-
ris rerū opifex natura, quæ de nobilioribus homi-
nis partibus, multis passim iudicijs cognoscere ho-
mini dedit. De reliquis non perinde. Nam cordis
cerebri, ac epatis certa sunt in hoīs manu signa,
quod in ijs maxima sit hoīs uita. Oculorū, aurium,
oris, manus, ac pedū non ita, quanq̃ hæc ad deco-
rē magis quam necessitatē facta uideātur, Ob idq;
tres has lineas omnis semp̃ manus habet, reliquas
multæ non habent. Rusticis, ppter cōtinuos labo-
res exceptis, quæ ex ijs exterminātur. Proinde sæ-
pius à me repetendū est, ita has artes cōiungi inter
se ut semp̃ ferē mutuo indigeāt adm̃iculo. Quod
ut faciamus palā, uelut postliminio ex Astrologia
repetamus, & hoc de natura signorum erratico-
rum, id est de planetis, quos sic græci appellant:
Sunt enim illi, qui non solū corpora hominum, ue-
rum etiam ingenia singūt. Nam Saturnus facit ma-
turos, prouidos, remissos, cupidos, pauciloquos, si-
bimetipsis placentes. Iupiter placidos, benignos,
trāquillos, sobrios, & loquendo comptos. Contra
Mars truculentos, immanes, mendaces. Sol pios,
ingenuos, faustos, atq; elatos. Venus incōtinentes
libidinosos, decoros, gratia et splēdore fulgētes.

Mercuri-

Ingeniorum
discrimina.

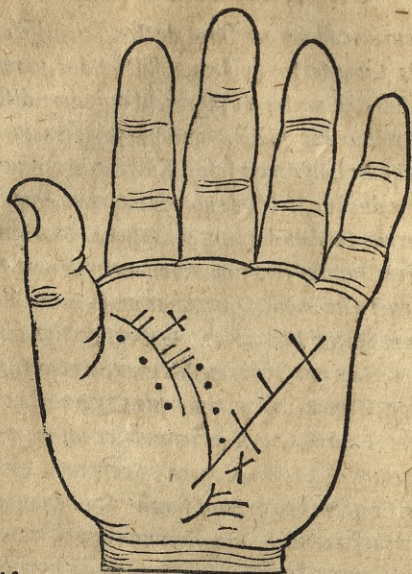
CHYROMANTIAM.

Mercurius callidos, uersutos, doctos, scientificos, agiles. Luna acutos quidem, et splendidos, uerum instabiles, et mertes, ac pigros. Id in genere dictū de uarietate ingeniorū. Nunc quo perspicacius uideas, quā longē inter sese dissideant, atq; diuersos producāt effectus, de uoce subinferam aliquid. Saturnus tardam dat, atq; obstreperā. Mars stridentem. Iupiter sonoram, resonantem, lenem. Venus enervatā, mollē, foeminiuīram, suauem. Idem faciunt Sol, & Mercurius. Habent & signa suas uoces, Nam quæ bonos ex illis tinnitus edunt, sunt Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres Aries, Taurus, Leo, Capricornus, et ultima pars Sagittarij. ΑΠΤΩΡΑ, Cancer, Scorpius, & Pisces. Et qdem hoc de uoce tantū. Sunt quæ parū et foetus fecundant, atq; fecunda appellātur. Ea sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædā sterilia, ut Gemini, Leo, & Capricornus. Ita quicquid humanorū actiū est, coaptari signis potest, Nempe eandem promotoribus. Quod quō minus negari potest, eō altius blasphemant qui Astrologiam nō diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur, quos & suis in locis proprijs pingemus coloribus, interim redeamus ad institutum.

Vocum indicia.

Signa fecunda.
Sterilia.

INTRODVCTIO IN

Si hoc modo crux circa angulum supremum inuenta fuerit, procedens ex linea uitæ, & à parte inferiori tres lineæ parue, à superiori duæ ut hîc, in muliere libidinosam, ac impudicam arguit. Si uero in fine lineæ uitæ, receptâ uersus, hæ tres lineæ inuentæ fuerint mulierem ob scelus supplicio puniendam extremo.

Quam

CHYROMANTIAM.

Quando parvæ quædam superius lineæ scindunt, aut certè tangunt lineã vitæ, in præscriptâ modum, corporis infirmitatè, ac ægrotudines prædicunt. Si uero ab alia parte lineæ media naturalis habuerit huiusmodi sectiones ab inferiori parte lineæ directè quasi iacentes, ac sursum erectissimè coniugio, ut dolorem capitis, qui exhalat

INTRODVCTIO IN

tibus à stomacho fumis proueniat, aut talem genus inum morbum aliquem. Tres illæ in fine lineæ re-
pertæ, malū denotant, ut infra patebit.

De lineæ media naturali.

Caput tertium.

Lineæ me-
dia.

LINEA media Naturalis uocatur illa, quæ incipit à radice lineæ uitæ, trāsiens p̄ medi-
am palmam, montē Lunæ uersus, uel p̄cusi-
onē manus. Si talis lineæ sit recta, indistincta, nec
obuersis scissa liniolis, optimā ualitudinem, cerce-
brumq; sanū, ac ingenium uiuax, et memoriā tena-
cem ostendit. Quæ si longa quoq; fuerit, et ad Lu-
næ tuber usq; correcta, animū audacē, ac uitæ lon-
gitudinē arguit. Quòd si curta fuerit, ita ut cōca-
uum manus non exeat, hominē timidū, tenacē, aua-
rū imprudentē, præterea et p̄fidiosum indicat. Et
si dicta lineæ nō extendatur usq; ad montē Lunæ,
seu ē regione eius spaciū, quod est inter medium et
annularem finiatur, deprauatis hominem morib.
sed uitæ nō diuturnæ ostendit. Tū si in formam he-
micycli præter Lunæ mōrē hæc lineæ diuagata fu-
erit, ac ad ipsum illud tuber recuruata, quāto qui-
dē p̄ductius exierit, tanto uitam lōgiorem pollice-
tur, sed in senectā ægestatem. Iam si eadem lineæ
quæ parte desinit sursum, ac ad digitos se erigat,

Recta.

Longa.

Curta.

Hemicycla-
ris.

CHYROMANTIAM.

impudentem uirū, et malitiosum ostendit. Quod
simultū ascendat ad digitos, stultū et insipientem
demonstrat. Contra inferius tendens, ac penē ad
receptā manus se demittat, cupidū et impurū de
notat hominem. Si autem ex altera parte recur-

Recuruata.

uata sit, et tēgat lineā mensurē, damnum aliquod
et aduersam fortunā ostendit. Eadem si fuerit tor-

Tortuosa.

tuosa, nō sibi constans, et inaequalis, ac diuersi co-
loris, signū fit prauitatis animi, et nōnunquā fur-
ti. Recta autem et aequalis si fuerit, colorisq; luci-
di, et quaedā lineae moueantur ab ea, signū est bo-
nae cōsciētiae et iusticiae. Sed quādo media natura

lis est lata et grossa, cū quādā rubedine pmixta:

Lata et gros-
sa.

ruditate ingenij, et prudentiae inopiā arguit. Si
quādo aut nec angusta nimis, nec ultra modū lar-

ga, et bene colorata, latū, hylarem, ac etiam for-

Subtilis &
pallens

tem hoīem signat. Quinetiam subtilis et tenuis, et
liuida, uel pallens: debilitatem cerebri, ac ascendē-

tes à stomacho in caput uapores. Et si haec linea
cōpareat grossa & alta nimis, quaedāq; parua li-

nea iuxta eam sint, cum rubeo colore iratū, furi-

bundumque hominem ostendit. Rursum si ha-

beat intra se quaedam spacia nodosa continua,
in hac forma, o, quot ibi fuerint nodi, Nodosa.

INTRODVCTIO IN

tot homicidia uel iam admissa, uel post admitten-
da. Qui nodi ubi non omnino reuoluti ac clausi
uidebuntur, grassatoris quidem indicia sunt, non
tamen homicidæ, & qui cedat ac uulneret, non
planè tamen occidat. In eadem linea puncta quæ
dam crassa ac pingua, inconditos mores, ac homi-
nem insulsum & insuauem ostendunt. Quæ pun-
cta si fuerint rubea ualde, crudelem ac præferocẽ
hominem demonstrant. Si hæc linea fuerit tortu-
osa, & per gyrum faciens semicirculum cum qua-
dam obscuritate: à quadrupedibus periculum, uel
à feris interemptum iri indicat. Et si iuxta sæpe-
fatam lineam fuerint duæ parue lineæ coniunctæ
(ut infra in figura manus uidebitur) uulnera non
ferro. Item si in eadem linea crux parua è regi-
one medijs reperiatur: hominem infra annum mo-
riturum designat. Si quis hanc lineam restri-
ctam uersus bifurcatam habuerit, cum quibusdam
sectionibus minusculis, is omnes cogitatus
suos ad pessima retorquet, ac ne-
que Deum, neq; hominem
timere uide-
tur.

Hec

Punctata.

Tortuosa.

**Crux signa-
ta.**

CHYROMANTIAM

Hec antepicta manus figura, cum linea media naturali, ut est, incipiens scilicet à radice lineæ vitæ, ac directè per mediam manum transiens absq[ue] incisionibus, significat bonum corporis statum, ac cerebri incolumitatem. Et cū fecerit angulum acutum cum linea vitæ: tenacitatem memoriæ, & æqualitatem ac animi rectitudinem. Si autem fuerit ut in Canone scribitur inequalis, non exiens mæ-

INTRODVCTIO IN

*manus concauum: uirum timidum, auarum, tend-
cem, & labilem omnino memoriam praesagit.*

*Si supra depicta linea media naturalis per gy-
rum facit quasi semicirculū, cum obscuritate qua-
dam, a quadrupedib. malum, & interdum mortem
minatur. Si uero in fine huius sint duae lineae par-*

CHYROMANTIAM.

na, ab utraq; parte apparentes, vulnere tantum,
ac ea ferro inferenda. Si crux parua, paruis secta
lineis appareat e regione digiti Saturni, breuita-
tem uitæ, & corporis imbecillitatem demonstrat.
Et magis si quadrangulus in manu defuerit.

Si iam picta manus figura, in linea media naturali

INTRODVCTIO IN

habuerit nodulos, quot quidem nodi fuerint, tot homicidia admissa, ita tamen quod nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidam & latronem futurum prænunciant. Si autem tortuosæ incisiones inuenta fuerint in præfata linea naturali infelicem et infortunatū hominē auguror. Si crux illa ibi reperiatur, contentiosum, litigatorem, ac discordiæ studiosum eum existimo.

CHYROMANTIAM.

Quando hæc linea media naturalis tendit ad lineam mensalem, & in fine sit tortuosa, modo præscripto, maledicum, prauum, sanguinis effusorem, & qui circa hæc sæpius periclitetur, & aliquando fortè succumbat. Si autem hæc dicta linea habeat clam incisiones, superbum, loquacem, iracundumq; uirum denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita ut recta sit à tubere pollicis, denunciat probum, & in omne bonum procliuè ingenium arguit, & e contra.

Caput quartum de lineis Mensalis.

LINEA Mensalis dicitur, eò quod mensa manus ab ea constituitur. Sic enim appellari diximus spaciū inter mensalē, et mediā naturalem relictum. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo, quia cum linea media naturali, quadrangulum penè perficit. Si hæc linea mensalis, fuerit equalis, ac longa satis, alta & recta, bonæ naturæ qualitatem, membrorum in homine principaliū robur, modestiam, temperantiā, et constantē in bonis operibus animū significat. Et si extendatur ultra medietatē eius tuberi q̄ sub indice est, ita q̄ tangat

Linea mensalis quadrangularis.

Aequalis & longa.

INTRODVCTIO IN

Ramosa.

tangat montem Iouis, uehementis iracundiae, aut etiam crudelitatis signū est. Hæc superius rubicunda, delatorem arguit, ac alienæ fœlicitatis inuidētem. Et si habuerit ramos rectos, tendentes ad locum digiti Iouis, honoris promittit exaltationem, ac magnarum diuitiarum accessionem, et pauperem paulatim ad dignitatis apicē, ac potentiam accessurū præagit. Sed si hæc linea fuerit nuda sine ramis, ptendens ad radicem indicis, infortunatum, ac inopem fore hominem ostendit. Si autem habuerit tres lineas, uel in fine quosdam ramusculos, uidelicet circa montem Iouis, directē ptendentes ad angulū supremū, fortunatū hoīem, letum, iocundū, liberalem, nobilem, modestum, æqui ac honesti cultorem, qui se uestitu oblectet decenti, omnis mundicie studiosum, ac saporū odorūq; uarietate gaudentem. In cuius hominis genesi qui considerauerit horoscopū (nempe ubi inueniet Thaurū, uel Libram, quibus præest Venus; aut Sagittariū, aut Pisces, quorū Iupiter dominus, aut quisq; ibi placeta erit) rationem huius rei facile cognosceat. Et si crux parua in eodem loco reperiatur, uirū liberalem, ueritatis amatorem, benignum, affabilem, ac omni quodammodo uirtute ornatum significat.

**Cruce signa
nata.**

Et

CHYROMANTIAM.

Et si fuerit iuuenis, præcocem barbā. Quod si hæc
 linea è regione tuberis, quod sub medio est, exeat,
 et sine ramis fuerit, mendacē, sibi ipsi placentē, in
 cōstātē, fallacem, inuerecundū, lites ac discordias
 seminantem uirum demonstrat. Quando aut hæc
 linea coniungitur cum media naturali, ita qd' am-
 bæ faciunt angulum acutum, talis ad multa animi
 & corporis pericula perueniet, ita quod aliquan-
 do uitæ tædeat suæ. Et si desit media naturalis,
 hæc uero coniungitur cū linea uitæ, ita quod Men-
 salis & Vitæ faciant angulum, eum hominem ali-
 quando capite truncatū iri puto, uel certē morta-
 liter uulnerandū, quicqd' erit, ad optatū finem nū Diuisa
 quam deueniet. Sed ubi hæc linea diuiditur et una
 pars respicit lineam mediam naturalem, alia aut
 montem Saturni, indicium est, hominem eum de ui-
 ta sepe periclitaturum, quanquam & seruatum
 iri ex tot discriminibus perficiam. Eadem li-
 nea recta & subtilis circa montem Iouis, id est lo-
 co exitus sui, significat familiæ suæ gubernato-
 rem, & super æquales, fratres, ac propinquos ali-
 quando eleuatur, ut ijs dominetur. Si au-
 tem habuerit incisiones è regione medij, adula-
 torem, bilinguem, & quem pauci amabunt.

Recta &
 subtilis.

Incisa.

INTRODVCTIO IN

Si quædam linea interfecans mensalem, ueniet à quadrangulo, & directè ascendat ad montem Saturni, atq; ibi aliquam paruum crucem faciat, mortem coactam minatur. Tam magnæ fœlicitatis indicium est hæc linea, si præter medij tuber, ultra indicis montem progrediatur, quemadmodum & si non attigerit medium, sed iuxta eius tuber exeat, extremæ pene egestatis, ac pluribus passim periculis & calamitatibus obnoxium hominem prodit. Tum si hæc linea habuerit aliquas interruptiões, uel sparsim incisa fuerit, ineptum et incōstantem, ac libidine fractum hominem, & cuius studium erit uariè cum mulieribus consuctari, ita ut eas nunc amanter accipiat, nunc iracundè expellat, sæpe etiam uerbis obiurget, ac uerberibus affligat. Et quoniam hæc linea aliquando reperitur alta, subtilis, & pallida, ad eundem quem dixi finem, pudicum & castum uirum, sed imbecilem, & morbis ac ægri tudinibus obnoxium. Interim pessimi argumentum est linea ad mediam naturalem orta, quæ ita petat medij tuber, ut prius mensam manus, ac mensalem ipsam rumpat, in sineq; bifurcata sit. Præsertim in mulieribus, ea displicet.

Quæ uero à uite linea
uenerit

CHYROMANTIAM.

uenerit sectio, ac eodem quo dixi tetenderit: cui mulieri ea inest, aliquando partum necasse propriū autumo. Quæ tamen sectio ex obliquo ad montem Iouis deuoluta, ei mulieri plurimas hereditates prænūciat. Et si magis quàm alia rubicunda ea fuerit, dolorem intestinorum, & torsiones circa umbilicum ostendit. Rursum si ueniat à linea uitæ sectio & fuerit duplicata, scindens mensalem, hominem significat misera morte uitam finiturum. Nā siue in uiro, siue in muliere fuerit hæc, mali exitus indicium est. Quandoquē etiam eadem mensalis uersus montem Saturni, uel Iouis bifurcata cernitur, & hominem denotat multos in uita labores obiturum, qui grauius aliquando fatigationibus implicabitur. Hæc si rubicunda sit, quo magis rubor elucescit, eò magis iracundū portendit. Quādo in eadem mensali uidentur lineæ quædam paruæ seu rimæ potius, gradatim altera post alteram ascendente, quo hæc plures fuerint, eo magis honoratum ac potentem arguunt, ac illi quidem magnarum rerum dominia polliceor. Porro in cuius manu nulla omnino mensalis est, utriusque sexus homo, maleuolus, contentiosus, iracundus, suspecte fidei, ac parum cōstantis animi, et qui in omne

Carens mensali.

INTRODVCTIO IN

facile malum proclius sit inuenitur. Item si inter mensalem & locū Mercurij, id est Auricularem, linea aliqua apparuerit, quæ à mensali ueniens digitū uersus auriculare tendat, obseruatum est, nec bonum eum uirum nec fortunatum esse, sed uideō auaritiā, iracundiā, ac odiosam planè tristitiā notari. Deinde sordidum quoq; & malignum, quicq; alieni aliquādo sceleris socius fuerit prospicio. Et si aliquæ lineæ inter mensalē et Auricularem apparuerint, si fuerint rubicundæ, numero si bi pares ruptias portendūt. Si oblique et pallidæ tot iam præteritas demonstrant. Si uero sub radice Mensalis oblique cruces repiantur, quotquot hæerint repertæ tot inimicos capitales denunciant. Vbi uero quædam linea intersecat mensalē, ueniens à quadrangulo uel mensa manus, ad montē Saturni, quæ cōstituatur in fine eiusdē paruam crucē, signum esse dicitur uiolentæ mortis. Et dicunt aliqui huius artis prudentes, qd si quædam lineæ parue iuxta finē mensalis repte fuerint, ægritudines in prima ætate, si iuxta medium, in media ætate, si iuxta finem, in ultima ætate denunciari. Et si tales lineæ descēdant de sup, erit ægritudo ex cholera, si à parte inferiori ascendant, ex phlegmate, si au-

Ægritudi-
nis causæ ex
mensali.

CHYROMANTIAM.

Autem e medio tendant supra ex sanguine. Et
 si e medio quidem ueniant, magis tamen inum uer-
 sus, ex melancholia, iuxta eorum conficium, aut
 obscurum colorem magis ac minus. Hic cōsideran-
 dum ueniet, q. Cancer & Scorpio, ac Pisces domi-
 nātur phlegmati falso, Saturnus morbis phlegma-
 ticis uiscosis, unde morphæa, lepra, cancer, ul po-
 dagra oritur. Taurus, Virgo, et Capricornus e-
 iusdem naturæ sunt, frigida et sicca, melancholiæ
 præsumunt. Et ideo Venus in morbos frigidos & hu-
 midos, in gutture et genitalibus. Similiter et Lu-
 na in guttā, epilepsiam, apoplexiā. Aries, Leo, et
 Sagittarius in cholera, febres ex sanguine, et pu-
 stulas. Similiter et Mars in febres calidas, phrene-
 sim, serpigine et uermem in capite dominia exer-
 cent. Ioui adustū sanguinē danus, quemadmodum
 in Mercurio mentis ægitudines, amaras cogitati-
 ones, ac conscientie mersos. Sol calidos ac siccos
 inducit morbos. Quæ omnia perpulchrè infra pæ-
 tebunt ubi agetur de naturis planetarum et signo-
 rum. Notandum etiam erit quod rubedo linea-
 rum ex calore Martis procedit. Ideo semper
 in iudicijs Chyromantica artis ac uaticinijs, ad
 naturas planetarum recurrendum moneo.

Infra folio

71.

INTRODVCTIO IN

Et ad naturas signorum, in quibus Sol natiuitatis
tempore fuerit inuentus. Similiter in iudicijs Phy-
siognomia hominis diligenter cōtemplanda erit,
Et in ijs prudens iudex experientiam deportabit
non modicam Et laudem.

Si inuenti fuerint tres ramusculi in linea fortu-
nae (quæ etiam prosperitatis dicitur) et coniungi-
tur

CHYROMANTIAM

tur cum linea uite, & cum hoc reſcriptam inſci-
dit, bonum ac acutum ingenium oſtendit. Si uero
cū eiſdem lineis cōiungatur, ut hic pingitur men-
ſalis, cū quadā tamen tortuoſitate: malū, puer-
ſum, iniquū, malitioſum, et calumniatorem, et qui
ſemp auidus ſit humanum eſſundere ſanguinem in-
dicat. Et ſemper cum haſ eaſdem lineas denota-
ris, ad Martis naturam recurrendum eſt.

INTRODVCTIO IN

Linea Mensalis sic disposita, ut debito loco
 & modo incipiat & terminetur, bonam corporis
 qualitatem, & in membris quæ nocantur genera-
 tiua uigorem. Si autem e contra, ut sit nulla sine
 ramusculis, brevis & grossa, ultraq; indicis mon-
 tem progrediatur, malignum denotat, & qui non
 facile dissecet.

CHYROMANTIAM.

Isti tres ramusculi in fine circa montem Indi-
cis, respicientes directè angulum supremum, bo-
num tam in uiro quàm in muliere signum esse fe-
runt. Si uero crux parua in eodem loco reperta fu-
erit, bonum et ipsum portendit. Qua de re cano-
nem superius consule. Linea uero Mensalis si ha-
uerit incisões, à principibus et potentibus ini-
micitijs, et infestationes habiturum demonstrat.

Si uero discretæ fuerint in iam dicta Men-

sali plures parue incisões, uariam

ac diuersam fortunam

indicabis.

C

INTRODVCTIO IN

Si linea mensalis in manibus uirorum siue mulierum non reperitur, pessimum signum est. Nam hominem in omne malum propensum suspicor, malumq; morte periturum. Vbi et respiciendum ad eas lineas circa Mercurij montem, quia ibi nuptiae iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de ijs qui Mercurium Planetam agnoscunt.

Si men-

CHYROMANTIAM.

Si mensalis linea contentè tangat lineam naturalem, ita ut cum eadem faciat angulum acutum, ut à tergo uides, malum portendit. Tanta enim huic pericula imminere putantur, ut possit eum non iniuria poenitere, q̃ unq̃ natus sit. Si uero omnino desit linea naturalis, & mensalis tangat lineam cordis (nisi me omnia fallant) capite trun-

INTRODVCTIO IN

habitur homo ille, aut utcumq; malè peribit. Vbi
quedam linea (ut hîc uides) intersecat Mensalè,
faciens in superiore parte paruam crucem, mor-
tem uiolentam indicat. Quæ linea si directè ascē-
dat, intersecans mensalem, mulieribus malum por-
tendit. De qua re uidet canonem. Si quedam crux
pura sit circa lineam mensalem, dignitates spiri-
tuales, & fortius, si due cruces appareant (prout
sepius experti fuimus) scilicet beneficia ecclesia-
stica habiturum denotat.

De restricta, Caput Quintum.

VT Diximus, spaciū omnino illud Restrī-
cta est quod in manus iunctura apparet,
qua brachio iūgitur. Si illud spaciū sit
purum, & uiui & boni coloris, bonam corporis
uidetur qualitatem significare. Si ecōtra, malam.
Et notandum, ut plurimum duas apparere in hu-
iusmodi iunctura lineas, quæ ueluti dirimunt &
brachio manū. Et si due fuerint, tunc ea quæ ma-
nui prior est si fuerit æqualis, recta, boni colo-
ris, ac supra tendat, diuitias huic promitto. Atq;
etiam si ualde inops sit, rerum augmentum, et for-
tuitam

CHYROMANTIAM.

uitam felicitatem. Sed tunc magis, cum fuerint
 rami recti & non incisi. Quod si linea quædam
 oriatur à radice brachij, et extendatur usque ad ra-
 dicem medij digiti, optinuit fortunam, et prospe-
 ros successus promittit. In hac iunctura si quatuor
 linee fuerint transversim scindentes brachia-
 um, sintque lineæ æquales & benè coniunctæ, ecce
 tibi honoris dignitatem, & propinquorum heredi-
 tates successionemque promittunt. Et si in radi-
ce brachij, prope montem pollicis, iuxta lineam
 unice (si ea tantum se demiserit) reperiatur tres
 lineæ aut stellæ, uel etiam plures, cui hæc insunt,
 eum aliquando delatum iri à mulieribus præui-
 deo, ac forte aliquam subiturum ob id infamiam.
 Tum si linea quædam à media Restricta, ex ra-
 dice brachij, montem Luna uersus eat, multas ho-
 minis fortune aduersitates, & occultas interim
 inimicitias ostendit. Quæ item linea sic orta, si
 torta sit, ac inequalis, perpetuæ iuxta seruitu-
 tis indicium est, nec eum hominem ostendit un-
 quam aut ad honores, aut diuitias emerfurum.
 Si autem nonnullæ lineæ dispergantur à restricta,
 et ascendant ad montem pollicis, ac in infima
 eius parte iaceant, qui hoc signum habet piculorum

INTRODVCTIO IN

est ne aliquando à propinquis suis, et ijs quos cha-
ros habuit affligatur, uulneretur, spoliatur, aut
etià in uincula cōijciatur. Interim si quædam linea
orientantur à brachio, et scindunt restrictam, ac in
superiori parte cōiungantur, is homo in patria pro-
culdubio exilio morietur. Quæ tamē linea si non
cōtinenter iugantur, sed separatim distent, pecul-
à patria apud externas nationes uitam finiet. Eæ-
dem linea si ad percussione[m] manus tendant, lon-
gas nauigationes et itinera maritima, ac uitam o-
mnimodo uagam, et quæ in diuersis nauigationi-
bus et peregrinationibus teratur præfagiunt. Et
ubi quædam linea directè p[er] restrictam usq[ue] ad mō-
tem indicis tendit, hominem pegrè abiturū ac dif-
ficulter in patriam rediturū ostendit. Item si quæ-
piam linea ad restrictam orta, in uolam manus in-
cidat iuxta lineam uitæ, ac rubicunda fuerit, cor-
poris imbecillitatem, atq[ue] ægrotudines arguit. Si
uero palleat ea cecitio, non iam instare ista, aut e-
uentura, sed præterisse, ac completa, ut iam tri-
menda non sint. Si autem quidam triangulus mo-
ueatur à restricta, tendens ad montem Lune, si-
quidem mulieris sexus manui insit, certum est,
in prima statim adolescentia, atq[ue] adeo in flore
etatis.

CHYROMANTIA M.

atatis corruptam eam ac improbam factam Tum
 sicut mulieri hoc insit, ut prope restrictam habe-
 at paruulam crucem, honestam hanc, probam, pru-
 dentem, ac omnis pudicitie sibi consciam iudico.
 Ecce optime qualitatis in corpore hominis indi-
 cia. Spacium illud in restricta manu uersus, atq; al-
 terum iuxta brachij iuncturam, boni utrunq; ac ui-
 ui coloris, tum quatuor he incisiones, quid non bo-
 ni portendunt? Rursum tres stellulae, quam odibi-
 les, periculum ex accusationibus, ac infamiam quo-
 que minantes. Vide aut lineam a restricta in ma-
 nus percussione progressam mala fortune, ac a-
 licuius infelicitatis argumentum: Tum illa per re-
 strictam ad Iouis usq; tuber dilapsa, peregre agen-
 dam uitam. Et altera recte ascendens, diuitias ac
 propitiam fortunam significat. Quae uero in Io-
 uis tubere signa uides, honores, opes, ac dignita-
 tis accessus et ipsa ostendunt in hunc modum qua-
 tuor lineae repertae in infra depicta manu, ipsum
 pene cingentes brachium, longae a tati documen-
 tum sunt. Tum lineae quaedam a brachij radice
 euntes, quae acutum faciunt angulum, iuxta quem
 paruula crux conspicitur, summam uitae tran-
 quillitatem pollicentur. Item leta eius uita tem-

pora

INTRODVCTIO IN

pora, & paulatim ad honores ascensum. Crux ta-
men illa si absuerit, tantum in multorum heredi-
tates successionem uideo promitti. Quod si crux
aut stellula quæpiam adsint, nihil huic homini ad
uitæ necessariū deerit. Si duas lineas in restricta
inuenimus esse latiores, & unam inferiorem,
isubtilem

CHYROMANTIAM.

subtilem, diuitias usq; ad etatis medium prospici-
tio, & honores, per reliquam deinde etatem, de
die in diem successu omnia minora. Si uero due li-
neae paruae ab eisdem oriantur quasi mutuo se su-
stinentes, & quaedam aliae lineae directae per pal-
mam usq; ad lineam naturalem ascendant: indicia-
um erit summae integritatis, eumq; hoïem osten-
dunt optima conscientiae, & qui ijs moribus ad di-
uitias quoq; et prosperrimae fortunae successus per-
uenturus sit, deinde eidem optatum quoq;
finem pollicentur. Diminutius tamen
haec euident, si ascendens il-
la linea tortuosa
fuerit.

Si due

INTRODVCTIO IN

Si duæ lineæ per palmam manus à restricta ori-
ginem sumentes, ad montem solis, qui etiam annu-
laris dicitur, usq; ascenderint, et si idem Mons du-
abus lineis ex transuerso scissus sit, magnarum re-
rû gestorem, & regijs negotijs officijsq; exequen-
dis præficiendum. Atq; inde honores pariter ac di-
uitias accipiat uideo.

Si in

CHYROMANTIAM.

Si in restricta manus uisa fuerit quædam linea
grossa, deinde alia subtilior, & rursus tertia
grossior & profundior, prima ætate diuitijs ab-
stantem. Vbi ad medium uitæ peruenerit infœlici-
torem & inopem magis. Tertia uero ætate, omni-
bus quæ pauloante amiserat recuperatis, uitam
in bonorum ac diuitiarum augmento tranquillam

INTRODVCTIO IN

ad extremum usq; finem portendunt. Si duæ lineæ
tortuose ad Iouis montem ascenderint, & supra
primam iuncturam eiusdem duæ aliæ lineæ ex
transuerso apparuerint, uagam peregrè uitam,
ac magna itinera, sed unde honores ac rei familia
ris incrementa eueniant significandum dico. Si
autem ad Mercurij digitum usq; transferint hæ li
neæ, qui sic scissam manum habet, homo erit mul
tis aptus rebus, uerum nullas hic, aut permodicas
colliget opes. Si uero ad digitum Saturni perue
nerint, nihil peius inueniri poterit. Nam auaritia
rerum immodicarum cupiditas, inuidia ali
enæ felicitatis, animum ad pesti
ma semper rapiet.

De Triangulo. Cas
put sextum.

Triang

CHYROMANTIAM

TRIANGVLVS in manu, sunt tres lineæ,
 scilicet uite, media naturalis, & epa-
 tis & stomachi, quæ ita dispositæ sunt, ut
 trianguli speciem præbeant. Porro spaciū ijs li-
 neis inclusum, tres in partes diuiditur, qui sunt
 tres illi anguli, quorum primus constituitur, ut
 diximus, à linea uite et media naturali, et dicitur

INTRODVCTIO IN

Sinister.

angulus supremus. Eum autem qui fit à linea uitæ & base trianguli, angulus sinister appellatur. Triangulus autem equalium angulorum, habens lineas pulchras et bono colore nitentes ac rectas, bonam naturæ ac corporis qualitatem refert, & cum integra ualetudine mentis quoq; securitatē, deinde & famæ celebritatem, & uitæ longitudinem ostendit. Qui si contra fuerit lineis subobscuris, & inæqualibus, & qui non conspicue referant triangulum, diuersum omnino iudicandum est. Spacium huius trianguli si amplum fuerit, &

Amplus.

patens, animum arguit liberalem et magnificum, ac audacem. Contra angustum & breue, auaritiæ, tenacitatem, & pauiditatem prodit. Idem ille campus si palleat ac in liuorem declinet, significat iracundum & deceptorem. Si fuerit hæc manus pars rugis conscissa, malam corporis qualitatem opinor esse.

Angustus.

Angulus supremus trifarius.

Angulus supremus trifarius clauditur, à linea uitæ, & media naturali. Primo in ipsa penè uola, è regione eius uallis quæ est inter duo, inter indicis, & medij tubera. Vnde iudicamus ærumnosam uitam, calamitatibus, ac captiuitati etiam obnoxiam, animum anxietate & sollicitudine plenum, frequentiq; commercium, idq;

ob pe-

CHYROMANTIAM.

ob pecunie ut plurimum studium. Secundo sub medio indicis tubere, si sit angulus ipse acutus, et bene clausus, prædicit optimam inesse ei homini naturam, ingenium acutum, bonam hominis qualitatem, secundos etiam ac prosperos successus, integritatem morum, atq; hæc oia eo pfectiora quo magis fuerit angulus clausus acutè & conspicuè.

Tertio, non coeuntibus lineis duabus, sed quodam interrelicto spacio, quo argumento hominem accipimus ambitiosum, sibi placentem, impurum, morosum ac difficilem, obloquutorem, truculentum, præterea mendacem, ac sine laude omnino uiuentem. Qui si in seruitutem, aut captiuitatem deuenerit aliquando, nunquam inde reuocabitur in libertatem, Sed & liber si sit, miserè peribit. Iam spacium illud triangulo inclusum, si callosius fuerit & durum, iracundiam hominis arguit, ac interim astutiam, & dolos. Si rugis exasperum, inuidentiam & insidias, ac oblocutiones. Quando autem quedam linea apparuerit inter duas istas, ita propinquè quod tangat utramq; et descenderit ad triangulū, significat hominem ueneno, aut percussione aliqua moriturum. Quatquor lineæ seipsas intersecantes ad for-

INTRODVCTIO IN

mam crucis, & in eodem spacio superiori appa-
 rentes, inuidiam, detractionem & insidias, ac alii
 os opprimendi studium ostendunt. Quippe due
 lineæ hæ bene coniunctæ, & acutæ, totius homi-
 nis bonitatem demonstrant. Si in concauo autem
 manus, præcise è regione digiti Saturni se coniun-
 xerint, ibi angulū facientes, multam ac uarijs mo-
 dis sanguinis effusionem, uulnera capitis, uentris
 fluxum, diarriam, aut si in mulieribus hoc fuerit,
 incessanter menstruum fluxus, & etiam in par-
 tu periclitationem denotat. Si quædam figura ad
 modum stelle in triangulo apparuerit, adulteram
 & proculcati pudoris mulierem, ac iracundam
 ostendit, quæ etiam ad tantā mentis insaniam a-
 liquando propter suam irrefrenabilem iram per-
 ueniet, ut seipsam cupiat iugulare. Quod si eo-
 dem loco stella apparuerit, quandam à se longam
 dimittens rimam (ut paulo post in figura uidebi-
 tur) cui hoc inerit mulieri, quatuor maritos habe-
 bit. Vbi tamen à prudenti coniectore animadu-
 tendum, an ea sit ætas quæ hoc ferat hominis enim
 in negotio multa ex nobis ipsis sumimus. Si in eo-
 dem spacio apparuerit crux sine aliqua incisione,
 hominem in uiro & muliere portendit. Nam quibus
hæc

CHYROMANTIAM.

hoc adest signum, optime gesta uita, in fama bona morietur. Angulus uero dexter, si fuerit multum acutus, prouidum, sagacem, et paruum uirū præ-
sagit. Idem si fuerit obscurus, & grossus, signum est ruditatis, ignauie, & somnolentie. Angulus sinister si fuerit acutus, loquacem, & cauillosum hominem ostendit, acutum tamen, & industrium. Idq; sic esse puto. Si autem angulus supremus non fuerit acutus, & signum quoddam ad modum characteris Saturni eo loco reperiatur, malæ, & plane Saturninæ indicium est nature. Vt in subscripto triangulo apparebit.

Cuius digiti si fuerint compositi, ut singulis atq; tub. singula sint intermedia, ac quasi tubera quedam, et uerrucæ ipsæ omnino tortuosæ ac inæquales appareant, pauperem eum futurum ac erumnose uicturum dico. Quod si in superiori parte, id est in tertio articulo utriusq; manus, præcipua quedam, ac euidentis tortuositas insit, inuidentiæ, fraudis, malitiæ, ac mali omnino animi signum uideo, quem tamen hominem miserè ac erumnis uitam acturum puto.

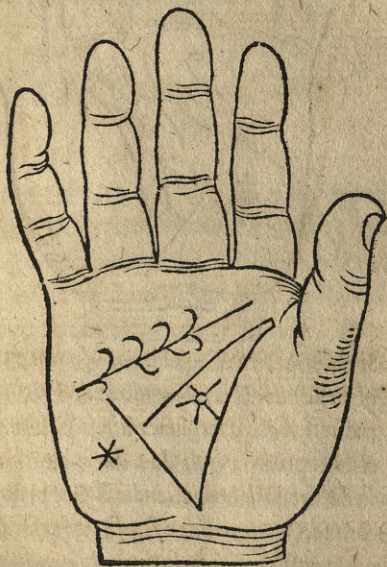
INTRODVCTIO IN

Triangulus uero in manu inuentus, tam in uiris
quam mulieribus boni nonnihil pollicetur. Quo
in triangulo si ad formam stellæ fuerit inuentum
signum, si mulier habeat, impudicam, adulteram,
& libidinosam ostendit: Quinetiam in uiro ma-
lum portendit. Si uero circa angulum dextrum,
evidenter expressa stella in manu uiri fuerit, per-
fidum

CHYROMANTIAM.

fidum, turbulentum, deceptorem, obloquentem
alijs, maledicum, furem, raptorem, & qui per
phas & nephas omnia agat, & ad deterius semp
inclinat, quique in malis eruditus sit, atque hic male
aliquando peribit. Ramusculi in principio linea
vitæ, uel mensalis, rei familiaris incrementum et
abundantiam præfagiunt.

INTRODVCTIO IN

Si stella quam dixi, quandam à se rimam, cetera
virgulam demittens in triangulo muliebris manus
sit, prædicit mulierem plures viros habituram.
Quoties supremi anguli duæ lineæ interposito
spacio distant, mali hominis indicium (ut prius scri-
psi) cōcipio. Quatuor lineæ seipsas interfecantes
in modum crucis in spacio superioris anguli, inui-
dum.

CHYROMANTIAM.

dum, detractorem, & pessimæ fame uirum demon-
strant. Tum figura quasi characteris Saturni
malum finem homini pronunciat. Sed mensalis li-
nea sic formata ut uides, infortunatum, et alioquē
gulæ studiosum uirum arguit. Si figura ad formā
furcæ in dicto triangulo, sursum, uel deorsum ap-
paruerit, inconstantem & libidinosum uirum co-
stendit.

De Quadrangulo. Cas- put septimum.

SPACIVM illud Quadrangulus appella-
tur, quod est inter lineam Mensalem, & me-
diam naturalem. Si ergo istius quadranguli
incisuræ uiui ac lucidi coloris sint, æquitatem ac
uite rectitudinem pollicentur. Si contrā, iniquū,
ac minime bonum interpretor. Hoc spaciū la-
tum & amplum est in homine liberali ac magnani-
mo. In quorum manu crux est hoc loco lucidē ac
clare apparens, bene fortunati erunt augendis cō-
sibus ecclesiasticis. Idque amplius, si talis figu-
ra duplicata, aut etiam triplicata sit instar can-
cellorum.

INTRODVCTIO IN

Conturbant hoc autem, & euertunt, si quæ lineæ
aut incisuræ figuram hanc obliquo secuerint, aut
ipsa illa crux tortuosa sit, tunc enim contraria
omnia euentura opinor. Ibidem apparens stella,
uirum arguit magnanimum, æquum, apertum, ue-
rum, ac optime conscientie. Et qui aliquando for-
tune aduersitate ad rerum penuriam dilapsus,

suapte

CHYROMANTIAM.

suapte rursum uirtute emerget. Mulierosum tamē uideo, & aliquando mulierum causa nonnihil sinistri de se rumoris laturum. Tota aliquando illa quæ appellatur manus mensa deest. Sed mensalis linea si cum naturali concurrens triangulum incipit, tunc à multis insidias ac sanguinem quoque profusum iri, aiunt portendi. Si uero in fine mensæ, circa percussione[m] manus reperiatur manifesta crux, multas peregrinationes, & uariā locorum mutationem concipio, sed prosperam inibi fortunam. Quoties multum inter se distant, amplissime interrelicto spacio duæ hæc lineæ quæ mensam constituunt, calorem superfluum, & male temperatos humores inesse ei corpori putare debemus. Contra, quoties ille in manu campus ætæ clausus fuerit, indicium erit hominis auari, & qui nimis circa pecuniæ studium sollicitus sit, crudelis interim ac truculentus. Hæc frè de principalibus manus incisuris, & ijs partibus quæ intra ipsam sunt manum dixisse satis sit. In sequentibus de digitorum tuberibus, ac ipsis etiam digitis & planetarum stationibus, et si quid præterea super erit dicendum uenit.

Hi characteres lineæ siue cruces in mensa ma

INTRODVCTIO IN

rus & quadrangulo, quid significant paulo ante
in canone expositum est. Stella in medio mensae po-
sita, uirum omnis aequi ac boni studiosum, et ob id
uenerabilem indicat, ac dignitate plurima prae-
ditum. In communi dictum sit, quibus & natura con-
tremiscunt manus (nam multis casu hoc euenit,
aliquibus ex aegritudine) ut iracundos, rixosos,
impuros, ac ebrios indicari.

De montibus digitorum. Et pri-
mum de pollicari, qui Veneris apud
ueterustiores dicitur. Ca-
put octauum.

ET QVIA satis dictum est de principa-
libus manuum lineis. Nunc de particula-
ribus digitorum lineis, et eorum montibus scri-
bendum est, eorumque significationes subiiciendae o-
culis sunt, adiunctis septem planetarum naturis,
quomodo cognoscere liceat inter illos, quid con-
ueniat, uel contra in discrimine quid noceat. Mons
pollicis, tuber illud est quod uita linea ab ortu suo
statim ad manum restrictam descendens praeterit,
Vocaturque mons Veneris, quia lenis & planus,
nihil

Mons polli-
cis.

CHYROMANTIAM.

nihil rugarum aut sectionum, aut admodum parum habeat, coloreq; sit uiuo & rubente, bonam primum corporis qualitatem, deinde mulierum quoque amatorem ostendit, hominemq; circa uesitutus cuiusdam lauticiam occupatum, & qui munitijs studeat. Quod si in eo breuiuscula alia linea secundum uitae illam recte deuoluta (cuius ob id soror uocatur) procurrat, signum est hominis ueneris sese oblectantem. Quin etiam perpetuas diuitias promittit eadem illa soror, si longior fuerit, nec abrupta statim, comiteturq; uitae lineam continuo. Iam si non in summo statim tubere incipiat haec, sed in medio forte, aut non longe ab imo, tenuitatem quidem rerum in prima aetate, insequentibus copiam significat. Nonnunquam plano tubere, quatuor aequo interuallo à montis summo ad restrictam manum lineae procurrunt, pollicenturq; diuitias & honores in prima statim aetate. Quae item si non summo monte oriatur, sed ab ipsa pollicis iunctura, eosdem quidem successus, uerum serius fortasse euenturos denotant, ac omnino tardè, & in suprema senectute iuxta. Si extremum pollicis articulum paulo infra unguem scindant, aut

INTRODVCTIO IN

prope ipsam contiguè iuncturam sint, ferunt, q. si
longissima sint hæ lineæ, ac clare ac lucide, diuiz
tias & honores statim id prasagire. Alioquin
tantò id minutius, quantò obscuriores fuerint.
Proinde & imperium ijs successibus portendi a=
iunt, si aliæ diuersim obambulant, illas interrump=
perint quatuor lineas. Plerumq; subtilis quedam
incisio à supremo pollicis mōte, lineam uite uer=
sus it, significatq; ferro interiturū hominem, Ali=
as quedam lucide iuxta indicē ortæ secant lineam
uite, multarum peregrinationum, & longarum
per diuersas mundi regiones uiarum indices sunt.
In quibusdam eodem ortæ loco incisiones ad ui=
tæ aut cordis lineam, superius ubi illa oritur, pro=
cedunt, in manibus hominum iactatorum & ambi=
tiosorum, quiq; luxu & libidine adfluunt. In
alijs signis quedam linea & rubicunda eodem in
loco, montem pollicis peragrans, cognatorum in=
cestum & concubitus ostendit. Quanquam non
ita fidem habendam arti huic iudico, ut sola in=
specta manu, hæc compertum iri credam. Sed ubi
dico, cum propinquis coiturum eum, sic accipien=
dū moneo, adeo ardere hominem libidine, adeoq;
perditum esse, ut ne à cognatis quidem abstinere
eum

CHYROMANTIAM.

eum sperari debeat. Neq; enim fieri potest, ut his
 inmodi planè intelligantur, sed coniectura ad se=
 qui licet. Ad quod multum facit, ipsam hominis fa=
 ciem intueri, totumq; eum contemplari, ut uide=
 tur quomodo inter se omnia conueniant, et quod
 eius adminiculo occultam hominis naturam, & su=
 turam uitæ sortem prodat. Id quod semel hoc di=
 ctum loco, in futurum ubiq; observari debet. Qui
 suaves sunt moribus, et uitæ iocundæ, uiuuntq; le=
 te, & hylariter conuersantur, ac faceti sunt, &
 iocos miscent, musicis gaudentes, Stellulas habet
 hoc in monte, est enim Veneris planè regio hæc
 cuius hoc est studium, & frequenter sic morati
 montem eum habent complurimis discissum par=
 uulis, sed claris sectionib. Quales si quidem intui=
 ta fuerit celsitudo tua, pater ac princeps clemen=
 tissime, ac omnium colendissime, inspiciat faciem
 eius hominis, uidebitq; ut plurimum colore candi=
 dum, alioqui compagine corporis decentissima o=
 culis nigris et præfulgidis, ac omnino uenustis, læ=
 to intuitu, ore honesto, & per omnia uenericum,
 ob idq; lasciuientem impensè, et luxu deditum, ac
 libidine accensum, alæ studentem, & in iocis assi=
 duum, ducentem choreas, oblectantem se floribus

Venericorum
 natura.

INTRODVCTIO IN

rosis & odoribus, ac iucunda omnia appetentem,
ornatusq; omnes circa uestitum præsertim aman-
tem, quem auri, argenti, & gemmarum desiderium
teneat, qui frequenter rideat, qui conuiuia secte-
tur, compositiones et ludos studiose frequentet, sa-
lucem, ebrium, uenustum & procacem, qui mulie-
ribus conuersari soleat, & circa ueneria affici cu-
pidissimè, qui addiscendis eis artibus quæ huic na-
turæ conueniunt, docilis admodum sit, ad reliqua
perdiscenda ingenio tardo, & hebeti intellectu.
Qui facîle credat, facîle decipiatur, liberalem,
æquum & lenem ac misericordem, naturæq; mini-
me malæ, pium enim & iustum, quiq; in amicitia
integer sit, & fidus. Quem musicæ studium tene-
at, ardua et seria nõ perinde sollicitum habeant.
Qui delectatus pictis tabulis, & pingat ipse, &
statuarum pulchritudine & artificio capiat, &
sciat ipse quoq; fingere. Quiq; in ijs quæ huius-
modi sunt fortuna utitur secunda, in cõtrarijs nõ
foeliciter admodum experiatur. Cuius uita sit splē-
dida, res mediocris, lucri nullus ualde ardor, neq;
auaritiæ studium. Amabilem, & cuius desyde-
rio teneantur multi. Qui alios exhyleret, deli-
tius affluat, uoluptatem colat, luxui, delitijs ac læ-
titiæ

CHYROMANTIAM.

ticia deditus sit. Quem nulla facile res permoueat,
 at, nullum adeo arduum negotium perturbatum
 aut sollicitum reddat, minime cogitandum, sed
 presentibus contentum, & anxietatem omnem pos-
 tergantem. In summa qui sic uiuat, sic moriatur.
 Neq; in ijs magis, quam in omnibus alijs consideranda
 hominis natura, non ex manus inspectione tantum,
 sed à totius habitudinis cōtemplatione uenit.
 Quare id ipsum quod de uno hic exposuimus, de
 omnibus alibi esse exempli uice poterit. Præterea
 in pollicis monte qui fissuras habent nimum multas,
 nullo ordine, nec ita pari intervallo, sed sparsim
 inter se diuersas, eos haud dubie libidinosos &
 impuros, sed interim amarulentos, etiam iurgiosos,
 & qui cum mulieribus lites facile conferant,
 ac morosi et difficiles habeantur. Cumq; libidine
 intantum estuent, ut satiari etiam facile non
 possint, exquirantq; ibi genera insueti usus et mostro
 simillima, conuersationis tamen sunt minime
 incundæ, & uite insuauis. Tenet eos sere nullum
 sapientiæ studium, nec in doctrinis proficiunt,
 sed ad alia capaciores sunt, sciteque exercent ea
 quæ manutino opere fiunt. Et quæ ad luxum
 sunt omnia ingeniose excogitant.

INTRODVCTIO IN

Tuius rei adsignorationem, quod qui tales sunt,
et sic aptam manum habent, eorum ferè genitura
Venerem in sexta aut octaua domo ostendit. Vi-
des igitur, ut complexæ inuicem sibi sunt, atq; ge-
nuinæ scientiæ, Astrologia & Chyromantia, &
neutra sine altera addisci ritè potest sed quæ suo
loco dicemus uberius.

Si quan

CHYROMANTIAM.

Si quando annuli in morem, iuxta primam eius iuncturam secet pollicem rimula quedā, ita ut totam circundet ac includat, uideo multos obstinatē arbitrari, omnino eum hominem, & necessario suū spendio interiturum. Atq; ipse in uno quodam id euenisse expertus sum. Sed cum multos qui ad suū spendiū ducebantur, spectis eorum manibus, care re hac nota uiderim, pro incerto relinquam. Qui tribus quibusdam, aut quatuor in latum sectionibus confissum sub prima iunctura pollicem habent, eos dico iuuenes statim diuitijs & honoribus amplificatos iri. Si uero supra eam, in prouocetiori etate accessura hæc, tandemq; in senectâ, si propè secundam iuncturam sint hæ sectiones. Si qua mulier autem sic insignitum superius pollicē (ut est qui secundo hic loco pingitur) habeat, eā ut fraudulentam et minime bonam fugiendam moneo. Ecce autem libidinosam tibi, & perditè moratam, adulteram, & prostituentem se ultro, ac mirè intemperantem, nec in coitu satiabilem, quæ hoc signo quod hic adscriptum uides, medium Veneris montem impressum habuerit. Oserunt. Cuius nuptæ, primā in pollice iuncturam tres sectiones parum impari intervallo secant, ei à propria

INTRODVCTIO IN

marito uulnerationis, aut necis etiam imminere
periculum. Eamq; cui subtus secundā ibidem iun-
cturam paruule quaedam et multe cruces sint, in-
signiter piam, et religionibus deditam denotari.
Rursumq; duas tantum huiusmodi notas quæ has
beat, ut litigiosam & infidam, loquacemq;. Inue-
nire est & petulantem esse, & procacem, quæ eo-
dem in loco ramusculos habet complures.

De Monte Indicis & digito eo, ac
Iouialibus. Caput nonum.

PLANETARVM omnium beneficen-
tissimus est Iupiter, isq; locū habet in manu
ipsum q. sub Indice digito tuber est. Qua-
re si planū id et leuigatū conspexeris, honestatem
uite, ac bonitatem naturæ significari tibi arbitra-
re. Idq; magis etiam, si à digito ipso paruule quæ-
dam & subobscuræ eadem rimulæ incedant, maxi-
meq; si hæc non ita magno inter se spacio distite-
rint, tunc enim honores et dignitates à principi-
bus portendūt. Ausiq; sunt quidā certius definire
hoc, dicentes, tot illum gradus honorum, aut ec-
clesiasticarum dignitatum percursum, quot hu-
iusmodi

CHYROMANTIAM.

iusmodi hoc in loco sectiones habuerit. Quorum
 inmanis est recta quædam & clara sectio, in ipsa
 manu ad indicis radicem orta, et à media propè
 naturali ad tuberis eius angulū transuersum mo-
 uens se, hos animi magnitudine, & rerum maxi-
 marū cura suspiciendos habet, famamq; petentes,
 & gloria insigniri conantes & audacia dimican-
 tes. Verum hoc postremum itidem denotat à men-
 sali ad indicis montem proficiscens paruula quæ-
 dam linea. Atq; has iam dictas sectiones, si trans-
 uerse quædam rimulæ interseindant, capitis uul-
 nera portendi ferunt. Sæpe indicem à medio diri-
 mit sectio quædam crassius elucescens, ac rubicun-
 da, et intestinorū uicia arguit, eorumq; imbecilli-
 tatem in uiris, nā mulieres hanc habentes, in par-
 tu periclitaturos præfagiū est, tuncq; magis, quā
 do ea ualde rubescit. Aut uiolēta morte interitu-
 rum, cuius in manu à mensalis fine orta sectio, ip-
 sum Iouis tuber rectā petat. Cruces item in Iouis
 monte apparentes, honorum accessiones, et digni-
 tatum incrementa præfagiunt, tot gradibus quot
 ea fuerint signa, compertūq; sæpe est, sacerdotia
 adsecutos huiusmodi, et ecclesiasticas dignitates
 abunde. Sic insigniti Iouiales in primis uocantur,

Iouialium na-
 tura.

INTRODVCTIO IN

Et in talibus fortunæ successibus felicissime ut plurimum agunt, Quos alioqui uidere licet corpus habere modicè compactum, sed forma admodum grata, nec uenustū, coloris candidi, capillo spisso oculis decenter compositis, mundos, & laticie deditos. Ipsorum uero natura hæc est, animi magnitudo, & elatio, magnorum appetens, liberalitas aliquando supra quam facultates sinant, cupiunt regnare, aut imperare alijs, in summis occurrantur, infirmorum impatientes, ac mediocritatis contemptores, honesti, nobiles, gloriæ cupidi & famæ captatores, leti interim, et iucunditati ac delectationi dediti, sæpenumero inflati & turgidi, magnis apti negotijs, ac ad regium plane fastigium anhelantes, fidei opinione clari, amicitiarum studiosi, simplices, & a fraudibus abhorrentes, paci studentes, per omnia probi, ut plurimum sapientiæ etiam dediti, semper uero ciuili prudentia insigniter præditi, & consilio pollentes, nec eloquentiæ expertes. Eorum incessus neq; citus est nimium, neq; tardus. Constantiam animi ibi quoq; præmittunt. Nulli hominum feliciores sunt, nulli uotorum facilius compotes. Contingitq; ijs precipuè, ut magnorum uirorum patrociniotuti sint,

CHYROMANTIAM.

sunt, & Principum testimonio commendentur. Amant uxores, amant prolem, ac suos pie diligunt. Videre est in successionebus quoque, & posteritate fortunatos eos. Præterea cibi appetentes suos facit Iupiter, & ob id plerumque laborantes ex stomachi cruditate, aut circa epas adfectos. Nam & ualitudinem ijs crapula turbat. Alioqui diurni orientis apti sunt. Raro uideas Iouialem quempiam qui non clarā uocē habeat, et dentes superius priores duos eminentes, cito paupertatem & paupertatem egredientes. Hæc in summa de ijs quorum ingentura Iupiter absque alterius mali commixtione dominus est.

Cæterum si qua mulier in extremo indicis articulo circa manū, complures quasdam lineas transuersim & in latum euntes habeat, ei ex demortuis propinquis aut adfinibus, hereditates amplas aiunt accessuras. Quod si in medio articulo easdem præferat, ut inuidam & mendacem, ac fraudulentam arguunt. Item eisdem signis, montem Iouis scilicet concissum habeat, iracundiæ, amarulentis morositatis, & iurgij suspitione infamant eam. Hoc ipsi mihi compertum est, prolis numerositatem parvendi, si qua in medio articulo habeat tres dilu-

INTRODVCTIO IN

eadas sectiones secundum digiti longitudinem de-
scendentes, quarum media brevis, et una parte
obtusior sit, perq; eas transversim & in latum se-
ctionem aliā clariorem, duasq; obscuras, quæ me-
diam illam breviusculam non attingant. Habent
improbæ & impudicæ mulieres stellulas cum he-
licylo in louis monte.

Tres

CHYROMANTIAM.

Tres uariæ se curuantes lineæ, pene æquo in-
teruallo in latum extrema parte infra ultimâ iura-
turam, indicem per latum secantes, mulieris itē
impuritatem arguunt. Contrā si cuius medium ar-
ticulū scindant in longū sectiones, quarū in medio
stella aliquādo sit, castitatis et pudoris argumēto
cēsenda uenit. Promittimus amplā hereditatē, &
diuitiā

INTRODVCTIO IN

et diuitias abunde successuras, planeq; locupletandas fore, siue ex hereditatum accessione contingat hoc, siue ex sacerdotiorum, & censuum ecclesiasticorum prouentu sit, cum qui in tubere Iouiali crucem, aut stellulam habeat, claram, & uiui coloris, quamq; nullæ intersecent, aut confundant alie sectiones aut rugæ. Vidi imbecilles quosdam, meticulosos, pusillanimes, sed inuidos interim et auaros, lineam quandam à medij tubere ad restrictam euntem habere. Alij ferunt, qui hanc lineam conscissam ea parte manus habeat, si quando capi, & in custodia uel carcere poni contingat, aut moriturum ibi, aut supplicio affici, uel difficulter fore ut liberetur.

De Monte medij qui Saturni est

& digito eo, ac de Saturnij hominibus. Caput decimum.

DIXIMVS in præcedentibus, medium manus digitum Saturno dari hac in arte eiusq; ob id nomine censi, quare & tuber quod sub eo est, mons Saturni uocatur. Quod si pla

CHYROMANTIAM.

si planum penitus, leue, & sine rugis, sine sectionibus fuerit, simplicitate ostendit hominis, ipsum laboriosum, sedulum, fraudis expertem. Si uero & linea mensali ueniens rima Saturni hunc montem secet, hominem denotat mirifice anxium, & qui quotidianis commordeatur curis, quem sollicitudines inquietum agant, qui assidue meditetur aliquid, seq. conficiat intra, et quanquam hæc agat, nunquam tamen, aut perraro locupletetur. Inibi complures homini sectiones, uitâ significant cū inopia anxiam, et in magna rerum penuria laboriosam, atq. carceres, & in ijs tormenta dicunt portendere hæc. Vbi à radice annularis ad Saturnium tuber, quædam se recuruat sectio, hominis iudicium concipio pigri, torpentis, ignaui, ac desidis, præterea stolidi, insipientis, temerarij, & stupidi, qui nihil unquam scite agat aliquid, nonnumquam imprudenter audeat, rudi intellectu, mente stolidi. Aiunt, quæ mulier plures habeat inter Solis & Saturni digitos sectiones in longum descendentes, quam inter Solis & Mercurij, cum ibi quæ habeat quasdam, generationi aptam esse, & masculos concipere facillimum. Quo de promittere nihil ausim. Imo uero neminem latere

INTRODVCTIO IN

uolo, ex Chyromantia nunquam potuisse de prole
 inuestigantē certum aliquid comperire me. Adeo
 semp̄ sefellit ibi ars ea, unde ad alia recursum mi-
 hi est. Hoc scitē exploratum habeo, si quā d̄ prin-
 cipibus manus lineis, paruae sectiones ad Saturni
 montem se deriuent, malae hominem eum qualita-
 tis, nec uitae admodum esse probae. Ferunt & in
 prima digiti huius iunctura, muliebri manu, si crux
 aut stellula conspiciatur, sterilitatis hanc argumē-
 tum esse. Qui montem hunc plurimis uarie rimis
 inscissum habet, aliorum haud perinde digitorum
 rimosis tuberibus eum Saturnium planē indicato.
 Saturniorum
 natura. Quo loco referre arbitror eius planetae habitudi-
 nes ut explanem, quib. eos quorum geniturae pra-
 est instruit. Pallent hij plurimum, & inuenusta fa-
 cie sunt, ac defixis in terram oculis tardiusculē in-
 cedunt, macilenti, et interdum recuruo etiam ter-
 go. Moribus uero sunt magna ex parte improbis,
 nam malitiosos facit Saturnus, subdolos, & frau-
 dulentos. Gaudent esse soli, ac sibi uiuunt, nec
 frē alijs operam dant, aut amicis uacant. Circa
 cibum non admodum sibi indulgent. Potatores
 uero sunt strenui, quanquam saepe edunt, &
 nonnunquam uoraces sint etiam, Agitantur
 misce-

CHYROMANTIAM.

miseris continuo curarum inquietudinibus, neque
 unquam a sollicitudine liberi sunt, & anxie affli-
 guntur amarissimis intra cogitationibus, semper
 tristi semper meticulosa agitantes animo. Vi-
 ta est eis apud paludes & stagna. Sor-
 dide uiuunt per omnia, loquuntur & tarde
 & pauca. Nonnunquam propter assiduam,
 con-

INTRODVCTIO IN

contemplationem, auscultare alios non possunt.
 Frigent natura, imbecilli sunt corpore, ualetudi-
 narij, hyrcum olentes, & alopitij. Vox est ob-
 scura, & raucum quiddam submurmurant, ac im-
 pedita sunt lingua, Inuident alijs facile, Suntq;
 ut nulli praterca affectionum omnium tenacissimi.
 Itaq; et quos odio persequi decreuerunt, odere in-
 fensissime, & irremissibiliter, neq; infirmius quos
 uolunt amant. Cogitationes sunt, uelle edificare,
 uelle arbores plantare, agros colere, & quiddam
 diuturne mansurum incipe. Non admodum amant
 mulieres, itaq; & proli raro dant operam, ple-
 rumque steriles moriendo, Sensibus obtusis, & in-
 tellectu hebeti. Qui cum tales sint libertatis sunt
 tamen mirabiliter tenaces, eamq; contumacissime
 tuentur, nec ferunt dominos, & seruire in extre-
 mis iudicant malis, regnorum ut nulli hominum im-
 patientissimi. Gaudent nigro, itaq; sic uestiunt,
 et omnia colore eo infecta circum se uolunt. Suspi-
 cantur facile, facileq; metuunt. Atq; hy somnio-
 rum etiam curam habent, ut humilia alias omnia
 cogitant. Sed de Saturnijs hactenus, Praterca sig-
 num in prima medij iunctura impressum siqui-
 dem mulieris fuerit, bonum, sin uiri, contrarium
portens

CHYROMANTIAM.

portendit. Mulier quoq; in cuius ea iunctura fuerint quinque uel sex lineæ seorsum in digiti longum demissa, significant filium parituram qui aliquando sacerdos futurus sit. Interfecturum dicunt, qui stellam habet in eadem Saturnij iunctura.

De Monte & Digito annulari, & significatione Solarium. Caput undecimum.

EST autem annularis mons, qui inter digitum & mensalem lineam quadam intercapedine prominet, ab uulgo doctis, solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mensalem usque si protendantur lineæ minuscule, idem perinde faciunt quod apud Astrologos Mercurius, hominem acris, felicisq; ingenio, uarijs deditum disciplinis, præterea arrogantem, & cum quodam supercilio eloquentem, ad hoc capacem dignitatum, tam profanarum, quam spiritalium. Fit interdum, quod geminatim in modum parallelorum distent æque, id uide ne quid imponat tibi. Nihil ferè distat à prioribus, nisi quod magniloquentiam adimit, præbet uero sobrietatem & honestatem. Secus si aliunde in illas ducantur alie, uel

INTRODVCTIO IN

altrinsecus fecuerint se, ubi prorsus ab opposito
 diuinatur. Nisi fortasse uel nō pertigerint, uel nō
 inciderint has, id apprimē faustum omniūsum-
 que habetur, quōd inimicos omnes uincet, proster-
 nētq; sub se. Iam si neq; cōtigerint digiti, neq; e-
 qualiter locentur à mensali, uerū ppenderint ad
 eum qui iuxta est digitū, iuxta alterationem line-
 arū, etiam status & uitæ mutationem notat. Item
 si pluscula rubicundæ tenuēs per eundem montē
 ducantur, incundū, hylarē, prudentē. Quæ tamē
 si tortuosæ fuerint, ac perinde rubicundæ, dolores
 indicant quibus iam actu affligitur quis. Pallidæ
 identidem cruciatus, uerū prateritos iam. Inter-
 secantes se in modū crucis, quod uocant Andree,
 protractæ uero à mensali per mōtem Solis ad pri-
 mam iuncturā, puidum, res suas prudenter mode-
 rantē. Pulchrē uero digitos huiusmodi solares
 uenamur, estq; id certissimū indicium, si uariegatus
 lineis fuerit ornatus. Est et aliud signū, uidelicet
 lineæ duæ tortuosæ parallæ, protensæ à restri-
 ctis, q; ubi in manu perspexeris, foelicißima præ-
 nunciat, præcipue in dignitatibus acquirendis, &
 quicquid ad optimas uirtutes spectat, scientiam,
 prudentiam, liberalitatem. Eius typū quendā sub
 iecimus in hunc modū.

Item

CHYROMANTIAM

Item si inuicem concurrerint minute lineae supra iuncturam primam, sitq; foemina quae has habet, idem indicat prorsus, hoc adiecto, quod ea ab maritis locupletabitur, habiturque in honore. Præter hæc etiam deuotam nisi quod monasterium non feret. Ita si in secunda iunctura fuerint, semper in honore futuram, uerum

INTRODVCTIO IN

inter eos, qui de eodem sunt stemmate. Vbique enim tam in maribus quàm in fœminis diuitias notant, pessimum uero, si ad solarem usque processerint.

De Monte & Digito Mercuriali, et de natura Mercurij.

Caput duodecesimum.

MONS Auricularis, uel rectius Mercurij inter digitum minimum est, et lineam Mensalem. Hunc permagni refert platus sit, & neruis minime perplexus, an obductus lineis, uel coloratior. Repurgatus enim à uerrucis, à squaloribus, à neruis, decenter coloratus, cōstanti animo uirum indicat, in Virgine uero integritatem. Vbi linea à mensa exorietur, gracilis, picturataq; descenderit, ad radicem montis diametro procedens, liberalitatem. Eadem per plures similiter inter mensam et auricularem sumentes exordia, tot nuptias præ se ferunt quot illic trahuntur lineæ, Tametsi longitudinem & contractionem, exilitatem, & colorem animaduerti hîc uelint Chyromantici. Pallidæ prædictas nuptias significant, uerum peractas iam. Oblongæ atq; optimo tinctæ colore, contrahendas in futurum

CHYROMANTIAM.

futurū. Euenit uerò haud raro, ut ex eisdem cras-
siores sint aliquæ ad hoc etiam rubicundæ, iudica-
bis inde mendaciloquum, subuersorem, furem, rap-
torem, deniq; omni flagitiorum genere contami-
natum. Atq; hucusq; de parallelis & rectis line-
is. Iam si recurua uel circularis aliqua dimissa sit
ex eodem digito, declinans ad medium, præclaram
indolē denotat, de quo multa sit spes, ut ad omnē
tandem fortunam futurus sit idoneus. De muli-
eribus hoc habet. Si cui paruulas atq; easdem retor-
tas habere contigerit ē superiori parte auricula-
ris, ut plurimum conditionem indicat quæ ferme
totæ sceminarum cohorti familiaris est, nempe in-
solentiam, garrulitatem, inconstantiam. Physio-
gnomia omnium Mercurialium hæc ferme est. Co-
lor medius inter album & nigrum, frons eleuata,
rotunda facies, oculi perpulchri, in felium mo-
rem, non omnino nigri, barbitum nigrum, sed ra-
rū, corpusculum gracile, statura decēs, labia te-
nuia, nasus præacutus, uox gracilis, & eadem
prompta, motus uelox. Et si ex monte etiam id
prædicere uelis, monticulus plurimis lineis rectis
est uariiegatus, secundum conuersationem etiam
docilis ingenij, audax, secretator, fidelis, procliui-

Mercuriali-
um natura.

INTRODVCTIO IN

ad mendacia, sui ingenij sectarum amator, os for
perditionis, templis & oraculis non multum tri-
buens, ad nullam artem ferè nō idoneus, præcipuò
uero ad Mathesim, & Geometriam. In summa,
omnium horarum homo, doctor, poëta, mathema-
ticus, præditus scientia linguarum, scrutator ar-
chano

CHYROMANTIAM.

*chanorum, philosophus, cordatus, modestus, alia
 qui uerbosus etiam, sed neminem ledens, ex me-
 chanicis artibus eis studens quæ politiores sunt et
 mundiores, ut puta picturis, & huiusmodi. In
 ægritudinibus paulò plus tamen infortunatus, &
 infestatione phantasmatum quàm cæteri homines.
 De perfectione uero iuncturarum, id etiam sum-
 mopere auscultandum est. Sunt certa quedam
 cauteria cuius primi quidem figura est hæc in pri-
 ma iunctura. Tu uero hominem iudica studio-
 sum, in primis Rhetoricæ, arrogantem & super-
 ciliosum, ingenij procacis. Alterum in secun-
 da iunctura tale, quòd tametsi figura abludat
 à primo, ipsa tamen re ut primum, concionato-
 rem præsignem ostendit. Rursum si obuersum
 sit, uarijs obnoxium passionibus, horribilibus som-
 nijs, & quicquid malorum phantasmatum est.
 Sic intertia iunctura si crucem uideris, signum
 certum paupertatis, inediæ, tenuitatis. Idque
 admodum satis de Mercurio. Hæc in figura
 latius. Quæ si etiam tam locuples non sit, ut
 omnia signa complectatur, certè tamen potiora
 curauimus adscribere. Quis enim tam multifarius
 lineas, tam uanorum ingeniorum indicia, in tam*

INTRODVCTIO IN

exili spaciolo comprehenderit? In canonibus tamē nihil omisimus quod ad rem nobis facere uidebatur.

De Base triangulari, & ijs qui
bus prædominatur Luna. Caput
tredecimum.

IN PRIMIS explicandum est, quam nocent
triangularem Basim Chyromantici. Ea est
quæ protrito uocabulo dicitur linea epatis &
stomachi, protenditur à cauda lineæ uitæ, contin-
gens uerò lineam mediam naturalem, quæ simul
iunctæ, efficiunt triangulum, modo nihil obste-
rit natiuitati aduersum. Quamquam sciam hanc
à quibusdam minimè comminisci quod sui non sem-
per similis est, sed non uideo cur ideo omitti debe-
at, cum palàm compertum sit, nihil minus posse
hanc quam omnes alias, maxime si ex æquo angu-
lum perfecerit cum media naturali & lineæ uitæ.
Nam indicat sanitatem, incolumitatem, florentem
non solum corpore sed etiam animo. Quod si con-
tigerint se, uel obscurata sit, aut circum se habe-
at puncturam, nihilo secius de stomacho & epate
prænoscat, nempe indigestionem, morphæ-

CHYROMANTIAM

pham, torturam, spasum, phlegma, constrictio
nem alui, dolorem stomachi & costarum, præci-
pue si pallida extiterit. Porro bene obducta cute
& rubea, rubor tamen ille si ad lineam uitæ pro-
pensior quam ad lineam naturalem, dolorem ca-
pitis. Et diuerso, pneuripimonia, tuſim, ethicā,
squalorem oris, si ad naturalem rubor ille diuer-
terit. Id quoque scitu dignum est, quod si in loco
Lunæ figuram illam uideris circularem ☉, ta-
metſi uideatur fortasse ridiculum tibi, tamen a-
missionem significat unius oculi, & binæ si sint no-
tulæ ☉☉, amborum oculorum. Id non tam cer-
tum esse, quam omnium certissimum & doctis uiris
comperimus, quin & nostropse didicimus malo.
Simile est & illud, si eodem in loco Lunæ stellu-
la compareat, quæ nepharium & sceleratissi-
mum significat. Phsygnomiam si scire uoles, fa-
cie quidem albus est modico perfusus rubore, con-
iuncta supercilia sunt, facies & maxillæ inflatæ,
oculi inæquales, subnigri, fortasse etiam signati
notula aliqua in facie. Nullius frugi, ut pluri-
mum languidus, instabilis, piger, insipiens, inops,
atque id in prima etate. In secunda ditior pau-
loquadet. In tertia rursus miser, delyrus, infor-

Lunaticorū
natura.

INTRODVCTIO IN

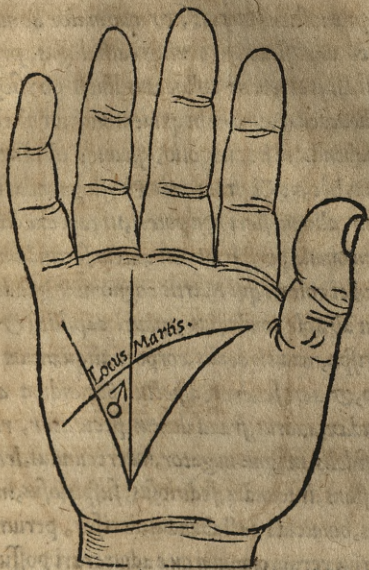

funatus, natus ad peragrandum perpetuo terrae.
 Quoad ægri tudines, addictus epilentie, paraly-
 si, gutta caduca, tortura uultus. Nisi Luna in ra-
 dice natiuitatis Solem, uel Ionem habeat sibi be-
 nè propitium.

De loco Martis, & natura Mars
 tidistarum, Caput. 14.

Ope

CHYROMANTIAM;

OPERE precium est, antequam de Marte sermonem faciamus, qui hunc in uola uoluerint constitui in ipso triangulo iuxta lineam naturalem. Verum id alibi dicemus, iam lineæ nobis discutiendæ sunt. In triangulo, si sit alius triangulus consummatus, secundum omnes proprietates Martialium præ-

INTRODVCTIO IN

prænotandum est, & quo maior ac maior est,
eò amplificandus & uitijs cathalogus, præsertim
si latus atq; benè collocatus lineis physiognomia
illi accedat, quæ mihi quidem uidetur nō esse post
habenda in hoc negotio, quamq; ob id introduci
mus hîc, ut Chyromantie Physiognomia suffrage
tur, alioqui fieri non potest, ut tam exactè quispi
am omnia perspiciat. Est autem secundum faciem
rubei coloris qui Martis cognomine gaudet, ne
lut ab Sole combustus, pauci capillitij & eodem
crispo, minutis oculis, corpore aliquantum incur
uo, & acri seueroq; aspectu. Secundum animam
audax, auarus, fraudulentus, peculator, raptor,
infidelis, insignis nugator, inuerecundus, leuis, in
cōstans, iracundus, seditiosus, suspiciosus, impati
ens, homicida, iactabundus, derisor, periurus, fal
sarius rerum omnium quæ adulterari possunt.

**Martialium
natura.**

Conclusio operis Chyro romantici.

His breuibz Princeps illustrissime, finem esse
uolumus Chyromantie nostræ; ne quid plurib. am
bigitibus fixus molesti tibi. ubi si rem ipsam acu
quod

CHYROMANTIAM.

(quod aiunt) tetigimus, id est quod conabamur.
Similiter, id uel maxime donandum mihi puto,
quod ausus fuerim. In magnis siquidem uel uolui-
se sat est. In summa, sic tractauimus omnia, quo
et posteris etiam colligere spicas permittatur.
Neque ego ita absolutam uolui esse hanc artem, ut
nihil superaddi possit, uel debeat. Imo rem mihi
faciet gratissimam, qui sic nostra emendauerit, ut
adferat probatiora, tantū abest ut feramus egre.

Vale delitium et decus nostrum. Ex eccle-

sia nostra Steynheim, Kalend.

Novembris, Anno

salutis.

1522.

Prognostica Chyromantiæ quan-
tum ad locos Planetarum septem.

PRÆ-

INTRODVCTIO IN

PRAETER characteres & lineas quæ
passim in manibus sunt, interdum & notæ
peregrinæ comparent, quæ nescio quid ma-
gni præ se ferunt. He nam quid uelint sibi, curæ
nobis fuit adscribere laconismo nostro quo solemus.
Naturas signorum iam alibi diximus, et quis
planetarum cuiusq; dominus sit, nunc periculum
faciamus, quid in planetis suspecta signa, non ea
dico quæ in cœlestibus sunt, sed quæ digitis sunt
notulæ planetarum, ualeant.

DE LOCO MARTIS.

LOCVS Martis in triangulo est. Si igitur
illic respexeris signa huiusmodi ducta in hunc
modum, hic Martialis est, & præfocabitur laqueo.
Reliqua tria iuxta mentem
sam manus, audaciam, pertinaciam, seueritatem,
præterea et patrimonij dissipationem, op-
pressorem affinium et cognatorum
suorum significant.

CHYROMANTIAM

DE DIGITO VENERIS.

VENVS pollicem occupat und cum mus-
culo, qui propter contiguitatem appella-
tur mons Veneris. Si itaq; in prima iun-
ctura extare uideris signum tale, hic plerunq;
in rebus omnibus prosperabitur. In secunda
iunctura, pauperem. Iuxta unguem, leprosam
habi-

INTRODVCTIO IN

biturum sobolem. Alioqui semper in loco Veneris uenereū indicat, & incestuosum, adulterū, percussorem uxoris, imprimis si in monticulo conspiciantur hæc signa.

DE DIGITO IOVIS.

Habe

CHYROMANTIAM.

HABET & suas notulas Iupiter, qui in
dicem possidet, eas subscripsimus. In pri-
ma iunctura adulterum significat. In su-
perioribus opes, præcipuè in senectâ. Cætera ut
multum nihil præsagiunt mali.

DE DIGITO SATVRNI.

INTRODVCTIO IN

SATVRNVS in ceteris extremus, hic medi-
um digitum obtinet, priuatas suas notulas
habet, eas sic annotauimus. Ostenduntq;
Saturnicum hominem, cuius naturam partim ex
precedentibus nosti, partim dicemus in sequen-
tibus.

DE DIA

CHYROMANTIAM.

De digito Solis.

IN ANNVLARI, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longæuam uitam, & prosperitatem significat. Quicquid aliud apparet, a malo est.

DE DIGITO MERCVRII.

G ij

CHYROMANTIAM.

LVNAE locus à percussione manus est, uel altero musculo. Exinde si à restricta ascendant supra scripta linea quas uides, signam indicant. Alioqui in loco Iouis bardum confultum, maxime si foemina sit, quae natura ipsa non multum sapiunt.

PROGNOSTICA

CONCLUSIO.

HABES breuiter Lector optime, signa
planetarum, quibus extra Astrologiam
etiā cui quisq; planeta subiectus sis, di
scere potes. Opellam hanc nostram boni consu
le, atque pertenta rem ipsam opere aggredi, ne
omnino frustra hīc sudasse uideamur. Iudicio tate
tum opus. Labor tam nullus est, ut uel
una saltem, & altera lectione rem
omnem adsequare.

FINIS.

CLARIS

Clarissimo at=

QUE DOCTISSIMO VIRO,
Doctori Theodorico Zobel, Reue-
rendissimi in Christo Patris Domini
Alberti Archiepiscopi Moguntini
in spiritualibus Vicario, & eiusdem
Metropolitane ecclesie Scholastico
& canonico dignissimo, Ioannes Inda-
gine Decanus Franckfor-
densis, Salutem
dicit.

SERVS fortasse præmonitor
aduenio, consilium allaturus
post facta, uir clarissime, de
hīs inquam si commonefecero te,
quæ hac tempestate suboriri possunt

sim uidemus , tumultuari uideli-
cet & periclitari omnia , si mentem
ipsam recolligas. Scis quod ante
prædixerim tibi , quam omnes illæ
factiones essent exortæ. Sed leui-
ter subridebas tum , quasi nugas res
ferreremus tibi , atque ideo serus
& importunus narrator aduenio.
Nam sic euenerunt , Velimus , no-
limus , satis obtemperandum est ,
nolentes trahunt , ut euitari facile
non possint , sed uel sero sapiamus
tamen. Nam serotina sapientia ,
tametsi cum dispendio paratur ,
præstat tamen , quam si omnino sa-
piamus nihil. Sero sapiunt Phry-
ges , & Phryx plagis emendatur.
Totum illud quod tum dicebam tibi
repeto. Præfagebam ex astris ,
nouum ecclesiæ statum , item bella
seditiones , commotionem multarum
gentium , regni aduersus reg-
nū , pestilentiam , et multorū necē ,
quæ nunc partim uidemus esse cō-
pleta

pleta, partim futura sunt. Iam huc omnia tendere uides, ut citra graue periculum, citra multa incommoda sequentes annos quatuor transigere non possimus. Quæris foras, quid hic rursus obganniam tibi. Nempe, ut fidem tibi faciam astrorum scientiæ, ex astris hæc petuntur. Tametsi ob uerbum Christi, sint omnia hæc, quod hijs modis incurdescere oportet, his tragœdijs plantari, his medijs erigi. Quia tamen interpretes sunt stellæ, diuinæ uoluntatis, magnam partem stellis debemus, non quia sic cogunt illæ, sed quia prædeterminatum adeo est, ut quod ipse de nobis decreuit, id illæ nobis comminarentur, & indicarent. At quid ille decreuit tandem? Sane astra nil nisi bella & instaurationem promittunt, miscebuntque sursum ac deorsum omnia. An non & iam hæc omnia uidemus, &

nec dum finis. Vtunque repugne-
tur ab magnatibus, sic futurum est,
ut pompa illa sacerdotum & mo-
nachorum diminuatur. Semel pos-
nenda corona superbix, tamen si
id astris principaliter non debeas-
mus adscribere, sed irato nobis
Christo, gubernatori astrorum.
Hunc quia sine fine lacesiuimus,
fieri non potest ut effugiamus, mul-
to minus reluctari astris possumus,
quæ fatum semel a deo præ-
scriptum minime transgrediuntur,
ablegabunt uetera, noua facient o-
mnia. Hæc scribo tibi, ut si quid
obturbarint obtrectatores, simul
atq; uiderint his argumentis per-
suasum te, tua maiestate retundan-
tur, neq; enim improbari potest fas-
cile, ad quod tu calculus tuum ad-
feceris. Magnam partem studioso-
rum persuasisse mihi uideor, si in es-
am sententiam te induxero, ut cre-
das posse aliquid astra. Sic enim
literis

literis deditus ipsis es, ut non solum
faueas, sed patrocineris etiam studi
is, quæ res auctoritatem tibi peperit,
ut si quid probaueris tu, id uelut ex
tripode responsum probent om
nes. Quod si fuerint etiam qui rises
rint ut sunt complures, illud observa
uare oportebit ueteris prouerbij,
precium opere est contemnere con
temptum. Neque tuam hoc diminu
it auctoritatem, neque nos uiliores
reddit, si ab malis atque imperitiis
nostra non accipiantur. Semper
optima quæque pessimis displicua
erunt. Non ferunt lucem noctuar
um oculi, & delectantur pœdore
uultures. Aequa prudentia est,
stultum imperite loquentem res
darguere, & despiciere friuole cas
uillantem, ne sapere sibi uideas
tur. Auget in plerisque ueritatis
defensio insolentiam, quibus nihil
mysteriorum pandendum est, ne
mar

margaritas conculcent porci, & cas-
nes illi. Tu uero cum uir sis longe
optimus, neque omnino contem-
pti iudicij, rem ipsam expendens,
non iuxta faciem, sed penitus, libu-
it opusculum ipsum inscribere tibi,
non solum ut abs te auctoritatem u-
surpet, uerum etiam fructum capis
as metipse. Quandoquidem ad
illud culmen euectus es, ut ad te os-
mnes spiritualium causæ uelut ad
censorem summum ac maximum
deuoluantur. Licebit ex hoc etiam
animos dijudicare, quod & max-
ime diuinum est, ita ut sub tuo ma-
gnifico nomine plures alij legant,
tuam in primis decet auctoritatem
& dignitatem. Munusculum ipsum
noli aspernari, amicorum donaria,
etiam uilissima, despicienda non
sunt, eritque illud gratissimum mi-
hi, si tibi mea non displiceant quic-
quid tandem de illis sentiant alij.
Christus te nobis quam diutissime
seru

seruet. Vale decus & delitium nos
strum. Ex ædibus nostris
Steinheym. 7. Idus
Maij. Anno a
Christo nato.

M. D. XXII.

DE

IN PHYSIOGNOMICAM
De iudicio ferendo ex aspectu

Frontis. Caput Primum.

NON sum nescius, quam mihi fidendum in
fronte sit, quæ ad quamlibet statim pas=
sionem mutatur. Illud tamen obseruati

Frons per= uideo, plerosq; non melius dignosci quam ex fron=
fricta.

te, adeoq; sic obtinuisse apud vulgum, ut quosdam
perfrictæ frontis, dicamus in eos, qui pudorem o=
mnem abiecerint, quod nullibi magis quam in fron=
te, & in oculis pudor ipse conspiciatur.

Quod si damus, neq; frustra potest esse, quod pro=
uerbijs celebratur, & prophetijs palàm sit, non
esse præposterum, uel inconueniens, si præ cate=
ris membris ab ipsa fronte exordiemur. Est au

tem alia ratio latæ, alia rotundæ. Quod

quo fiat perspicacius, breui=

bus rem omnem a=

periemus.

Que

bati
tem
sitq;
cupi
nani
plan
nafi
cat.
tam

ARTEM INTRODVCTIO

Frons eleua

Quæ in gyrum eleuata est, à quibusdam pro-
batur, maxime si capiti bene respondeat. Sin autē Rotunda.
temporum prominentias occupet rotunditas illa,
sitq; subinde depilis, indicat præstantiam ingenij,
cupiditatem honoris, arrogantiam, & quæ mag-
nanimos omnes consequuntur. Glabra & com-
planata cuticula, nisi intra supernâ superficiem
nasci, prophanum, fallacem, iracundumq; signifi-
cat. Caperata, & rugis contracta, in medio
samen declinior, unâ cum duabus optimis
virtuti

Glabra.

Caperata.

IN PHYSIOGNOMICAM

uirtutibus, uidelicet magnanimitate, & ingenio,
Prægrandis. pessimum uitium habet crudelitatem. *Prægran-*
Oblonga. as, rotunda, de pilis, audacem, & mendacem. *Ob-*
Confusa. longa, cum oblonga facie, mento tenui, crudelita-
 tem & tyrannidem. *Confusa* & tumida nimia uul-
 tus pinguedine, instabilem, phlegmaticum, cras-
 sum, hebetem. Hæc summam & sub compendio,
 quantum ad Astrologiam, satis est.

De iudicio Superciliorum.

Caput secundum.

Supercilia
rubea.
Alba.
Concreta.

ET supercilia ipsa in prouerbum abierunt
 ut qui cristas erigit, uolueritq; super alios
 efferre se, superciliosus dicatur, quod non
 multum abludit a uero. Indicat enim reuera, si
 complicata & dura, uel rubea fuerint supercilia,
 hominem inuerecundum, impudentem, inuidum.
 Alba uero foeminiurum, cito credulum, stolidū,
 Quamquam pessima omnium sint concreta, & quæ
 contingunt se, notantq; maleficum, plagiarium,
 maleficis artibus deditum. Id quod palam ipse ui-
 di in uctulis sagis, quæ iam ad incendium ductæ,
 huiusmodi præferebant supercilia, Quibusdam
 titil-

ARTEM INTRODVCTIO.

titillant, uidenturq; modicum subagitare se, quod
similiter audacitatis, et animositatis indicium est.
Hirsutiora, simplicem, molliuscula plana, atque *Hirsuta:*
inuicem respondentia ex æquo sibi nigrantibus pi *Mollis &*
lis, contemperatam complexionem, & probum. *plana.*

De Iudicio Oculorum.

Caput tertium.

SIMILI modo & probitatem oculi, & improbi-
tatem arguunt, uel Seruatoris nostri testimo-
nio sic in Euangelio loquentis. An quia oculus
tuus nequam est, quia ego bonus sum? et rursus
sum. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus
lucidum erit. Est aut Coniectura talis. Sicubi uideris
quempiam bene decentibus oculis præditum,
atq; ijs uigilantibus, apertis, lucidis, clavis, medio-
cris, neque rotundis admodum, ex ipsa propor-
tione animus metiendus integer & sanus. Qui-
bus uero in morem uitellorum propendent extra
foramina ut (in paucis hoc conspiciere licet) ita in-
signiter delirantem portendunt, crassum & he-
betem, ad hoc etiam luxuriosum, pigrum, men-
dacem, simplicem. Similiter si uel nimis ampli-
*Oculi bene
decori.*
Propenduli.

**Profundi.
Compressi.**

**Distillantes
grahi.**

sint, aut prodigiosa apertura. E diuerso profundi, inuidum, maliciosum, structorem malorum, iracundum, suspiciosum. Sic quibus compressi sunt, et uelut ad scopum intendentibus, crudeles, tyrannos. Vbi uerò deslaccescunt, uolunturq; ultrò citroq; (qui mos est eorum qui iam frontem et pudorem omnem abiecerint) impudicos, arrogantes, instabiles, mendaces, pessimè aut omnium si citrina ti fuerint atq; fucati. Quibusdam distillant atq; rubescunt, quod non naturam indicat, sed humiditatem cerebri et phlegmatis abundantiam. De his satis.

DE

ARTEM INTRODUCTIO

De iudicio Nasi. Caput iiii.

DE prouerbijis quando mentio facta est, et
 nasus quoque hodie abierit in prouerbium,
 quod hoc membro nullum est quo magis abu-
 tatur uulgius de naso precium opere est ut aliquid
 dicamus. Sunt autem hæc adagia. Nasos suspende *Nasi adagia.*
 re naso adunco. Nasus Rhinocerotis, dictum in eos,
 qui alios ridet. Habent enim hoc qui naso sunt.

adunco, ut facile alios rideant. Quamquam alto-
 qui apud Persas decori hoc sit magno, atque eodem
 adunco præditum esse.

IN PHYSIOGNOMICAM.

Xerxes.

**Nasus adun-
cus.**

Sicut illum suum Xerxen habuisse memorant hy-
storia Xenophontis & Plutarchi, & usq; in hanc
etiam diem, neminem subrogant ad id fastigij, nisi
adprime fuerit nasutus. Ferunt & hunc fuisse au-
dacem, derisorem, & magnanimum. Vnde augu-
rantur, derisores & audaces esse qui huiusmo-
di habent, impostores, proditores, rapaces, aua-
ros. Hoc de hijs, qui recuruos habent nasos, ut ac-

**Curue promi-
nens.**

**Maximilia-
nus**

Acuminatus.

Oblongi.

curuitudine (quemadmodum in Maximiliano ui-
dimus Augusto, de ijs aliud iudicium est. Hi ut
plurimum liberales & magnanimi sunt, eloquen-
tes & superbi. Nisi ubi illius apex fuerit exacua-
tus uel acuminatus, qui quo magis exacuitur, hoc
amplius reddit iracundum, seuerum, tergiuersa-
torem. Est autem hic maxima uarietas, ut ferme
enim sit alia distinctio facierum quam per nasum,
potissimum tamen discrimen in longitudine, densi-
tate, & curuitate. De incuruis iam diximus. Ob-
longi, si admodum in lateribus prominentes fue-
rint sinceritatem præferunt animi, sed corpore at
que castitate parum potentem cōtinere, adprobe
mentulatū, appetētem coitus. Crassities et ampli-
tudo

ARTEM INTRODVCTIO

tudonarium, hebetudinem adijcit, stoliditatem,
 amentiam, derisionem, dolum atq; immoderatum
 appetitum ad coitum. In medio latus, atq; nonni-
 hil compressus, in summitate uero eleuatus, menda-
 ce, proteruū, crudelē, loquacem, perulantem. **Longerotus**
 gus et undecunq; rotundus, rapacem, et coelitus
 fato quodam procliuem ad malum. Et est in colore
 discrimen. Vbi si liuidus sit, uel rubeus, aut sane
 rubeis fibris intertextus, uel punctulis, egregium
 inde potorem elice, ebruū, siticulosum, calido epa-
 te, deditum luxuriæ, ex ægri tudinibus uero mor-
 pheæ. Illud obiter adnotamus, de corruptis iuueni-
 bus, et iuueniculis si quis scire cupiat. Nam illud
 præcipue ex naso cognoscitur. Cartilago quæ in
 apice nasi est, si secare se permiserit, atq; perinde
 attractu findi digitulo potest, indicium est corru-
 ptum, uel corruptam esse. Sunt et alia pleraque,
 quæ quoniam ad præsens negotium minime pro-
 mouent, lubens prætereo.

Nares an-

ple.

Latus.

Longerotus.

Luide rubeus.

Corruptio-
nis indicia.

De Oris Physiognomia, et quid ex

illius aspectu diuandum sit. Ca-
 put quintum.

IN PHYSIOGNOMICAM.

Os patulum. **O**RIS Physiognomiam & labiorum unâ sermone explicabimus. Os aut magnū est & patulum, aut Angustum, Patens, quo præcipue uidemus insignitos Fracos labrones, audacem, obstreperum, impudicum, mendacem, impostorem, luxuriosum significat, neque me un-

Angustum. quam hic sefellit iudicium. Econtrā angustum retentorem archanorum, modestum, sobrium, pudicum, timidum, & largum. Fœtulentiam anhelitus uel dentium, medicorum seholo dimittimus, que ab illis

ARTEM INTRODUCTIO

ab illis & copiosius & eruditius explicantur. Illud experientia comperitū est, tenuibus labijs loquaces esse & eloquentes, garrulos, sagaces, prudentes, ingeniosos. Pregrandibus autem labris, quibus dependet labrum inferius, adeo ut emineant dentes, bardos, stupidos, indociles, impuros, luxuriosos, inconstantes, & malos.

Labia tenuia.

Pregrandia.

De Physiognomia Linguae et

Dentium. Caput

sexum.

LINGUA pusillum quidem membrum, sed magna iactans, incurabile malum, plena ueno mortifero, & eo pestilentior, quod neque ex Physiognomia, neque aliunde peruestigari satis potest. Vt cunque animaduertatur in eam, raro sui similis est, nisi quantum ad balbutiem attinet & eloquentiam. Balbutiem efficiunt grossae, immoderate, prae longae. E regione tenues, acuminatae, limatae uiperarum more, eloquentiam, astutiam, & calliditatem praeseferunt. Tametsi hic aliud fingant Astrologi, non linguae uitio tribuentes balbutiem, sed Mercurio euerso, & eo retrogrado, sed haec aliis.

Lingua grossa

Tenuis.

INPHYSIOGNOMICAM.

Dentes

Spissi.

Sparsi.

Marcidi.

Dislocati.

Dentium eadem ratio est. Hi si spissi sint & canini, ex ipso robore uitam longam præfagiunt. Neque uideo, quid hic multis sit opus, cernere enim est decrepitos iam, qui nihil unquam molestiæ perpesti in dentibus sunt. E conuerso marcidi, uacillantes, rancidi, minuti, breuitatem uitæ, caloris abundantiam, noxium humorem, cuiusmodi sunt ferme cholericorum. Alioqui quo ad animum nihil uidentur mutare, quod quidem obseruatum sit. Vbi dislocati fuerint, aut extrâ seriem stantes,

ARTEM INTRODUCTIO

res, uidentur nebulonem indicare, loquutuleium,
insolentem, pomposum, & instabilem.

De Mento Cap. septimum.

DE Mento uideo conuenire Philosophos:
ut sicut nasus recuruus, siue aduncus, uel
præacutus semper iram, audaciam & ty-
rannidem notat, ita & mentum significare aiunt
acutum. Illud uero nō possum non exponere in lu-
cem, qui membris aliquibus mutilati sunt, quo ab

IN PHYSIOGNOMICAM

Illorū commercio temperemus, ab hijs inquam qui
 membris aliquot orbatī sunt per naturam, nō arte
 uel maleficio. Et quanquam fortasse curiosum
 uel superstitiosum id esse uideatur, proditum ta-
 men est ab sapientissimis uiris, ē quibus hæc decer-
 psimus, à Galeno, Hippocrate, & ab hijs etiā qui-
 bus malè propitia fortuna est, uerbi gratia, qui-
 bus mutilati sunt oculi, nares, os, pedes, manus, &
 altero claudicant pede, uel de quibus cōstat, quod
 Saturnici sunt, superstitiosum inquam uidetur
 quod dico. Sed tamen quod uerum est dic-
 tacter dico. Dissentiunt sibi inuicem, sat
 Royiales, Martiales & Veneri, uideas id
 num, conuentibus, & conciliabulis. Videtur au-
 tem nescio quid aliud interuenire, cum reuera ni-
 hil sit aliud, quam planetarum repugnantia, et a-
 spectuum infœlicitas. Frigidus est Saturnus & sic-
 cus, Iupiter calidus & humidus. Atqui iam potest
 fieri caliditas et frigiditas ut sibi non repugnent.
 Rursum Saturnus pigros efficit, & tenaces, &
 tardos, solitarios, malos, intractabiles. Iupiter
 humanos, flexibiles, dociles, benignos. Quod
 igitur in planetarum qualitatibus est, id pro re-
 rum & ingeniorum inclinatione atque influentia,
 efficitur.

ARTEM INTRODUCTIO

Efficit in illis planetarum qualitas. Quis horum
igitur ingenia componet? aut quis hic extricabit
se? At qui id iam ex Astrologia didicit, nouit quid
cuique donandum sit, ut quisq; tractandus est, po-
teritq; ex suis affectibus remittere interdum ali-
quid, ut Venus quæ ipsa natura cum Marte non
stat, sua tamen mollicie alterius temperat sauci-
am. De signatis illud nullibi non celebratissimum
est quod Aristoteli tribuunt, cauendum esse ab his
quos natura signauit. Saturnicorum meminit et
elegantè doctissimus Marsilius Ficinus libro de Marsilius
uita cœlitus comparanda, eius uerba sic habent.
Saturni euadunt immundi quidem, ignari, inui-
di, tristes, daemonibus immundis expositi, quorum
conuertium procule effugito. Nam Saturni qui-
dem uenenum alibi sopitum latet, ceu sulphur
a flamma remotum, in uiuentibus uero corpori-
bus sepe flagrat, atque ut sulphur accensum,
non comburit solum, sed etiam uapores noxios om-
nia circum implet, atque inficit appropinquan-
tes, &c. Ita etiam Iouiales præsentè tali a-
liquo signo infelices euadunt. Hactenus
Marsilius. Apollonium Thianum fama est, Appollonius
in Epheso deprehendisse Saturnium senem, Thianum
qui

IN PHYSIOGNOMICAM

qui sola presentia sua totam urbem infecerit per
silentia. Hæc cum copiose ab eodem uiro sapien-
tissimo tractata sint, cætera sollicito lectori relin-
quimus, nobis sat est indicasse autorem.

De Capillis, & alijs accidentibus

Caput octauum.

Capilli.

CAPILLORUM Physiognomiam ita recte de-
scribemus, si primum illorum naturam ad-
signauerimus. Non sunt aliud capilli,
quam uapor calidus & siccus ab aere circumstan-
te indensatus & siccatus. Qua finitione id impro-

Depiles Sa-
turnici.

mus palam fit, senes & saturnicos depiles esse i-
deo, ob perpetuum in uiribus gelu. Cholericos i-
tem hirsutos, comatos, propter calorem, & adu-
stos humores. Nisi in quibus nimium calor ille ab-
undat. Quod autem crispi sunt quidam & retor-
ti, id poris adscribunt medici, qui præ fracti coma

Capilli pla-
ni.

Tenaces.

quoque sic disponunt, subinde feramus nunc iudici-
um. Casaries plana, mollicula, tenuis, mollem, tes-
nuem, timidum, remissum pacificum indicat, te-
nax & grossa, audacem, robustum, fallacem, for-
tunatum. Sunt quibus frons capillatior est, & tem-

poris

ARTEM INTRODVCTIO

pora hirsuta, ijs tribuimus luxuriam, uanitatem,
arrogantiam. Crispitudine tamen si accedat duris-
cies, semper ignauia ingenij præ se fert. Quæ uerò
ro in angulis temporum in morem cornu effertur
crispa, & galeata uel cristata, præ cæteris homi-
nibus graui alicui uitio implexum & deditum, ri-
beam habentem similiter, sed quod nemini non
compertum habetur. Illa optima est, quæ
candenti quodam nigrore nigrescit. De his
pronunci-

IN PHYSIOGNOMICAM

pronunciandum, quod prudentes sunt, & cogita
būdi, fideles, probi, pariter & alba, flaua, glauca
uel subalbida. Illud ex medicorum decretis obiter
etiam adijciendū censemus, quibus præturi sub
crescunt cani in iuuenta, esse incontinentes, impu
dicos, & instabiles. Præterea et illud traditum ab
Alexandro Aphrodiseo, quod humor ille qui ma
sculis in comā resoluitur, mulieribus conuertitur
in menstruum, uel in lac, si conceperint. Et quibus
barbitium succrescit, has quoque uiragines dicimus
certi quod coitus sunt appetentissimi.

De Physiognomia faciei Ca

put nonum.

EX tot hominum faciebus an non mirum ut
detur tibi, quod uix duo sibi conueniunt?

Quo fit etiam, ut ne hinc tradi certa conie
ctura possit, quis enim poterit oīem animos scru
tari? si quis tamen curiosior fuerit, habet quibus
adsequi nonihil possit, colorem et proportionem.
Colorum extrema uel temperamenta ut in pictu

Facies ru
bea: ris præstant, ita in faciebus uel bonitatem arguunt
uel maliciam. Rubens nullibi non suspectus est,
etiam

ARTEM INTRODUCTIO

etiam ex prouerbio, complexionem indicans callidam.

Iliaudatus & liuidus uel plumbeus ^{Liuide}
præter Saturnicam inclinationem, & atram bilitatem, etiam pessimas animi affectiones significans,

utputa inuidiam, iram, rancorem, machinationes, insidias. Albus, foemineus, mollis frigidus, frigidum quoq; & mollem efficit, præterquam ubi rubori quedam rubedo sanguinea interposita est, eam cernere est in sanguineis, ^{Albe}
bicin-

IN PHYSIOGNOMICAM.

Oblonga.

hic inter omnes non solum laudatissimus est, sed honestis etiam rebus occupatum efficit, & ad omnia idoneum. De ipsa uero proportionem hoc tenet. Aut oblonga facies est, prominentibus hinc inde maxillarum ossibus, & hominem diuinis auda-

**Mediocris.
Carnosa.**

cem, superbum, iniuriosum, rixosum, fallacem, Aut mediocris, non macilenta admodum, neque pinguis, aptum significat ad omnia, carnosa, pigra, phlegmatica, tarda, lenta, timida, uenerem, instas

ARTEM INTRODUCTIO

instabilem, præsumptuosum, et quo maior accesserit crassities, hoc hebetiorem reddit, & intracta Macilenta. Macilenta uero mediocris ingeniosum, studiosum, prudentem. Inflationes uero maxillarum non accedente carne, aliud præagiunt. Nempe epilepsiam, & regium morbum. Pallida nusquam probatur. Crocea, quæ tamen ex natura crocea non est, aut icteritiam, aut opilationem splenis, aut inundationem fellis & cholerae. Medicorum sententia, nunquam ad sexagesimum annum prouehuntur huiusmodi. Cetera quia trivialia sunt, libenter dissimulamus.

De Phsygnomia Aurium, Caput Decimum.

Aves tamen si ad prospectum non ueniant quibusdam, tamen patulae, oblongae, asinae sunt, et ex naturis potius animalis metiuntur quam aliunde. Auriti in morem Asinorum, ignauos significant, & asinus moribus. Succincti & minusculis auribus ut simia, instabiles & fallaces.

Auriti.
Succincti.

De Physiognomia Capitis, Caput undecimum.

IAM omnia illa si sumas inuicem, os, mentum, labia, capillos, frontem, oculos, tempora, caput constituunt, aut prodigiosa magnitudinis, aut exile. Superne acuminatum, instabilem, barbatum, indocilem, hebetem, inuidum significat. Rotundum. Rotundum mediocri mole, ingeniosum, sagacem, astutum, bonae memoriae. Rursus exile, et gurgulione.

ARTEM INTRODUCTIO

gulatione non admodum oblonga, sensatū, prudentem, doctum. Vel exiguum caput & prelongum collum, infortunatum, debilem, insipientem.

De colore totius capitis & corporis,

Caput duodecimum.

ET qd' de membris diximus, idē de toto corpore sentiendum putamus. Corpusculum ipsū si tactu expenderis, licebit in promptu dignoscere qualitatem uel complexionem. De licata & gracilia, benè curata cuticula, & carne molli, maxime si ruboris nonnihil accedat ingenis, sanguinis dominium significat. Alba carnosā, mollia, phlegma. Fusca, subrubicunda, cholera. Nigra, subnigra, pallida, uel subpallida, melancholiam, uel adustam cholera. Sic si ru-

gosa, nervosa & callosa cutis sit, identidem cholera. Gracilia, tenuia, al-

ba, phlegma, imbecillitatem,

& huiusmodi.

De brachijs, Caput

tredecimum.

Corpora de-

licata.

Alba.

Fusca.

Nigra.

Rugosa.

Gracilia.

IN PHYSIOGNOMICAM.

DE brachijs nullum negotium est, neminem
tameſſe craſſæ Mmeruæ puto, qui non
protinus robustos ac fortes iudicet, quibus
ueruoſa uel carnoſa ſunt brachia, cum his potiſſi-
mum conſtent robur & uires corporis, præterq̃
ubi carnoſa cute, nerui non adco uarij et multipli-
ces ſunt, huiusmodi ſunt phlegmatici, & ſanguine-
nei, procliues ad ignauiam, portentofè proluxa au-
daciâ, fortitudinem, ignobilitatem, et cū hoc ui-
tam breuē ſignificant, curua reſpectu ſtaturæ, uel
molis corporeæ, ingratos, impudentes, auaros, ob-
trectatores, inuidos, ſuperbos, haud multū diſcer-
pantes ab ijs quibus pilofa brachia ſunt quos ſimi-
liter petulantes, uenereos, uafros, aſtutos, inſtabi-
les & uerbosos pronūciare oportebit.

De pectore & coſtis Caput

decimum quartum.

LEONIS non robur modo, ſed & audaciâ
ex pectore maxime dijudicant qui naturæ
animalium deſcripſerunt. Ex eadem conie-
ctura & fortem hominem et audacem dicimus, cui
laſciuiem in uerbis, ſuperbum, iracundum, te-
nacem. Cui uero hirsutum & quadam pilorum ſe-

Proluxa.

Curua.

Pectus pro-
mi-
nens.

ARTEM INTRODVCTIO

ua obductum est, cholericum indicat hominem,
 cū suis proprietatibus, recalū, frigus et phleg-
 ma significat. Vnde quibus in gibbum eleuatum in
 æquale erat pectus altera parte, hos deprehendi-
 mus fallaces, insidiatores, et ad pessima procliuēs,
 martiales, uanos, hypocritas. ita quibus superne
 usq; guttur rubet pectus, comperimus iracundos,
 contentiosos, presumptuosos, arrogantes, incon-
 stantes, timidos tamen. illud tamen optimum esse
 eleuunt, quod planum, quodq; carnosum, mede

Hirsutum.

Recalū.

Pectus rubet.

IN PHYSIOGNOMICAM.

Planum ear= ocre & depile est, nam est indicium hoc discreti-
nosum, et de prudētis et honorū naturalit̃. Et ne quid etiam q,
pile.

ad medicinā spectat relinquamus intactum, aliud
quoq; non indignum sciri est, quibus minuta sunt
corda, ceteris esse cordatiores, q; spiritus illi im-
pellentes vitales, in minuto membro præsentiore
sibi sunt q̃ in prægrandib. ubi facile disperguntur.

De Physiognomia manus, Caput 15.

Manuum Physiognomiam quoniam abunde de-
scripsimus in libro nostro de Chyromantia, istuc
remittimus lectorem.

De uentre, dorso, et Ilis, Ca. 16.

NON multum negocij est, etiam è uentre
iudicare qualis quisq; sit, atq; item è ter-
go & ilis. Sūt enim hæc non minima cor-

Venter pilo- poris membra, sed quæ hæc sint audiamus. Vēter
sus.

pilosus, & umbilico tenuis hirsutus, cū primis luxu-
riosum significat, deinde audacem, atq; magnani-
mum, prudentem, intelligentem, studiosum, soler-
tem, alioqui tardè fortunatum. Macer & tenuis,
calidum atq; cholericam complexionem, nonnun-
quam etiam melancholicā indicat complexionē.

Macer.

Adiposus.

Vt plurimum qui adiposos habent & crassos

ueni-

ARTEM INTRODUCTIO.

uentres, ingenio quoq; non multum ualent, illud Tergum am-
iam crebra experientia cōpertum est, tergū illud plūm.
laudatius esse, q. amplū & robustū est, indicū etiā
fortis & robusti hominis, à gibbosis & recuruis Gibbosum.
qdam cauendum suadent, q. prae ceteris insigni a-
liquo scelere praestant, maxime detractioe & inui-
dia. Coxae idē indicant firmē, si crassae sint & car Coxae crassae
nosae, q. carnosae surae & pedes, nempe audacē, & Crura.
fortē. Eadem ratio quorū crura nervosa sunt, ma-
crā, tenuia, exilia, nemo nō uidet imbecillitatis es-
se indicia. Impotētiā illud uel maximū argumentū
existimāt, si depiles sint pedes ediuerso incōtinen-
tia, audacie, si quā maxime hirsuti sint. Ita qui
bus duri sunt, hebetes & obtusos, quibus uerō mol-
les, leues, leuia atq; mollia quoq; ingenia. De mu-
lieribus hoc obseruatū habent, ut quibus prae longi
sunt pedes, haec ad procreationē liberorū sunt apti Mulierū pe-
des. cōtes. Aiūt enim generandi appetitū potissimū de-
cermi in pedibus, et in muliere uuluae signū esse pe-
dem, id q. asserere uidetur Albertus in libro quem
scripsit de archanis mulierū, uidelicet mensuram
medij pedis, neq; omnino etiā malē, lego enim a-
pud alios scriptum, qui ē medicorum sunt. cohore-
se, nisi calefactis pedibus, uix quempiam posse con-
cumbere.

IN PHYSIOGNOMICAM

De Tota Hominis Statura,

Caput 17.

Maximinus.

LICEBIT & ex statura iudicare. Sic enim proditum ex historijs legimus de Maximino, qui ob insignē ac penē portentosam longitudinem pro bardo habitus est. Vnde etiam illud dimanauit prouerbium. Climacis egiptia, & caliga Maximini. Quanquam quid de hoc attinet citare aliquid? cum passim uideamus omnes eos qui tam prodigiosa longitudinis sunt, parum uel nihil omnino sapere, atque id potissimum, si macro fuerint & oblongo corpore, extento & eiconiano collo. Huiusmodi animaduertimus quosdam in aula Friderici tertij, & Caroli imperatorum ad miraculum macilentos et proceros suspiciendæ amentie & stoliditatis. Neque multum ab hijs etiam distant, qui curuiter incedunt. Vnde illud irroboraui fortasse ueteris prouerbij. Raro uidi procerum sapientem, & paruum humilem. Quæ uero mediocris est, decenter obesa, simulatque qualitatibus alijs probe instructa, ingeniosum, prudentem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

Epilo

ARTEM INTRODUCTIO

Epilogus et recapitulatio totius Phy

sioznomica artis.

H A E C quasi praefati, ut ad summam reducamus omnia, tametsi & ipsa quae diximus sufficientia uideri possunt. Ad summam igitur si metiantur à uertice usq; ad talos omnia membra, sic pronunciandum est de singulis, de oculis imprimis. Hi quibus cōtigerint humidi, lucidi, hylares, uibrantes, huiusmodi etiam mores indicant, nempe hylares. Sed haec perspicacius uideri possunt, si uelut in tabula è regione subijciamus, quid quodlibet membrum significet, id enim intendebarus. Porro situm ipsum locauimus talem.

O C C U L I humidi, lucidi, hylares, probos mores, uitam conspicuam. Obstipi, defixi, subrussi praegrandes, uoracitatem & libidinem. Parui defixi, auariciam. Glauci, insidiatorem. Defixi, dolosum. Mobiles, seditiosum, suspiciosum, insidum, ostentatorem. Ampli, segnes. Trementes, ignauos. Micantes, uinolentos. Parui, impudentes. Subtremuli, iniquos. Varij & parui, dolosos, adulatores. Ad nasum uergentes, uenercos. Ampli, brillantes, mobili aspectu furentes. Aridiores,

IN PHYSIOGNOMICAM.

uersutos. Tremuli, impudentes. Nigri & clari,
iustum, solertem, libidinosum, scitum. Ambitus eo-
rum uiridis, dolosum, iniquum, furem, Humidi,
mentis magnitudinem, integrum eloquium, rectum
consilium Magni uiibrantes, dementes, leues, gu-
losos. Sinuosi, caui, et aridi, perfidos, proditores.
Excelsi, ampli, lucidi, puri, humidi solertes, studi-
osus, amatores. Fluidi, lachrymosi non ex agniti-
dine, stultos Caligantes & aridi, perfidos. Vi-
brantes, ampli, humidi, lucidi, intelligentes, subli-
mes, uiolentos, magnanimos, iactabundos. Nigri
& resplendentes timidos, pessimos. Circum-
turgentes, crudos, gulosos, inamabiles. Pusilli &
caui, cupidos, insidiatores. Hylares, iustos. Pro-
cliues ad risum, humanos, pios. Humidi, boni con-
siliij. Tristes & humiles, uel humidi, studiosos.
Cum cilijs recedentibus, amabiles. Conniuentes,
insidiatores, fures. Lippi, libidinosos. Proten-
sis supercilijs, effæminatos. Lusitantes cilijs, ad-
dulteros.

FRONS angusta, solidum. Longa, docilem.
Sublata, turgida, rotunda, uersutum, tergiuer-
sum. Rugosa, curis oneratum. Rotunda, inuidum
& dolosum. Ampla, largum, liberalem.

SVPER

ARTEM INTRODVCTIO

SUPERCILIA pilosa, balbutiem. Protenſa
ad tempora, immundiciem.

FACIES plana, litigioſum. Carens tumore, iniu-
rioſum, immundum. Macilentior, ſapientem.
Carnoſa, docilem. Tristiſ, ſtultum, prudentiā.

AURES patula, inſenſatum. Vaſta impruden-
tem. Parua, ſtultū. Quadrangula, eruditum.

NASVS acutus, iracundum. Craſſus et humilis,
malis moribus. Vergens ad os, honeſtum, ſer-
tem, docilem. Magnus, bonum. Paruus decepto-
rem. Simus libidinoſum.

NARES ſolide, fortitudinem. Rotunde, timo-
rem. Diductae, alacrem. Anguſtae & rotunde,
ſtultum.

OS latum, bellicoſum, audacem. Vaſtum promi-
nente labio ſuperiore, uoracem, impium, lo-
quacem, temerarium, ineptum, crudum.

LABRA exilia, tenuia, ſubtilia, eloquentem.
Subtilia in ore minuto, effeminatum. Carnoſa
ſtultum. Quibus canini dentes labra extollunt,
contumelioſos, parum fidos.

GURGVLIO aſper, nugacem, inanem.

CERVIX longa, exilis, timidum, malis moribus
Craſſa, longa, furioſum, timidum, pertina-
cens.

IN PHYSIOGNOMICAM

cem. Mediocris, docilem, robustum, uirtuosum,
Crassa, rudes, barbaros, difficiles. Aspera, con-
tumeliosum. Curta, temerarium. Incurua, incurio-
sum, auarum. Flexa in dextrum, temperatum.

In sinistrum flexa, ganeonem, stultum.

PECTVS ingens, laudatum. Amplum, magnani-
mitatem, audaciam, probitatem. Paruum timi-
dum. Corpulentum, inhumanum, crudelem.

MAMMAE, pendentes à pectore uiolentum.

VENTER magnus, indiscretum, stolidum, super-
bum, luxuriosum. Strictus amplo pectore, in-
telligentem consiliarium.

TERGVM latum, generosum. Mediocritas
tergi & pectoris, laudabilem. Incuruum, paru-
cum, auarum.

BRACHIA praelonga, audaciam, probitatem,
robur. Succincta, seminarium discordie, libi-
dinem.

MANVS curta admodum, crassum, rudem. Pin-
gues cum digitis, furaces. Parue, uersutos.

PEDES carnosus, fatuitatem. Parui, leues, di-
riciem.

TIBIAE subtiles, ignorantiam. Grosse, au-
daciam, fortitudinem. Lata, fortitudinem.

diuina

ARTEM INTRODUCTIO.

Nervosa robur. Curtae & pingues, immanitatem
Gibbosae et cauae inferne malos homines ostendunt.

Molles, turgidae, moratos.

SVRAE, asperum calcaneum, crassa & curta,
pinguia crura, futuram insaniam ostendunt.

Hec sunt in Physiognomicam artem introductiones brevisculae, quibus adiutus quilibet ingenia hominum disjudicare potest. Neque me solum
git, eandem ferme fabulam egisse Aristotelem, me-
dicos, Vallam atque alios quamplures. Non mi-
nuit hoc nostrum conatum vel honorem. Id presti-
timus quod potuimus, vel illorum etiam ad-
iuti opera. Quod si deitibus suis roserit
nos carnis quispiam, sciat non com-
mentarios scripsisse nos, sed
compendium, atque
ita finis
est.

PER.

PERIAXIOMA

ta de faciebus signorū, quid in unaquaq;
domo efficiat in Natis Sol.

PRAEFATIO.

CVM in disciplinis Astrologicis inducere
atque imbucere decreuerimus studiosos,
sintque multa quae circa haec obseruari o-
porteat, post domorum situm, & iudicia horosco-
porum, d iam reliquum est, de faciebus cognosce-
re signorum, quid singulis in gradibus efficiant.
Nam aliam ac aliam Sol, atque ceteri planetae in
gradibus & faciebus habent operationem, diuisa
enim aliud in prima, aliud in secunda, aliud in ter-
tia agunt facie. Quod ut intelligas, quodlibet si-
gna in graduum in triginta gradus partitur. Triginta hi
gradus si in tres partes secentur. Prima series us-
que ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab de-
cem usque ad uiginti, quicquid interuenit secun-
da dicitur. Residuum usque ad triginta, tertia,
atq; in hunc modum supputandum est cū reliquis
signis. Hi gradus, quo magis ac magis augescunt,
tanto in uigore, praecipue in ultimis faciebus de-
crescunt,

Signa in gra-
dus.

DE FACIEBV5 SIGNORVM

crescunt, fiuntq; remissiores in fine quam uel initio uel medio extiterunt. Hæc atque alia breuiter adnotauimus ex Abraham Hali, Alcabitio, Firmico &c. Quod si iterum Zoilus quispiam obgannas nobis, cur hæc ad nostra trahamus. Huic respondemus, uiros illo. doctissimos, non omnia edocenter scripsisse, quæ consummatum possint efficere Astrologum, uerum magis sui admonendi quam aliorum docendi gratia. Atq; his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Sol in prima facie Arietis. ¶

SOL igitur in Ariete, quod primum signum est inter reliqua signa duodecim, in primis decem gradibus editos in lucem, facit commuiter subruffos, simios, uentre exili & angusto, macilentos, atque signatos in sinistro pede uel cubito, amicos habentes plurimos, odientes malum, prosequentes quod optimum est.

In secunda facie, id est à decimo gradu Arietis usq; ad uigesimum, facit nigrum, qui nigror tamē non in uitium reputatur, sed in uenustatem & maximam ciuilitatem. Temperate quoq; qualitatis,

PERIAXIOMATA DE

Et iracundum, suspiciosum, fraudulentum, cordatum, septum inimicis pluribus, qui hunc uenantur ad mortem.

In tertia facie, interdum rufum, croceo permixtum colore, solitariū, meditantem insidias, et fraudes frequenter.

Sol in prima facie Thauri.

NATVM in prima facie, nauum facit, et praegrandibus aliquando oculis, labronem, signatum in ceruice, uerum festiuum admodum, in delicijs semper occupatum.

In secunda facie lasciuum, libidinosum, sed non usq; adeo ut in prima signi facie, uagabundum tamen atq; mutabilem.

In tertia facie frigidorem in complexione, propter Saturnum, qui hanc ultimam faciem possidet. Signit et aurium, uentris, ac crurium dolores.

Sol in prima Geminorum facie. II

SI cui in prima facie Geminorum ceciderit natiuitas, faciunt moderate staturæ, corpore pulchro, membris omnibus bene compositis, signa

FACIEB. SIGNORVM.

signatum in capite uel genibus, mansuetum etiam laboriosum, & ab mulieribus diffortunatum, ac comuniter sterilem.

In secunda facie minuunt staturam, addunt nigredinem, signant in cubitu, in genitalibus, & quod in alijs diminutum uidetur, in eloquentia reparamatur.

In tertia deficientibus gradibus, decrescere faciunt & in natis probitatem & debitam membrorum proportionem, faciunt insensatum, & nugarum disseminatorem.

Sol in cancro. ☿

NATVM in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, strictis supercilijs, eruditi ingenij. signatum in brachio dextro, & cruribus, præterea animam influit bonam, & amicorum copiam.

In secunda autem facie ruffo capillitio, breui statura, imberbem, signatum in oculis.

In tertia facie crassum, hebetem, pilosum supercilijs, pruriginosum, facie quasi insufflatum.

Sol in leone. ☊

SIC IN prima facie uitæ donatum, corpus uulo uenusto facit, rubicundo colore, modico per-

PERIAXIOMATA DE

mixto albore, variegatus oculis, corpore recto, pe-
dibus autem morbidis, præcipuè in senio, fama at-
que egregijs factis agnitum pluribus, simplicem,
dilectum ab regibus & principibus terre.

In secunda facie pectore lato, testiculis & me-
bris gracilibus, cordatum, & honorabilem.

In tertia facie, statura breuem, colore roseo,
permixto etiam albore, obnoxii etiam multis a-
gritudinibus, scortatorem, et mulierum amatorem.

Sol in Virgine. ¶

FACIT natum decenti statura Sol, possiden-
te uirgine primam faciem, corpore procero, facie
pulchra, sciolum, acutum, prudentem, crisso ca-
pillitio, cinedum, comatulum, arguta, & sonora
uoce, multarum artium peritum, sed infœcundum
in procreandis liberis.

Sub secunda facie, similiter facie uenusta, par-
uis oculis, pulchro naso, religiosum, doctum, pro-
bum, integrum, & laudis cupidissimum.

Sub tertia tamen facie simplicem, pulchrum,
docilem, sensatum, prudentem, bonum.

Sol in prima facie Libræ. ♌

NATVM facit (cum sit signum humanæ for-
mæ) pulchra facie, simplice, laboriosum, modestum,
sauciandum aliquando in capite. ♎

FACIEB. SIGNORVM.

In secūda facie similiter facie pulchra, sed oculis lippis interdū p̄ p̄etis, nā uitiū aliq̄ illis inerit.

In tertia facie honorabilem, obseruandū, pulchrum, in extremo uerō nullius, uel certe utriusq̄ sexus, caueat ne toxicum quippiam accipiat.

Sol in Scorpione. ♏

Sol in Scorpione facit difforem, in capite uel scapulis signatū, uel in sinistro pede uel brachio, amplo pectore, in prostrendis salibus lepidum, sobrium uel discretum.

In secunda facie, capite magno, multiloquum, signatum in genubus, uel tergo.

In tertia statura pusillum, contortis oculis, comedonem & scortatorem.

Sol in Sagittario. ♐

FACIT decorum aspectu, proceræ stature, mulicum, studiosum bonarum rerum.

In secūda facie statura decenti, aspectu pulchro croceoq̄, sup̄cilijs cōpersis, signatū in pectore.

In tertia facie, procerum, pulchrum, lato & patenti pectore, signatum in pectore & pede.

Sol in Capricorno. ♑

FACIT pectore aliquādo amplo, tenerū, statura cōpetenti, sed aliquantulū nigra, signatū notula in cubito uel pectore, astutū. ♐ 2

PERIAXIOMATA DE

In secunda facie pulchrum, signatum brachio sinistro, si natiuitas fuerit nocturna, maliciosum, naribus praelongis, ingenio acuto.

In tertia facie corpore uenusto, facie citrina, signatum in brachio, uel genu, iracundum, amabilem, amatorem mulierum.

Sol in prima facie Aquarij. ☊

Sol in prima facie Aquarij facit corpore & facie formosum, signatum uel in pectore, uel in sinistro pede, benignum, affabilem, tractabilem apud homines.

Sub secunda facie facit oblongum, rubea facie, signatum in tergo, uel in cubito, tribulationibus uarijs obnoxium.

Sub tertia facie statura breui, uultu roseo, signatum sub cubito, amatorem mulierum. Qui autem in postremo gradu natus fuerit, hunc non solum in proportionem corporis, sed in omnibus etiam actibus ceteris faciet disconuenientem.

Sol in Piscibus inuentus. ♓

Facit corpore mollem, album pectore amplo, barbitis decenti, pulchra fronte, clara cute, oculis patentibus & pulchris, carnosum atq; honestum.

In sec

FACIEB. SIGNORVM.

In secunda facie statura breui, equali, nigra
fibarba, parum hirsutum, agilem, letum.

In tertia facie in membris omnibus decorum,
uenuustum, dat & uocis clangorem.

Significatiō

HOC dignum item notatu iudicauimus, q. cer signorum.

ta signa sunt, siue forme, que ad magnitudinem
etiam in artificiali Astrologia tendunt, ut Leo,
Virgo, & Sagittarius. Quædam ad diminutio-
nem, ut pisces, cancer, & capricornus. Et quod
est à principio signorum Arietis, Leonis, & Tau-
ri, faciunt tendere corpora ad grossitiem et forti-
tudinem et fines eorum ad macredinem tendunt et
debilitatem. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagit-
tarij principia ad macredinem & debilitatem, &
fines iam dictorum signorum ad grossitiem & for-
titudinem. Sed Virgo, Libra & Sagittarius ad æ-
qualitatem ac bonam proportionem. Taurus ue-
ro, Scorpius & Pisces (ut Hali inquit) tendere fa-
ciunt ad diuersam proportionem corporis. Na-
ti etiam in die limpidiores sunt illis, qui in nocte
nascuntur, nox namq. adiuuat planetas nigredi-
nem & obscuritatem significantes, imo Epilenti-
ci erunt, in quorum natiuitatibus Luna cum Mer-
curio est, nec unus ex illis complectitur ascendens.

PERIAXIOMATA DE

in hora natiuitatis, & si cum hoc Saturnus fuerit
in angulo in diurna, uel Mars in nocturna natiui-
tate, Amentes autem eodem modo sunt, propter
Saturnum in angulis in nocturna & in diurna. Et
maximè cum Cancer, Virgo uel Pisces in angulis
reperi fuerint. Et cum Saturnus in domo lumina-
rium, id est Cancro, uel Leone fuerit, passionem
oculorum semper inuit.

Signa significantia pustulas, lepram, maculas
rubeas, pruriginis, impetigines, surditatem, balbu-
tiam, caluitiem, paucā barbā, sunt Aries, Can-
cer, Scorpius, Capricornus & Pisces.

Signa multorum filiorum sunt Cancer, Scorpi-
us, & Pisces.

Signa significantia honestatem mulierum &
religionum, & eorum probitatem, sunt Taurus,
Leo, & Aquarius.

Signa rationabilia sunt, Gemini, Virgo, Libra,
prima pars Sagittarij, & omnes partes Aquarij.
Iracundia signa sunt & acuitatis, Aries, Leo,
Scorpio.

Signa uociferantia & fortes uoces habentia,
sunt Gemini, Virgo & Libra, Voce uero caren-
tia sunt, Cancer, Scorpius, & Pisces.

Planeta

FACIEB. SIGNORVM.

Planetae qui dant diuitias sunt tres, scilicet, Planetarum Iuppiter, Sol, atq; Venus. Sol etiam prudentiam, significat. Mercurius eloquentiam largitur, Venus uero loquelae ornatum.

Tria sunt signa orientalia, Aries est cor orientis. Leo secunda eius Triplicitas, et sinistra pars orientis. Sagittarius est dextra pars orientis.

Capricornus est cor meridiei, Taurus sinistra, Virgo dextra pars Meridiei.

Libra est cor occidentis, Aquarius sinistra, Gemini uero dextra pars occidentis.

Cancer est cor septentrionis, Scorpius sinistra, Pisces postremo dextra pars septentrionis. Ex ijs si iam scire uolueris, ad quidnam conferat talis signorum respectus & dispositio, id breuiter sic accipe. Diximus tria esse signa orientalia. Tria ad Meridiem, ad Aquilonem tria, & tria ad Occidentem. Orientia conferunt nobis, si ijs iam orientibus & persistente in ijs Sole, ad eam partem locemus, constituamus dirigamusque ea quae facili sumus, nempe lectos, grabata. Veluti si uitam uelimus uiuere sanam, leniter indormire, profferari, in

PERIAXIOMATA DE

liberis, si adfuerit uxor. Item si succedere cupimus aliquid, uel uendituri contractus, si honoris, aut commodi speramus quippiam, aut si quid est huiusmodi, totum ad eam plagam faciamus qua signa ad predicta respiciunt. Sicut e conuerso, si formidamus ne male succedat aliquid illorum, uitanda sunt signa contraria. In hunc modum iudicare licebit de reliquis. Verumetiam id obiter descripsimus, quando mentionem fecimus de qualitate et natura domorum.

Sic copiose, et non minus tamen succincte habes facierum atq; aliorum signorum, siue imaginum naturas. Neq; uideo, quomodo aliquis succinctius has tradere possit, et si prolixis ambagibus hic diu immoremur, non usque adeo magnus fructus est. Vt cunq; enim ad Astrologiam promouenda non sic tamen magna sunt, ut ijs prora sit constituta et puppis. Nesciri commodè non possunt, sed sic tamen cum moderamine discenda sunt, ne ijs iam scitis, protinus Astrologum esse se quis existimet, et ij etiam persuadent, qui eius scientia principes sunt. Quamobrem de modestia commonefacio te quicumq; es, qui ad eam artem uideris esse propensior, ne quid hic precipitanter agas,

Commonitio
auctoris.

neque

FACIER. SIGNORVM.

neq; altum relata in medium alicuius natiuitas
te iudicium proferas. Tam multa sunt que fallere
nos possunt; Nempe hominis prudentia, dispen
satio dei, fallax iudicium. Verbi causa fieri potest
ut in Ariete natus aliquis uehementer iracundus
sit, atq; idem librata secum uitij turpitudine, ita
ram ipsam moderetur & supprimat, ego uero
hunc iudicarem iracundum, quis non hic me ride
ret? Inclinent licet natura & fatum, ita tamen
temperanda sententia est ut nisi prospectus ad a
musum omnibus, facile hanc non precipites. Si
quid aliud agis, scito non solum ueri nihil prædi
cere te, sed etiam ludibrio futurum omnibus homi
nibus. Hæc passim inculco, quod sciam quosdam
turpissime hic lapsos, q. uelut securi
iam sedecim pedibus, quod ad
iūt, figebāt a scopo.

CANONES SVPER
CANONES QVIDAM

Super ægritudinibus, quibus modis
succurrendum ægris sit ex
aspectu signo=
rum.

PRAEFATIO.

STultum hoc medicorum vulgus, q̄ nostris
Sculo sic uidemus inolescere, atq; imponere
nobis purpura sua, cum sibi ab autoribus suis
præceptum sciant, ut absq; Astrorum consilio
nulli medicetur, & tam longè ab medicina est, qui
Astrologiæ ignarus est, ut non medicus dici debe-
at, sed impostor, Tamen eò nunc uentum est, ut e-
centum uix unum aut alterum reperiās, qui uere
sciat diiudicare, quo tēpore qualibet medicina ad-
hibēda sit, Quod fortasse mirū nō est. Quid enim
illis ocīū esset, in Astrologia occupare se, quibus
ocium non est, ut Galenum suum legant et Hippo-
cratē, sed ex tumultu agūt omnia, ac præscriptis
quibusdā receptulis? Vidimus quendam apud Mo-
guntiacos non uulgarem, dixisses tertium Ca-
tonem, uel Galenum alterum, si quid ad artem
faceret purpura, hic cum esset longè crassius-
simus

AEGRITVDINIBVS.

Menus, duobus utebatur recep tis, quae nescio e qui
 bus exuxerat chartis, inerat illis ellobori : s. s.
 uel tantum de in scamone, ad laxandam aluum,
 haec alternatim ministrabat, non habita ratione
 uel complexionis, uel aegritudinis, atque ijs nu-
 gis tantum ad se corrasit nummorum, ut functu-
 iam uita, aurcorum relinqueret post se tria mi-
 lia. Summam artis in eo collocabat, ut solue-
 ret aluum. Tantum in re medica ualet purpura,
 & caperata frons. Hos neq; monebimus, neq; in-
 uiam reuocabimus homines crassos, et qui centem-
 nunt etiam discere. Caeterum alijs, qui futuri medi-
 ci sunt, ijs regulas praescribemus aliquot, ut mis-
 sis ueteribus nugis, discant e supernis consulere
 egrotis. Compertum est enim quam saepissime,
 quod plures medici cum maximis ac potentissimis
 pharmacis non potuerunt, id simplici herbula per-
 fecisse Astrologum, observato signorum accessu
 & recessu. Totum hoc, quicquid est in Cancres
 partiti sumus.

Cancer Primus. Quatuor signa sunt, quae in
 ter ora respiciunt hominis, medici haec spi-
 ritualia uocant membra. Ea sunt, Can-
 cer, Leo, Virgo, Libra. Ex ijs Cancer, epas,
 pulmo

CANONES SVPER

pulmonem, & prae cordia respicit. Leo stomachi
& eius orificium. Virgo, ima stomachi, ventrem,
diaphragma, et intestina. Libra lumbos, inferiora
ventris, umbilicum.

Canon secundus, Cancer qui respicit pulmonem,
ex egritudinibus facit tussim, pituitam, pleurisim.
Leo apostemata, icteritiam, febres, pestilentiam.
Virgo tumorem ventris, hydropisim, lienteriam,
colicam. Libra dissenteriam, dolorem ventris, &
circa spinam dorsi. Idque si praedicta signa in eas in-
ciderint domos quae natura male sunt. Sunt autem
haec. Sexta, octava & duodecima ab ascendente
vel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro ut plurimum
veneno succumbit, maleficio, vel colica passione.
Idque in annis fatalibus, scilicet, sexto, octavo, deci-
mo octavo, vigesimo, trigesimo secundo, quadra-
gesimo quarto, iuxta revolutionem anni duodeci-
mi ab octavo natiuitatis supputando. Ceterum
quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiam ad
squinantiam referunt, & apostemata omnia, vel ul-
cera quae in gutture contingunt, quod ubi bene re-
sciuerit medicus, videat ne quid inconsulto, vel in-
discrete exhibeat. Est enim hoc canonicum peni-
at pte

AEGRITVDINIBVS.

peragante signum aliquod Sole, uel potius Luna
quod signum membra respicit, quod tunc languet
in ea reuolutione, medicina ad hoc membrum non
adhibeatur, aut sic adhibeatur non ut sanet, sed
foueat, ne in hoc priorem in statum recidat, donec
euolutus ex hoc signo fuerit Sol.

Canon quartus. Quibus stranguria molesta fre-
quenter est, uel calculus, hi communiter nati sunt
Sole in ariete, uel Geminis, talemq; aegritudinem
sortiuntur.

Canon quintus. Qui Pisces habuerint in exor-
tu natiuitatis, uel in piscibus nati sunt, hijs timen-
de infirmitates calide, ut puta febres calentes, tor-
siones uentris, uenena, propter libram dominum
eius in octaua domo, luminebunt tales aegritudi-
nes, partim ab scortis uel malis mulieribus, uel ali-
unde, maxime in annis 44. 56. 68. quibus non longē
etiam erit ab extremo die. Hæc multa sollicitudi-
ne obseruare oportebit diligentem medicum. Sūt
et anni Scalares et climacterici, unde et septi- Anni scal-
mus quisq; annus iudiciarius etiam est. Tu igitur si res.
uitam producere uelis ad senectutem, quoties sep-
timo uel noueno cuilibet propinquas anno, si Mar-
filio Ficino uel Firmico credis, consule diligen-
ter

CANONES SVPER

ter Astrologum, unde innuat tibi discrimen
e discito, deinde uel addito medicum, uel prudenti
am & temperantiam accersito, sic obitum etiam
naturalem differri posse, cum Astrologie machi-
nis, tum praesidijs medicorum. Neq; te pigeat per-
quirere ab expertis medicis, quae naturaliter tua
sit dieta, et ab Astrologis, quae stella uitae faueat,
& eam ad lunam compene. Idem, in principio ex-
gritudinis respicias solem in die, uel lunam in no-
cte, si impediti fuerint maxima cura habenda est
super egroto. Idem timetur in exgritudinibus cum
luna et dominus ascendens fuerint in octaua, quae
mortis dicitur, impediti, nam hic desperandum e-
rit, nisi diligentia experti medici notetur. Hec
& multa alia sollicitudine obseruare oportet
diligentem & solertem medicum.

Canon sextus Nato in Capricorno infirmitates
parit leo in octaua, uidelicet torsiones stomachi,
pleuresim, tuſsim, et epatus incēſionē, apostematā
stomachi. Quod si in Iulio accidat haec infirmita-
tes, id est, quando in Leone uersatur Sol & Luna,
malum ipsum conduplicat. Porro in curatione hic
cuiusdi sunt dies Mercury, ppter Geminos in sex-
ta, dies solis, propter Leonem in octaua, dies Ios

uis, p
Can
sole ex
& inf
tario
Satur
um, a
Ca
tican
turnu
Pr
pita d
Sole i
quod
nesis
anni
dis ten
rum di
lices M
da Sco
existen
Can
pū, aut
infirmit
pedes,

AEGRITVDINIBVS.

his, propter Sagittarium in duodecima domibus.

Canon septimus. Pneuripimonia facit Cancer sole existente in Sagittario, similiter et ethicam, & inflationem pulmonis. Et si Saturnus in Sagittario reperiatur fuerit, pedum inflationes, podagra. Saturnus in cancro, dolorem mentulae & genitalium, ac testiculorum.

Canon Octauus. Scorpius chiragram, sciaticam, & dolorem capitis aliquando facit. Si Saturnus in eodem, in caullis cruciatum.

Præstabitur igitur dieta talis. Non abluant capita diebus Martis, neque balneis utantur calidis, Sole in ariete existente, ne incidant cephaliam, quod tunc capitale periculum imminet, nempe phrenesis uel mania. Et quia semper dies, menses, & anni mali obseruandi sunt, his potissimum a calidis temperent. Ad subuentionem hypocondriorum dies auspiciati sunt Iouis, Lune, et Solis. Infelices Martis, & Mercurij. Respicit autem uerenda Scorpius, neque illis ergo medicandum est Sole existente in Scorpione.

Canon nonus. Qui in uirgine habent horoscopus, aut in uirgine nati sunt, frequenter naturalem infirmitatem habent crurium, aut pure repletos pedes, aut crura saniem profluentia, seu genas

CANONES SVPER

uomicis obsitas, uel Maxillas. Similiter & uehe-
mentes capitis dolores, humoribus ex pedibus ex-
halantibus ad caput, qui tamen mox sedantur, in-
ciso tumore, & hoc plus Saturno in uirgine nati-
uitatis tempore. Id si diligenter obserues, uidebis
naturalem esse ægritudinem, & plerunq; inuita-
bilem, & propterea naturali signorum obserua-
tione depellenda est. Arcendi igitur huiusmodi
ab balneis sunt, siue aquis, siue sudatorijs. Quod
si omnino uitari non potest, ipsi tamen dies uiten-
tur Saturni & Martis, & prædicti Menses & an-
ni mali, fortius tunc, quàm alio tempore effutien-
tibus uenena. Temperent etiam ab fructibus au-
tumnalibus.

Canon decimus. In Leone natis, infausti dies
sunt Saturni & Iouis, quod in dieta obseruandum
est. Obsunt omnia acuta et piperata illis, insuper
& nulle propinanda potiones sunt. Vbi uero ex
Leone uenerit Sol ad Capricornum uel ad Pisces,
rursum uitandi sunt saliti pisces, & diminutio
sanguinis.

Canon undecimus. Sole in ariete existēte, egro-
tare si coeperit quis atq; medicus fueris adhibe-
tus (solet hic imprimis gignere ea, itis dolores, &
scolor

scolor
uestua
ampli
Neq;
& ag
Mar
domi
ibi g
nem
sio es
gidu
tume
us, ut
mort
nihil
mo p
huius
dum e
duode
tat, ne
bis, sc
equis
firmi
est inf
nem p

AEGRITVDINIBVS.

scotomiam)uide ne balnea adhibeas calentia, uel
 estuaria calida, propter Martem, & id multo
 amplius in Octobre, cū Scorpion possederit Sol:
 Neq; in diēta carnes adhibebis mutonū, arietum
 & agnorum. Sed neq; caput ablui permittes die
 Martis & Mercurij, quod Mercurius sit dominus
 domus sextæ, id est Virginis, & Mars octauæ, cū
 ibi gaudeat & Scorpis in octaua, tunc ægritudi-
 nem promouent, non solum quia infirmitatis man-
 sio est sexta, sed quia Virgo etiam est signum fri-
 gidum, siccum, terreum, & melancholicum. Spes
 tamen est, quia non decedet ægrotus. Et si Scorpi-
 us, ut iam dictum est, occupauerit octauam, id est
 mortis, & quia Mars est dominus eiusdem signi,
 nihil efficit, quia nullus planeta malus nocet in do-
 mo propria, maxime uerò ne gladio pereat qui
 huiusmodi est. Post conualescentiam præcipien-
 dum est ægroto, ne Sole existente in Piscibus, quæ
 duodecima est ab horoscopo, itineri se commit-
 tat, neq; negotium sibi faciat cum notarijs, scri-
 bis, sculptoribus, aurifabris. Item ab uirginibus &
 equis temperet. Sunt enim hæc omnia à quibus in-
 firmitas expectatur, propter domum sextam, quæ
 est infirmitatis, maxime in Augusto, Sole uirgi-
 nem peragrate.

L

CANONES SVPER

Anni hebdo-
matici.

Canon duodecimus. Summopere etiam obseruandus est annorum ordo ipsius ægroti. Semper enim septenarius & nouenarius annorum numerus exitialis est, et uocatur ab Astrologis, ut præscriptum est, ij anni Hebdomatici, Enneatici, uel Climacterici, quod latine potest dici Scalares. Horum ratio hæc est, quod semper ijs annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cum alijs annis remotus à nobis sit, tunc Lunæ copulatur planetarum infimo. Respicendus in annorum reuolutione igitur huiusmodi planetarum aspectus, utrum discrimen imminet, an malitiam suam exercere possint Saturnus & Mars, qui et nouenum respiciet annū, an quosdam alios habent bene propitios sibi. Sic fiet, ut non solum ipsam ægritudinem, sed futuram etiam mortem fatalem Astrologiæ machinamentis depellis.

Canon decimus tertius. Semper perquirenda est dieta ægroti, deinde horoscopus natiuitatis. Postremo erigenda figura. Ex figura prospiciendus status planetarū, ex statu & collatione eorundem in domibus effectus, item infirmitatis causa, & generituræ dominus, atq; sic ex oppositis qualitatibus signorū depellenda ægritudo, id paulo post exemplis demonstrabimus. Canon

AEGRITVDINIBVS.

Canon decimus quartus. Ex diebus etiam obseruandus septimus, & crissi, et exinde uita uel mors diuinanda. Verum Critici dies qui sint, ex medicorum schola petendum diximus. Exempla ipsa quoniam magis erudiūt, typum unum subiecimus. Contingat fortè fortuna, quòd in exordio aegritudinis Luna uersetur in Ariete, quod calidum signum est, & siccū futurū est, ut pro signi sui natura succendat aegritudinem Aries. Hic aegrotum monere potes, ut patiens sit, remissius hunc habiturum in die septima, qua in Cancrum demigrabit Luna, nisi aegritudo sit furiosa. Porro cancer frigidus est et humidus, et quartus aspectus ad Arietē, temperabit igitur infirmitatem gelu suo & humore. Id si diligenter attenderis, notanter deprehēdes, atq; sic etiam operari potes in reliquis signis, quomodo confortantur ex similibus signis aegritudines, & ex contrarijs curantur.

Canon decimus quintus. Ita secundus dierum numerus, id est dies decimus quartus certum iudicium facit, quòd tunc plena est luna, non tam propter crissim, quàm lunæ etiam influētiam, quæ hîc & opposita, quemadmodum Aries et Libra, Taurus & Scorpio,

CANONES SVPER

Medicinarū
administra-
tio.

Canon decimus sextus. Habent & sua signa me-
dicinae ipsae. Neq; enim indifferenter quolibet tem-
pore quaeq; ministranda sunt, sed alia gargaris-
matum, alia suffumigiorum, alia potionum tem-
pora sunt, & ne prolixior sim, singula in unum
canonem comprehendam. Luna si fuerit in Aric-
te, Leone, & Sagittario, corroborare licebit quae
in homine est uirtutem attrahendi, retentiuam in
Virgine & Tauro, digestiuam uero in Geminis,
Libra, & Capricorno. Gargarismata, uomitiua,
suffumigia ministranda sunt, Luna existente in A-
riete, & fortasse etiam in Tauro gargarismata
tantum. Et solutiua in Scorpione per potionem,
per electuarium in Cancro, per pillulas (si placet)
in Piscibus. In Geminis & Aquario trisera, ac me-
dicina confortatiua. In Libra etiam uel Scor-
pione enemata, siue chylseria.

Canon decimus octauus. In purgationibus etiam
Lunae respectus est habendus & aspectus illius. Ea-
dem enim existente in Cancro, & habente aspe-
ctum trinum uel sextilem cum Venere, licebit pur-
gare Choleram. Cum Sole phlegma, & cum Ioue
Melancholiam, atq; hoc, si uel bolos administraue-
ris, uel pillulas. Si autem per potionem uolueris
purgare

purg
Idem
te co
na, p
pli ca
nam
gma
C
nati
leric
da, e
guin
bent
sus n
rurg
gnon
C
rium
id ub
bres
regiu
matu
nes h
tum,
choly

ÆGRITVDINIBVS.

purgare, eisdem utere aspectibus in Scorpione.
Idem fac in Piscibus per pillulas. Et si duo plane-
te eodem tempore ijs aspectibus fuerint cum Lu-
na, poterunt propinari duæ purgationes. Exem-
pli causa, Si Luna cum Venere & Sole per tri-
nam uel sextilem fuerit, simul cholera, etiam phle-
gma repurgari poterit.

Canon decimus nonus. Quibus Mars in radice
natiuitatis in Ariete, uel eius triplicitate est, cho-
lerici sunt, his ut plurimum febres imminet cali-
da, ex abundantia cholerae, phrenesis, pustulae san-
guinea, impetigo, anthrax & quæ carnem abfor-
bent ac glutunt, sacer ignis. Quæ si uitari pror-
sus non possunt, sane adhibenda medico siue chi-
rurgico cura est, ut per regulas quas dixi de si-
gnorum qualitatibus, abigat ægritudinem.

Cholerici in
firmi-
tates.

Canon uigesimus. Par ratio eorum qui Mercu-
rium habent perperam locatum in domo Martis, id
ubi deprehenderis in natiuitate, elicies inde fe-
bres calidas, uomicas sanguineas, cancrum, morbi-
regium, ignem sacrum, caliginem oculorum præ-
maturam, præterea cogitationes, & conturbatio-
nes horrendas, nisi Lunæ accesserit temperamen-
tum, uel Veneris, in dictis signis uel locis, idq; in
cholericis.

Mercurialis
um.

CANONES SVPER

**Phlegmatico
rum.**

Canon uigesimus secundus. Phlegmaticorum alia infirmitates sunt. His accidunt frequenter febres, quas uocant quotidianas, plurimum molestatur frigore, Quod ipsum ex urina perspicitur, quæ si spissa ac cruda frequenter est, ijs indigentum exercitium est, utq; caueant à carnibus pinguibus & porcinis, seruent se à caseo, à lacte, medulla, & cerebro animalium.

**Melancholico
rum.**

Canon uigesimus tertius. Saturnus ex ægritudinibus facit cum Luna epilepsiam, atram bilem, lepram, fistulam, morphæam, podagram, & frequenter passionem cronicam. Quæ ubi acciderint, tractim ac remissè agendum est, nec in huiusmodi reluctari astris debes, nisi talis medicina sit, quæ omnibus uiribus nitatur expellere ægritudinem, atq; hanc radicitus euellat. Item si quis nascitur in coniunctione Solis & Lune, semper illa natiuitas censetur mala, nam facit periculosos in senio, spaticos, uale tudinarios, caducos, aut mentis insaniam, & tales ægritudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon uigesimus quartus. Licebit ex cursu Solis diuinari ægritudinē, si mensem attendamus in quo natus est quis. Verbi causa. Natus est aliquis

ÆGRITVDINIBVS.

in Scorpione, imminet illi ægritudo scapularū,
Chiragra, manuum seu digitorum contractio. Si
mulier sit, dolor splenis & stomachi. His qui in
Cancro nati sunt, impetigo, ulcera, pustule, maxi-
mè etiam si ascendentem habeant cancerum. Fœmi-
nis tormina intestinorum, & pericula ex aquis.
Habentibus Taurum, infirmitates circa guttur,
pleraq; etiam alia corporis tormenta, & hoc præ-
cipuè in annis & mensibus præscriptis malis. Sic
Leonem habentibus, stomachi dolores. Et Aquari-
um, quos interdū febres diuexabunt diurnæ, id
quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon uigesimus quintus. Illud etiam præcipu-
um est, non tam ægroto conferens, quàm medico,
uidelicet, Si ægrotus in septima habet Saturnum,
uel Martem, conuenit hic præsus, neq; medicum
adhibere, neque medicinam, & si etiam infelix
sit dominus eius domus. Sic placitum est Ga-
leno, Item si Saturnicus sit uel Martialis medicus
ipse, qualis tandem ægrotus sit, compertum est hu-
iusmodi in perniciem esse natos humani generis.
Impossibile enim est, ut unquam sanent, uel pro-
spere agant aliquid nisi in prophanis & ru-
sticis fortasse hominibus. Talem nouimus

CANONES SVPER

uirum sanè doctum, & apud Principes celeberrimum, quantum ad artem quidem spectabat, nihil illi deerat, uerum sacerdotibus, nobilibus, principibus ecclesiasticis adhibitus, nihil unquam probè egit, semper arte sua frustrabatur, ac magnam eorum partem peremit, apud prophanos uerò nullum illi negotium erat. Vides igitur quid in his atq; alijs ualeant astra. Id ausim polliceri, si quis Martem habeat cū Venere in sexta, hunc futurum medicum præstantissimum, neq; se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi uiros graues & medicos, quibus quidem procliue est sanare, & citra omnem operam, quibusdam tam graue, ut uix omnibus conati bus aliquid possint, quorum nomina ideo subticemus, ne cuiquam obrectare uideamur. Hæc data summam sint, non quo hic singulatim exponamus omnia. Quis hoc tam breuibus posset? Sed quo ansam præbeamus medicis, ut perspecta utilitate Astrologiæ, hanc incipiant ambabus, quod adiunt, manibus complecti, & non solum è præscriptis hominum præceptiunculis discant opem languentibus ferre, sed suo ipsorum ingenio dispensare sciant quæque, absque etiam medicina. Non omnes

AEGRITVDINIBVS.

omnes tales aegroti sunt, qui perferre pharmaca possunt. Pleriq; dieta, pleriq; obseruatione signorum adduci possunt eo ut reualescant. Rideat nos qui uelint, maxime αμυσότατοι illi, nos sanè sincero animo hæc scripsimus exhibituri pro pediem maiora. Sic placitum erat primo exponere generalia, postmodum ea ex quibus summa rei propendet.

EPITOME, QUID QVISQVE

Planetarum in naturis & hominum
qualitatibus agat.

HACTENVS ex membrorum dispositionibus conati sumus uenari hominū ingenia, nūc penitus rem ipsam scrutantes, ad Planetas diuertimus, ut si quid forte in antecedentibus uel prætermisum est, uel frigide & oscitanter dictum, id liquere possit ex consideratione planetarum. Si cui tam uarium est (ut inquit Propheta) humanum cor, atq; plerūq; inscrutabile, quanto magis neruis omnibus conādum, omnis tentanda uia est, ut peruium fiat tandem, simul atq; scrutari possit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atq; alia uia tentatur id quod in manibus est.

EPITOME

si enim unum non successerit, alterum sanè uix potest non euenire. Sic quod Phsygnomia non quimus, id pro uiribus præstabimus in Astrologia naturali, atq; id succinctissimè. Neque me clam est, quod & ab alijs hæc tractata dudum, & fustius dicta sunt. Sed quod illi prolaxis ambagibus, id nos per compendium absoluimus. Aequa autem laus est, primum rei alicuius esse autorem, atque sic tradere inuentum, ut ab pluribus succinctè possit, & per compendium intelligi. Et ne uerbosior sim dum uitare uolo multiloquium, precium operæ est, cuiusnam naturæ sit quilibet planeta explicare. Sol natura sua calidus. Luna minus calida, sed humectior. Saturnus frigidus & siccus. Iupiter calidus & humidus. Mars calidus & siccus. Mercurius anceps est. Et ne quid hic in moremur diu, Mars semper calidus quidem, interdum minus, interdum acrius, alioqui tamen semper siccus. id quod proclius est cernere in circulo augis in signo humido, &c. tunc enim solus humidus est, iuxta quod uel plura habuerit testimonia humectationis. In qualitatibus uerò actius uigoratur, cum fuerit ascendens in circulo augis. Iupiter & Venus temperatè calefaciunt & humectant.

Naturæ Planetarum.

EPITOME

meſtant, Venus tamen cum temperata frigida-
 te. Sin autem fuerint aſcendentes, roboratur
 temperamentum caloris utriuſq; naturalis, uiciſ-
 ſim, ſi deſcendentes ſint, humiditas eorum uigora-
 tur naturalis. Idem de Sole. De Mercurio ſecus
 ſentiendum, hic cum neque ſiccus admodum ſit,
 neque multum etiam gelidus, aſcendens tamen ca-
 lidior efficitur, & grauitate & ſiccitate ſiccus.
 E diuerſo deſcendens, humidior, pauco permixtus
 frigore, alioqui tamen plus omnibus alijs mobilior
 iuxta naturam ſigni, & loci in quo eſt. Iam ſi
 iudicium ferre uolueris, planetam ipſum ſpecta Iudiciū quo-
 dominum natiuitatis. Verbi cauſa. Denus So modo feren-
 lem eſſe in Leone tempore natiuitatis Petri, ubi dum-
 nulli refragari licebit, quoniam ſuturus calidus
 ſit Petrus, & aliquantiſper ſiccus, atque ideo pru-
 dentem, ſapientem, honeſtum, ſuperbum facit, glo-
 riam & imperium communiter conſequentem.
 Et cæterorum planetarum dominus eſt Sol, & in
 medio locatus tanquam rex eorum. Aliud. Sit
 lunaticus quiſpiam. Luna humida eſt, modi-
 cum calefacit, erit igitur natus ille huiuſcemo-
 di obnoxius epilentiæ, morbo caduco. Ita ſi
 Saturno fuerit ſubiectus aliquis, hic inſrigidat,
 ſimil

EPITOME

simul atq; exiccat, facit ob hoc contemptibilem, cogitabundum, tristem, deiectum, solitarium, timidum, suspiciosum, inuidum, & infœcundum.

Iupiter, quia temperatè calefacit, et humectat, largitur itaq; prudentiam, concordiam, religionē, honestatem, benignitatem. Mars simul & exicans et comburens, succendit choleram, furorem, præbet audaciam, robur, superbiam, importunitatem, insolentiam. Venus quia parum calefaciens, sed plus æquo humectans, efficit potorem, ociosum, uenereum, mansuetum, lusorem, &c. Solus Mercurius, ut diximus, uti Vertumnus quispiam, nunc siccus, nunc humidus & frigidus, instabilia operatur, atq; ideo interdum pessima. Porro dominum ipsum natiuitatis, qualiterq; hunc deprehendere oporteat, in sequentib. trademus.

Hæc, ut non commentarios scribamus, sed rudimenta, per compendium dicta sufficiant.

IN

PRAEFATIO

In Astrologiam naturalem,

Ioannes Indagine.

TEMERARIUS fortasse uideri possem, si id conarer ego quod ante me pauci fecerunt in discutienda Astrologia naturali. Video enim omnes aliò deflexisse animum, ad theoricen uidelicet, quod ciuiliior paulò illa sit, paucos qui naturam, ac temporum mutationes sequuti, naturalibus uestigijs incesse-
Iulius Firmicus
cua.
 runt. Iulius enim Firmicus cum in hac, atq; artificiali arte adeo primus & post se reliquerit neminem præstantiorem, non tam obiter tractauit, quàm etiam data opera disimulauit, fortasse quod non adeo multi negotij sit, naturalem Astrologum euadere, maxima uerò *Astrologia* laus præstare in artificiali. Cum reuera (pace naturalis dixerim doctissimi uiri) maior naturali laus debeat præstantior, quàm artificiali, partim quòd fidelior est, & superstitionis minus, partim quòd non adeo facile imponere potest nobis. Nam quid attinet curiosa sectari, quando uix ea quæ in prospectu sunt peruestigare possumus, etiam quæ nullis neq; principijs firmantur, neq; certum est, uera ne sint, an ficta? Cuiusmodi esse uidetur artificialis, non usque adeo peruia humano iudicio. At naturalis, *tametsi*

PRAEFATIO

tametsi à quibusdam temerariè abnegatur, tamen experientia eò prouehit, ut non possit non mentis inops esse, qui hanc frustraneam esse dixerit, de qua constat, quòd multò praeclariora per eam agnita sunt, quàm per artificialem. Eius rei testè unū citamus Ioannem Liechtenberg, hominè neq; Ptolemaeo inferiorem. Hunc enim quis non est uehementer admiratus? cui ille non fuit suspiciendus? ut etiam à quibusdam uates habitus est. At is palàm mihi concessit, Astrologiae naturali debere omnia se, artificiali uerò nihil unquam tribuisse, adiutus nimirum etià Phsygnomia, et Chiromantia. Non quòd inde suggillare Firmicum uelim, aut ceteros eius artis summates, Albumasare Alboali, Abrahā, Dorotheum, et qui tandem illi sunt, sed quòd artificiali hanc meam longè praestaro, quantū praestant ea quæ à natura sunt, ijs quæ sunt ab artificio. Et quamuis multis suspectum sit hoc nomen, atq; præterea etià damnatū ab Romanis pontificibus (qui nihil probare solēt quod quæstum illorū diminuere solet) tamen nihil est aliud quàm naturalis philosophiæ absoluta consummatio. Quid enim aliud uidetur tibi agere Astrologus dum futura prædicit, quàm quòd quæ secretio

Astrologi officium.

IN ASTROLOGIAM.

cretiora sunt natura, ac soli deo nota, hominibus
 insinuat, per prophetiam dei uoluntatem, & con-
 silium nobis insinuans. Vt Moſen illum, et
 Abrahamum Astrologos fuisse, ferunt Iosephus,
 Eusebius, Dicaearchus, Theodotus, & ceteri au-
 tores græci, quos contra Appionem grammati-
 cum citat Iosephus. Quamquam quid hos
 necesse est citare? cum palam id fateatur scriptu-
 ra. Sic enim de Moſe Stephanus inquit, Et
 eruditus est Moſes omni ſapientia Aegyptiorum,
 & erat potens in factis & in dictis. Præterea Act. 7.
 Ioseph patriarcha, audi quid de ſeipſo dicat ad
 fratres ſuos. An ignoratis, quòd non ſit ſimi- Gen. 44.
 lis mei in augurandi ſcientia? Quid iſs testimo-
 nijs clarius? Ceſſo interim Origenem adferre, au-
 torem Chriſtianiſſimum, qui cifternas effoſſas ab
 Iſaac, Philoſophiam extitiſſe ait, ſic ab ſtudio-
 ſo patriarcha erutam atque profeſſam. Non
 ideo tamen illam extruimus, quam leges omnes,
 omnes reſpublicæ damnarunt, neque ſanctos ho-
 mines ei uacasse credendum eſt, ſed illam quæ ex
 certis principijs conſtat, quam omnes ſapientes,
 oēs coeleſtiũ rerũ ſtudioſi approbāt & ſectantur,
 altioreſ

ASTROLOGIA

altiore, sanctioreq; omni philosophia, nempe philosophiæ apicem & scopum. Alioqui quorū sum spectaret tam curiose syderum & cælorum motus perquirere per philosophiam, si nihil omnino est quod per suū motum efficiunt astra? Quid tamen motiones illæ proderunt, quando pro maximo firmamento id raturum habent, nihil agere naturam frustra? Quid quod in crescentijs, in graminibus, herbescentibus, in fluxu & refluxu maris, in uernantibus temporibus, in quibus uerò ab initio in fluxu syderum noua creantur omnia? Id negare omnino non possunt. Quod ergo rebus omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non tribuunt, cum æque ex elementis sint ut nihil aliorū? Quid hoc est portenti? Dicamus & aliud, ne hanc nostrā cum prohibita existimet conuenire aliquis.

Astrologia Superstitiosam illam, nemo unquam palam pro artificialis fessus est, qd' in auteris uergeret ignominia, istam **superstitiosa** professi sunt optimi uiri, idq; maxima cum laude. Prohibita nullam dedisse fidem Pythagoram, eorum artium fere antesignanum, autor est Diogenes Laërtius in illius uita, & idem Plutarchus. Rideatur eadem ab Seneca, exploditur ab Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone, uidebatur enim indigna

ASTROLOGIA.

indigna de qua unquam facerent uel uerbum quidem. In summa, ut nullis probatur rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. Nostra hæc, à clarissimis uiris inuēta et illustrata, hos præcipuè habuit autores, Zamolsidē, Zoroastē (non qui fortè creditur, sed hunc Soromasti filium) Damigeron-ta, Apollonium, Hostanem, Dardanum, Eudoxū, Alchindum, Rogerium, qui iidem & Magi fuerunt autores. Ex nostris autē Liechtenbergium, naturæ miraculum, Altissimis plena mysterijs, profundissimam rerum secretissimarum contemplationem, et donum totius naturæ completitur, & non tam facit miranda, quàm facienti naturæ sedulo subsamulatur. Et quemadmodum prohibita dei hominibus mancipans, auocat à deo, ita illa in eam operum admirationem excitat, & quemadmodum agricola ulmos uitibus, ita terram cælo, id est, inferiora superioribus uirtutibus maritat. Neque enim ad cultum Dei quicquam promouet magis, quàm assidua contemplatio mirabilium Dei. Verum quoniam in huiusmodi narrationibus nonnihil etiam mouent doctissimorum uirorum auctoritas, illud πᾶσι γὰρ monemus, etiam Marsilij Ficini, hominis citra contētionem grauissimi,

Autores Astrologiæ naturalis.

Marsilius Ficinus.

NATURALIS

tertium librum legat de uita cœlitus comparanda, intelliget proculdubio ne minimam adhuc partem dixisse nos eius sciētiae, modis omnib. diuiniſtiae. Sed neque dici posse, ut nunquam satis commendantur quæ diuina sunt. Idcirco autem tam obiter hæc præſamur, propter eos, qui semper ignota damnant, proclamantes statim hæreticum esse quicquid ipsi uel non intelligunt, uel damnatum uident ab indoctissimis sophistis, quasi ideo mala uel hæretica sit Astrologia, quod hanc calumniatus est Thomas Aquinas, homo nusquam ſibi constans. Sed clamitent interim illi, atque hallucinentur multa, nos quod polliciti sumus, præstauimus. Si prius id fuerimus præfati, uiam tantummodo nos munituros, quæ sic tamen aperta erit, ut qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex ijs paruis magna, ex minimis ijs cognoscere maxima. Ne quid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus ijs qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus mentio fit, de signis, de horoscopo, de ascendente, de dominis generaturæ uel signorum, succinctè quid unumquodq; illorum, diffiniamus ex Iulio

Firmico.

Natū

Thomas Aquinas.

ASTROLOGIA.

NATURALIS Astrologiæ Compendiosa
descriptio, per Ioannem Indagine sacerdo=
tem, nusquam antea simili tra=
ctata compendio.

IN Primis autem hoc resellere oportebit de Pla=
netis, si quis fortè homo mathematicus calumni=
ari uelit, quòd præter Solem & Lunam reli=
quis Planetis non tantum tribuimus, atq; summam
rei in ijs collocamus tantum duobus. Sciat tantum
in esse ijs uirium quantum reliquis omnibus, debe=
riq; interdiu Soli regnum, noctu uerò Lune, ne=
que opus est quenquam respicere cæterorum, atq;
ea differentia est qua ab se inuicem distant Natu=
ralis & Artificialis Astrologia. Quod enim spe=
ciatim atq; seorsum de singulis Planetis, de obser=
uatione horoscoporum decernit artificialis, id na=
turalis efficit una tantum obseruantia motus So=
lis & Lune. Alioqui tamen adeo affines inuicem sî=
bi, ut neutra sine altera addisci ritè possit.

Non malè locabit operam, qui utranque cõiun=
xerit, non tam propter scientiam quàm etiam uo=
luptatem, habet enim nescio quid amplius lepòris
naturalis quàm artificialis, tametsi præstantior
uideatur altera. Porro Domus quid sit audiamus.

NATVRALIS

Quid sit DOMVS.

Domus quid.

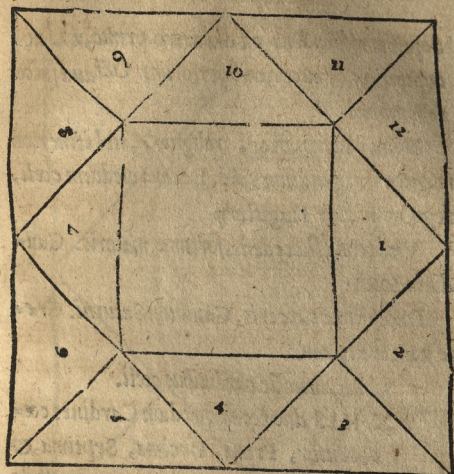
DOMVS, est firmamenti spaciū quodam, gradibus emensum certis, per quod planetæ mouentur. Sic per metaphoram dicta, ut enim in domo mansio est, ita planetæ sua in cœlo, scilicet firmamento, loca habent, per quæ mouentur, et in quibus resident. Ea uocant descriptionem signorum per gradus 30. nam quælibet domus uel signum triginta gradus habet.

De Numero DOMORVM.

SVNT autem Domus duodecim, quas uulgaris rythmus memorarunt Astrologi hactenus. Neque nos admodum erubescimus adscribere, quod uidentur memoriam iuuare non nihil, & sunt hij, Natus, uincit, fratrem, pater, filium, Infirmitas, uxorem, mors, ambulat, regnat, fortuna, incarcerat.

Horum

ASTROLOGIA.

Horum interpretatio hæc est.

Prima domus, est domus uitæ, hebraice dicta, Betchai, Græcè τοῦ ἕως, Secunda succedens, saccultatum, uel substantiæ, græcè ἀποφορα, ab alijs dicta ob loci importunitatem, porta inferni. Tertia cadens, Δεῖν, mansio fratrū. Quarta profundum cæli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta succedens, gaudium Veneris, Græcè ἀγαθὰ, domus filiorum.

Sexta cadens, aduersæ fortunæ, seruorum, infirmitatis, gaudiū Martis, M 3

NATURALIS

Septima respondens ex diametro primo, καλὸς, nuptiarum, inimicorum apertorum. Octava succedens mortis.

Nona cadens, θεός. religionis, uel iterum magnorum, gaudium Solis. Decima medium coeli, regnorum siue Magisterij.

Vndecima succedens, fortunæ maioris. Gaudium Iouis.

Duodecima carceris, Gaudium Saturni. Græcè κακοδαίμων.

Sequitur de cardinibus coeli.

De cardinibus coeli.

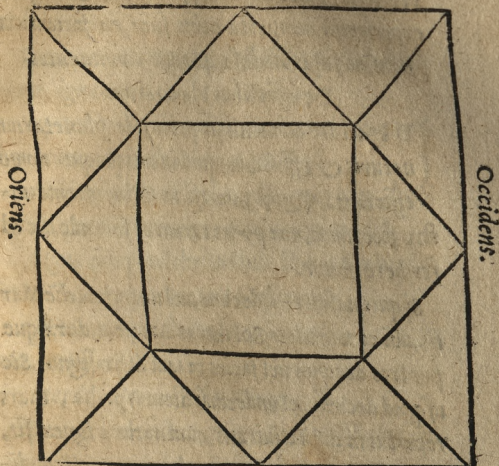
EX HIS duodecim quedam Cardines coeli uocantur, Prima, Decima, Septima, & Quarta. Primus angulus orientis, ea est domus Arietis, natalitij horoscopus. Secundus medium coeli occupat, domus Capricorni. Tertius occubitus, uel angulus occidentis per diametrum. Quartus, ab Firmico lnum coeli uocatur. In ijs ferè totum iudicium pendet, suntq; principales anguli, & planetæ maiorem in ijs quàm in alijs efficaciam habent.

De exordio natiuitatis
sumendo.

Sno

ASTROLOGIA.

Medium cœli.

Imum cœli.

SUPERSTITIOSVM existimo, de ex=
sordio natiuitatis multa inutiliter cauillari,
cum magis ad artificialem hoc spectet astro=
logiam, uidelicet de casu spermatis in matricem,
de horoscopo natiuitatis &c. alterius ut preta=
ctum, speculationis est. Nos quidem ad Solem, &
ad signum in quo est Sol die natiuitatis, intentio=
nem dirigimus. Nam tot insunt Soli uirtutes, quot Solis uirtu=
tes.

NATURALIS

Pto. teste. Et quæ iam ipsa natura & longæua experientia comperta nobis sunt, ea faciamus in palam, ad superstitionis quæque conuiuantes.

De effectibus Planetarum.

ID tractare conuenit in primis, de planetarum naturis & effectibus, quid in unaquaque domo efficiant. Quod tametsi in Octocedronte nostro fecerimus, non pudet tamen et secundo hic ad scribere obiter.

Si quis nascitur à decima, uel undecima die Martis, ubi communiter Sol intrat Arietem, duratque per tres decanos uel facies in iam dicto signo. Sic usq; ad decimū uel undecimū diem Aprilis, Mars repertus in die natiuitatis, cum natura igneus sit, Aries similiter, augmentat calorem & iracundiam, ceterasq; omnino prauas affectiones, magis quàm si in aquatico uel terreo signo fuerit.

Saturnus ubi ubi, & præcipue in sexta, octaua, uel duodecima, ærumnarum, miseriarum, laborum & ægritudinum autor est.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum, cantorum, conuiuiorum, & alia ad letitiam pertinentia.

Mercurius sapientiæ & eloquentiæ dator, le-
gum,

ASTROLOGIA.

gum, rhetorica, operum subtilium, mercantiarum
& huiusmodi.

Luna amentiam gignit, instabilitatem, humidi
tatem, ignauiam.

Iupiter in angulis pulchritudinis, diuitiarum,
honorum, administrationum autor est.

Sol in ascendente, uel angulis, magnum, hono
raturum, & inter principes nominatum reddit.

Signa quoque pulchritudinis sunt Gemini, Li
bra, Virgo, & prima pars Sagittarij.

Mediocris pulchritudinis Scorpius, Capricor
nus, & Pisces.

Sterilia Gemini, Leo, Virgo.

Facientia defectionem & inopiam liberorum,
Aries, Taurus, Libra, Sagittarius, Capricornus,
Aquarius.

Media & sine uoce, Cancer, Scorpio, Pisces.
Ratiōabilia, Virgo, Libra, Aquarius, et Gemini.

Qualitates signorum existimo notas esse.

CALIDA, sicca, ignea, Aries, Leo, Sagittarius.

Frigida, sicca, terrea, melancholica, Taurus,
Virgo, Capricornus.

Frigida, humida, & Aquosa, Cancer, Scorpi
us, Pisces.

NATURALIS

Calida, humida, aërea, Gemini, Libra, & Aquarius. Et sic tria semper signa in una natura conueniunt, & triplicitatem faciunt.

Habent quoque planetae potestates quasdam in proprijs domicilijs.

Aries & Scorpius domus Martis sunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini & Virgo Mercurij.

Sagittarius, Pisces Iouis.

Capricornus & Aquarius Saturni sunt.

Solum domicilium occupat, Leonem scilicet.

Luna Cancrum possidet.

Habent etiam signa suas proprias significationes in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis, caput & faciem.

Taurus collum, & gutturis nodum.

Gemini, humeros, brachia ac manus.

Cancer, pectus, cor, stomachum, costas, splenem, pulmonem.

Leo inferiorem partem stomachi, dorsum & latera.

Virgo

ASTROLOGIA.

Virgo, uentrem, diaphragma & intestina. Libra, lumbos, et inferiora uentris, umbilicum, & c. Scorpius uerenda, testiculos, uesticam & femora. Sagittarius, nates, & succedentia. Capricornus, genua. Aquarius crura. Pisces uerò pedes & talos quos cauiillas dicimus.

De Sole & Luna quædam notatu digna.

Iduerò ne cuiquam imponat, prætereundum cõsiliij non est, de sole & luna, qui licet planeta= Sol & Luna rum principes sint, nullius tamē natiuitatis dominia sortiuntur, Verbi causa. Si Luna in Gemini= tatis domini. nis sit tempore quo puer nascitur, uel etiã in Cancro, quæ est domus sua, non illic dominium sortitur, sed planeta domus sequentis in dominum computatur. Sic Sole in Leone aliquis natus sit, tamen= Leonis dominus est sol, hic tamen dominium amittit, deriuaturque ad Mercurium patronum sequentis mansionis, id est, uirginis. Virgo enim sequens post Leonem signum est, & Mercurius dominus Virginis. Item si Luna reperitur in Virgine, tunc Venus est domina genituræ, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est.

Non

NATVRALIS

Saturnus &
Mars in pro
prijs domib.
non usq; a
deo mali.

Non erat inutile, & hoc monere (de quo ambigi
passim uideo) dominos uel planetas malos, ueluti
Saturnum & Martem, non adeo perniciosos esse
in proprijs domibus, ceu iam aliorum occupantes
castra. Exemplum unum proferam de primo si-
gno, quò simul et præcedentia fiant clariora. Po-
namus Solem tempore natiuitatis alicuius esse in
Ariete, iam antea nosti cuiusmodi sit Arietis, præ-
terea quid in hijs agat, quorū horoscopus tenet.
Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars.
Loca igitur in erectione figuræ Martem cum Ari-
ete, feresq; subinde iudicium, longissimè superui-
cturum sic natum, Non obstante Marte, qui ta-
met si malus est, non usq; adeo tamen malitiam dif-
fundit suam uelut in alia domo, nisi quòd pro gla-
dio repentinas etiam ægritudines minatur, pro-
pter Scorpionem, & Martem in octaua. Nō enim
nocebit sic ad mortem ægritudo. Hæc ad superfi-
ciem dicta sint. Et idem de Saturno in Capricor-
no uel Aquario intelligendum esse censemus. Ne
uideamur omnino posthabere artificialem, quam
nō inficiamur, necessariam etiam ad naturalem.
Vnde quia signorum explicāda nobis uis est, id in
primis faciemus de artificiali, ut si cui desit fortas-
se Eir.

se
plan
scen
post
mus
sin

Arie
& a
clie
cem
natu

S
bum
ne ca
parta
tur, p
alias a
Aries
tis hon

ASTROLOGIA.

se Firmicus, & tabula, habeat autem Astrolabii planum, in quo prospecto ad horam natiuitatis ascendente, possit ex minutis illis proferre iudiciū, post hæc ordine quodam, atq; alijs uerbis idem agemus negotium Astrologiæ naturalis, sed quæ uicissim adminiculabuntur etiam artificiali.

DE PRIMA domo & horoscopo in Ariete.

Quæris autem, quatenus in nobis operetur in Ariete horoscopus? Primum omnium moneo, quod & antea, nihil urgere in nos astra, sed iam procliues trahere, qui sic tamen liberi sunt, ut si duccem sequantur rationem, nihil efficiant. Sin uerò naturam, id agere quod in brutis ferè.

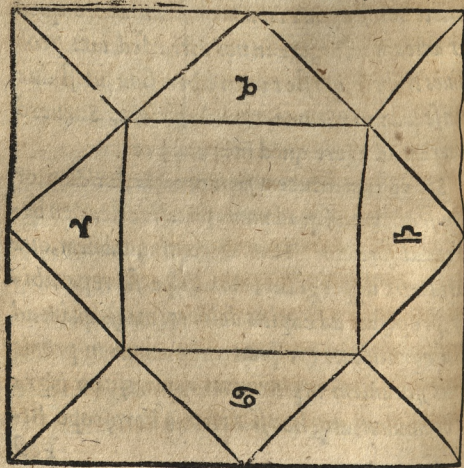
Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, orbem fratribus, usq; ad unum fortasse, si tamen bene cadat fortuna. Hereditatem mutabilem, quæ parta mox dispergetur, mox dispersa reparabitur, propensum ad capitis dolores, magis quàm ad alias agitudines (respicit enim caput in primis Aries) locantem ut plurimum operam suam ingratum hominibus, atq; hoc si Aries in horoscopo sit.

Post

NATURALIS

Post horoscopus perspicendi anguli sunt, de quibus diximus, quod signorum habeat quisque, id rationari statim in proclini est ex digitulis, vel erecta figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit aliquando ut Cancer possideat ima coeli, Capricornus medium coeli, Occasum uero Libra. Nunc quid singuli cardines promittant dicendum est.

Capricornus in medio coeli, honores decernit, facultatesque, & sumptus maximos, eminentiam, archana religionis, uersutiam ingenij.

uita
hun
tem
flan
tim
mo
ne a
sod
lud
li. I
gue

P
facu
lit m
pleta

ASTROLOGIA.

Libra in Occasu, uitam & aulicos mores, quæ
uita ut à paucis probatur, estq; inconstans, ita &
hunc deiciet de gradu, iamq; pauloante residen-
tem in capite, mox post constituet in cauda, iam af-
flante hunc fortuna, & hilariter acclamante, sta-
tim uarijs calamitatibus affliget, adeo nullam con-
moditatem feret solam, sine incommodis, atque si-
ne appendice iacturarum, eò hunc promouebit cõ-
sodaliū inuidia p̃simum malum, uerũ totum il-
lud damni quicquid est, Cancer resarcit in imo coe-
li. Figuram, qua uelut in tabula perspicias ad un-
guem omnia, h̃c adneximus.

DE SECUNDA DOMO

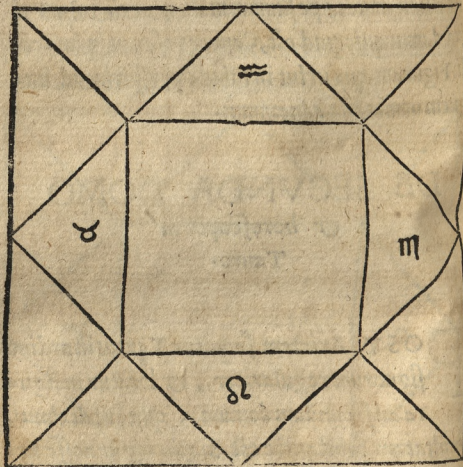
& horoscopo in
Tauro.

POST Arietem sequitur Taurus in ordine
signorum regulariter, & locatur in figu-
ra ad secundam domum, quæ, ut diximus,
facultatum, substantiæ est. Si quis igitur nosse ue-
lit num in prima, secunda, uel tertia ætate locu-
pletabitur, iuxta triplices dominos, & eorundem
collo-

NATURALIS

collocationem iudicabit, uerum id ipsum in posterioribus, nunc generalia tantummodo dicemus.

Horoscopus si fuerit in Tauro, ratiocinandum erit in hunc modum, uidelicet fore eum hominem laboriosum, anxium, atq; uarijs disspunctum curis in opibus acquirendis, facilem ad diuitias, & item procliuem ad easdem amittēdas, triumphatorem de suis hostibus.

Hunc acceptum Principibus facit in medio cœli Aquarius, atq; actibus præstituet, & publicis officijs,

ASTROLOGIA:

officijs, fortasse etiam negotijs quæ ex aquis sunt,
quod aquæ naturæ uidetur esse deditior.

Scorpius in occidente cordatū, officiosum, qui
uxorem amittet, si masculus sit, sin autem mulier,
quæ marito & filio priuabitur.

Leo in imo coeli si fuerit, patrimonium uendi-
cabit, quod non obstantibus omnibus insidijs, et a-
gnatorum conatibus, consequetur.

DE HOROSCOPO

Geminorum.

IN his si horoscopum habeat aliquis, hunc
pronunciant prosperatum iri à parentibus, fra-
tribus, amicis, cognatis, magnatibus habere fortu-
nam.

Iuxta Firmicum, si medium coeli in Piscibus ha-
beat, natum uicturum ex humidis et aquosis, quan-
quam ad tempus aliunde, non è suo alimenta illi
ministrabuntur, unde & stipendium adsequetur
uel principis cuiusdam, uel ciuitatis.

Sagittarius in Occidente, è conuerso exitium
minatur illius germanis et propinquis, quo fiet ut
uarijs solitudinibus distractus animo, tempore
multo cruciabitur. Hinc turmatim irruenti-
bus atque frementibus in eum hostibus suis,

NATURALIS

inde pelago malorum ingruente, quo linque-
re etiam paternum solum cogatur, unde exu-
labit, ageturque profugus ut Cain, donec tandem
dei praesidio in pristinum restituatur statum.

Idem cōminatur et Virgo in imo coeli. Sed tem-
porum uarietate & incremento, iuxta conditio-
nem incommodorum, sic & abundantiam augebit
& fortunam. Figuram qui nosse uelit, hic ui-
deat.

ASTROLOGIA.

De Horoscopo in Cancro.

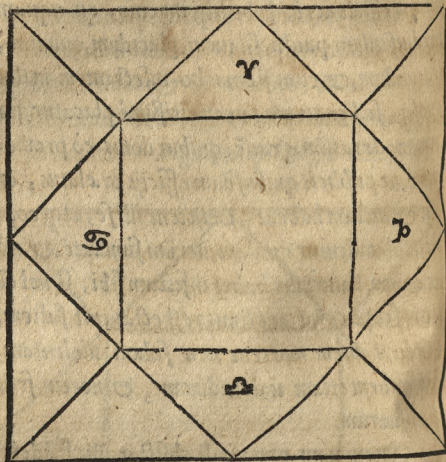
QUANTVM ad naturalia & omnem fortunam, sic in Horoscopo Cancer diffinit. Hominem efficit acri, subtiliq; ingenio, quanquam tardiusculum paulò, suauem, placidum, quietum, iracundum, & cum stomacho insectantem malos quosq; sed cuius ira tamen citissime placatur, fortem, moderatum, grauē, quibus donis eò promouebit, ut publicis quibusdam officijs prælatus, ex illis & uictum habeat. Desicient illi se, atq; coacti ad blandientur quidam, uerum simulatē, & nō ex animo. Saturnum habet insectum sibi, si uel cū Horoscopo coëat, aut limus respectauerit saltem. Prædicit autem mortem non solum uiolentam, sed grauē etiam uoletudinem, & necem fratrum suorum.

Quanquam pro uirili obsistat illi (si adest) in medio cæli Aries, qui gratum Principibus & magnatibus uiris facit, & bonarum rerum studiosum, simul & dissipantem & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in Occidente notam inuret infamie, quam paulò post diluet, multa diffortunia, facietque restitui hunc u-

NATURALIS

pristinum gradum. Addet & impetum & calorem
ad peruestiganda absconsa & arcana secretorum,
non sine tamen anxietate multa & labore.

Libra si in imo coeli, doloribus dolorem addens,
dissipat patrimonium, idq; statim post instaurat,
prostratum quoq; iam publicis functionibus
popularibus uel ciuilibus præficiens eundem,
adeo ut concedantur secreta illi, & negotia maxima,
quæ non nisi optimis uiris dari consueuerunt.

ASTROLOGIA.

Et quod superius Saturnus in Horoscopo de
mala morte interminabatur, id leuius rursus Li-
bra honesta morte & sepultura hunc decorabit.
Et si Iuppiter in sequenti signo fuerit repertus,
primum facit inter omnes masculos filium.

De Horoscopo in Leone.

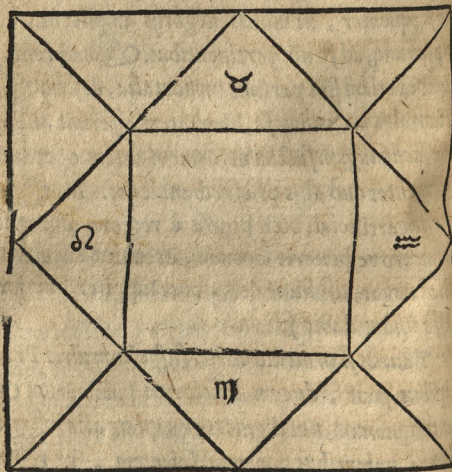
QVIBVS in Leone Horoscopus est, id cue-
nit frequenter, ut multis negotijs implicentur,
et plerunq; ad se nō pertinentibus. Quamobrem,
nomina etiam sibi pariunt immortalia, deferuntq;
etiam alijs nationibus se, libertatem asserunt, ne-
que facile iugum sustinent, omnem autem operam
insumentes quō alijs præscribant leges. Marspi-
ter si in artificiali cœli figura è regione aq; ex
diametro respexerit Leonem, in omni euentum
filios negat, nisi hunc demulceat Iuppiter, qui for-
tasse unam dabit filiam.

Taurus si in medio cœlo, suspectum uiris Prin-
cipibus facit, ducem officiorum publicorum &
antesignanum, uel dignitate quāpiam alia insigni-
tum à potentibus, omnia scientem, in rebus
omnibus foelicem, praterquā in uxoribus du-

NATURALIS

cēdis, ex quibus reiectis formosioribus atq; honestis, anū l' infanē, aut certē uiduā copulabit sibi.

Occasus in Aquario, & incrementa pariteret damna largitur. Scorpius in imo cœli principem ordinabit negotiorū quorundam, et hij Taurū etiam in medio cœli habent. Quem ex aduerso prospiciens Mars, carcerem minatur illi & mortem in peregrinis locis.

De Horoscopo in uirgine.

IN Virg

ASTROLOGIA.

IN VIRGINE *si sit horoscopus, uehementissimè accendit ad luxuriam neruos, facitq; natum deperire mulierculas in tantum, ut omnibus uelit abuti. Cum petulantia etiam diuitias subministrat & religionem, præficient enim à responsis, à sortibus, ab oraculis magistrū, ut è numero uideatur delapsus diuorum, callentem omnia, nihil non explorantem, omnia percallentem, omnium habentem scientiam, omnium artificem, abundè etiam diuitem, siue ex religione, siue ex literis, siue ex negotiatione.*

Idem pollicentur fermè in medio coeli Gemini, si adsint, nisi quòd non tam præmaturè decernūt eadem, ceterum in scrutandis rebus arcanis, in præstituendis præceptis uiuendi alijs, ingenium impellunt.

Quod ipsum & Pisces faciunt uergentes ad occiduum, atq; non eadem præsagiunt solum, uerum etiam latiora, nempe uenustatem, largitatem, ingenuitatem, teneritudinem, fauorem & clementiam apud omnes homines.

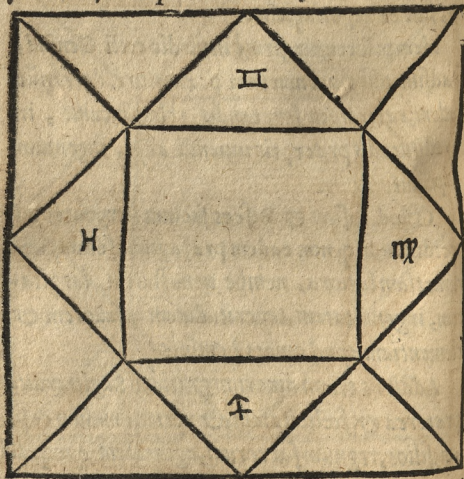
Addit ijs etiam diuorum gratiam Sagittarius, præterea & foelicitatem, & rerum omnium copiam, filios, regnum sacrorum, agilitatem quoq; ad

NATVRALIS

gerenda hæc omnia. Hoc fatum eius qui in Virgine habuerit Horoscopum, in eum modum collatis etiam alijs tribus signis, ut diximus.

De Horoscopo in Libra.

PORRO si in Libra Horoscopus sit, causat ægritudines, pericula, hostes, lites, attamen semper post pericula triumphum decernit. Ad hæc etiam dignitates, religionem, & iudicij sinceritatem, integritatemq;. In nulla prorsus re infœlicem facit, quàm in liberis procreandis horum

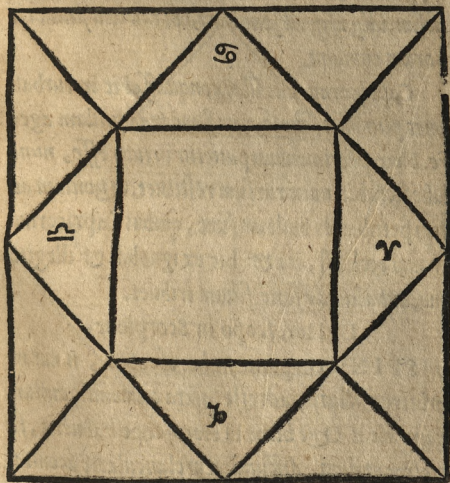

CHIM

ASTROLOGIA.

cum aliquot iam procrearit sibi, atq; in ijs omnem fiduciam suam locare coeperit, statim numerus ille deficiet, decedentiq; in quibus proram uidebatur collocasse & puppim.

Si quis autem scire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, et quo in loco, pulchrè idprehenditur ex ascensu Canceri in medio cœli, hic in religione uel sacro loco, ecclesiasticè mihi uidetur stipendium polliceri. Id est enim ferè, ex publicis habere uictum.

N S

NATVRA LIS

Eodem referenda existimo pecuniam, gnatos, nobilitatem, facultates, quæ in senectâ cõtinent af fluentissimè, quanquàm in successu filiorum non adeo erit fœlix, nisi iucunda aliqua, atq; fatali ir radiatione hunc afflexerit Iuppiter.

Et hæc omnia Aries in occidente tribuet in aliquosis locis uel circa, aut ex aqua. Adducet præterea in discrimina maxima, in profectiones longas in deserta loca, in pericula cum uxore, quandoq; in maniacam destituet passionem, uel phrenesim, idq; usq; ad senectam, ubi tandem finis erit horum omnium.

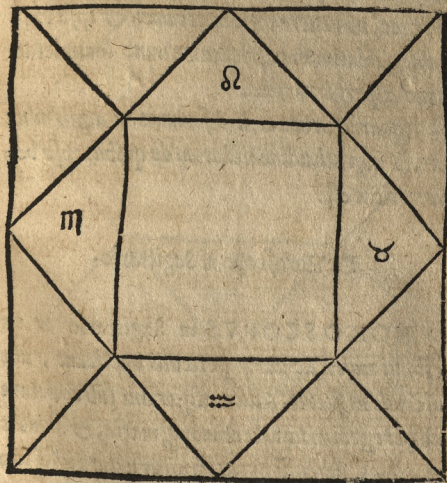
Capricornus hac illac conquassabit in turbationes plurimas, sineq; rarissimè tranquillum agere. Neq; patrimonium patietur in tuto esse, nunc labefactabit, nunc rursus restituet. Quoniam autem petulantes multum sunt, quibus Capricornus in imo cœli est, ita & hic ex ignobili & illegitima, aut aliunde sanè filium tribuet.

De Horoscopo in Scorpione.

SI IN Scorpione sit horoscopus, naturam arbitror manifestam esse, iuxta animantis ductum naturalem. Qui hunc in Horoscopo habuerit, facit iracundum, diffundentem clanculariè aconita,

ASTROLOGIA.

mordentem clam lingua sua pestilentica, dicitem
ut neminem hominum, fluctuantem in periculis
uarijs, ut desperare citā possit, uerum ijs aliquan-
tisper in tranquillum redactis, pacatissimum fru-
ctum percipientem gloria, dignitatum, obsequio-
rum, longanimitatis, religionis. Indit et uiuacem
spiritum, uigorem animi, politumq; sermonis.
Proinde non obstante priori damno, filios multi-
plicabit, qui omnem antea actam amaritudinē sua
foelicitate compensabunt.

NATVRALIS

Quoniam autem perrarò fit, ut quod ascendens ipse præstat, id etiam cæteri cardines cœli non spondeant, ita ex Leone medium tenente cœlum, eadem illi speranda sunt. Sed & fortitudinē addit & robur, quibus perfici hæc possunt. Postremo omnium & dignitatem tribuens, & uirtutum omnium præmium immortale.

Taurus in occidente tam clam, & in palam illius grassantes opprimet hostes, quod contingere quidem illi possunt, modica tantum infamia cōsperserget, obueneream rem, et tamen & ipsa exspirabit paulatim, et patrimonium nunc locupletat, nunc dispergit rursum.

Aquarius in imo cœli, discrimen ex aquis minatur, & ingratitudinem illorum de quibus ipse bene meritus est.

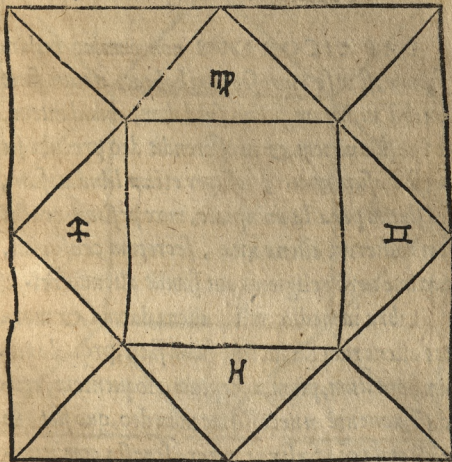
De Horoscopo in Sagittario.

HOROSCOPVS in Sagittario ex ijs est qui multis ac uarijs periculis implicant, ubi ascendens fuerit. Allicit atq; trahit sub eo natum ad peregrinandum, tentandaq; maria, & fluuios maximos, Ingeniū quoq; largitur natura ipsa idoneum

ASTROLOGIA.

neum ad omnes, et ad eas quidem optimas discipli-
nas, modò hanc secutus ductricem naturã fuerit.

Quod si fecerit, Virgo in medio cœli augmen-
tabit fortunam, cõpensabitq; habitos ingenij labo-
res insigni aliqua potestate, qua cœteris antecet,
qua & liberalissimè fungetur, necessaria præsta-
turus alijs hominibus, tametsi ingratiss.

Liberos & nepotes Gemini dabunt in occiden-
te, idq; ubi in declivie abierit iuuenilis ætacula, fa-
cientet à libellis uel arcanis rebus eum hominem.

Pisces

NATURALIS

Pisces in imo cœli, ex humidis locis dabūt sub
fidia, faciunt & fidum, cui arcana concedi pos-
sint, sanguine uel ingenuitate nobilem. Quod si
modica radiatione hos respexerit Iuppiter, uxo-
rem cōtrudet, uerum consueptatam prius uel ad-
dulteram.

De Horoscopo in Capricorno.

CAPRICORNVS non omnino malum
signum, si in se Horoscopum habeat, natum facit
amabilem, letum, fidum, subdolum, abundantem,
sed pusillanimum, & in offerendis deo preculis su-
perstitiosum nimis, insuper etiam libidinosum,
sed statim peracta uoluptate, mox pessimè tractā-
tem mulieres, alienæ uitæ, secretum censorem,
maximè uerò religionis aut similis alicuius rei.

Libra in medio cœli, aliena damna, & mor-
tes alienorum illi lucrum suum facit, proinde eti-
am honestum, pium, acceptum, eloquentem, eru-
ditū, uouentē in necessitate uota deo, quo fiet, ut
eādē mala oīa felix et p̄spera senecta comitetur.

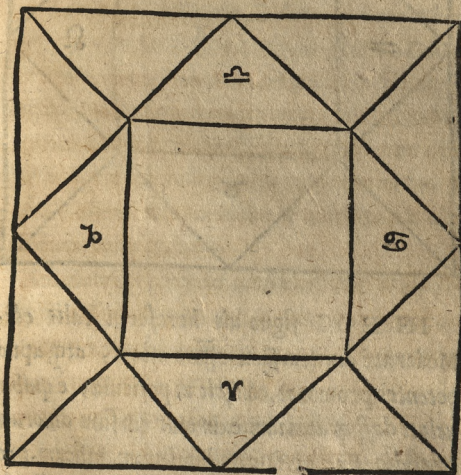
Cancer in occasu, infensos illi faciet amicos,
periculis etiam innumeris implicans.

Quod ipsum & Aries cōminatur in imo cœli.

Fluctu

ASTROLOGIA.

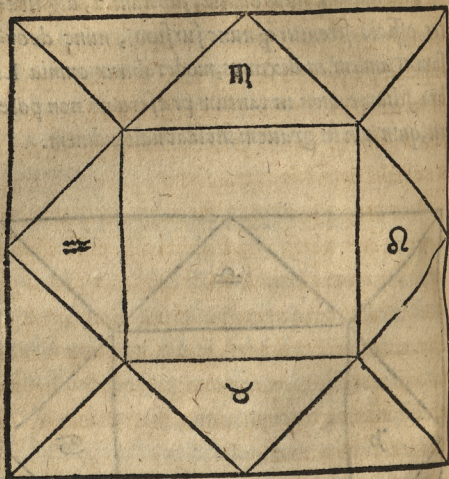
Fluctuabunt illius omnia, substantia, dignitates, officia, ferenturq; nunc sursum, nunc deorsum. Tandem, ut diximus, moderabitur omnia Libra, filium tamen in tantum præservare non poterit, quin non in gravem incidat valetudinem.

De Horescopo in Aquario.

IN

NATURALIS

IN HOC signo uis horoscopi talis est. Moderatè diuitem facit, effert etiam, atq; apud potentes promouet, conijcit in pericula, è quibus ueluti de speratus iam, eximetur rursus diuorum præsidio. Facit etiam hospitalem, munificum, prodigum, patronum eorum qui è bonis atq; melioribus artibus, præ ceteris uidetur attigisse aliquid, tractantem atq; dissipantem sacra, & in tali constellatione,

Si medium

lay
imp
fit.
sibi
is e

nam
E
tia
Inim
tor
nè
quã

G
se, i
cepe
tur,

E
mat
subli
ueha
S

ASTROLOGIA.

Si medium cœli occupauerit Scorpius, uires largitur & uitam tetricam ac duram, ad itinera impellet frequenter, ut stare uno loco diu nō possit. In uxoribus fortunam experietur aduersantē sibi. Postremo omnium bonorum uirorum suffragiis ex malis omnibus extricabitur.

Leo in occasu uxorem illi dabit, uel concubinam quæ cum uarijs simulatibus dissentiet. Dabit & animum, quæ ore quidem adblandietur sibi, ingratia illi promittens, uerum in animo alios amabit. Inimici illius erunt domestici eius, & illorum adiutorio freti hostes alij, conabuntur collidere hominem. De alieno toro copulabit in matrimonium aliquam, aut certe uiduam.

Gloriam & pompam, quibus uidetur deditus esse, illi adauget in imo cœli Taurus, cui & id acceptum ferre debet, quod aliorum sibi bona adduntur, & uitam uiuet diuturnam.

De horoscopo in Piscibus.

EGREGIE ingeniosum faciunt Pisces, animatum, cordatum, fidum, amicabilem, paulatim sublimatum, donec tandem ad fastigium hunc proueant.

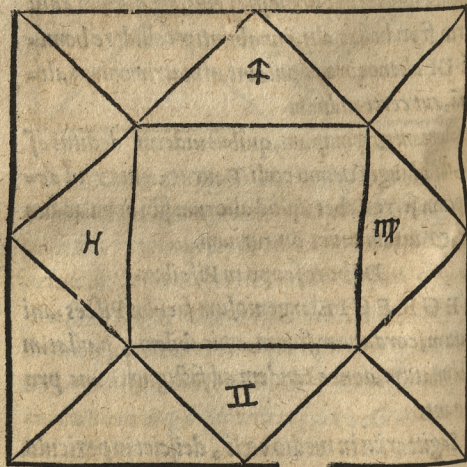
Sagittarius in medio cœli, deiciet in periculo.

○

NATVRALIS

multa, in multos errores, alioqui habilem facit, et qui potentibus etiam audeat lites mouere, de alio quodam in discrimen adducet, facietque possidere non sua.

Virgo in Occidente facit cordatum, hospitale, tenentem secreta, oconomum, amantem uxore in modice, sed quem uicissim illa non amat, et ceteri quoque in quos ille officia collocat illi ingrati sunt. Vnde fiet, ut crebris laboribus & moestitijs angatur, propter uxorem & liberos.

In/u=

ASTROLOGIA.

Insuper conficietur ualitudine quadam aduer-
sa, procuratibus id Geminis in imo coeli. Vitis quo-
piam laborabit sibi tantum noto, & substantiam
quam amittet fortasse, rursum recuperabit, atque
resarcient amici, ut ne sic quidem destitutus uide-
ri possit. Spiritum suo reddet auctori in alienis lo-
cis a patria, morte inauspicata & repentina.

DE IUDICIJS naturalibus, iuxta reuolutionem So-
lis per duodecim signa Zodiaci.

HVC VSQVE triuialia diximus de ho-
roscoporum iudicio, dicta etiam ab alijs,
sed cuius furti nos non adeo pudet ac pi-
get. Sed enim antea praefati sumus, per com-
pendium tantummodo acturos nos ea quae ab alijs
prolixis commentarijs sunt praeepta. Cum e-
nim ubique reprehensibile furtum sit, in solis ta-
men literis non uitio tribuitur, sed laudi, maxime
si quid ab alijs dictum obscurius est, quispiam cupi-
at elucidare. Earum inquam cauillationum nos
non piget. Id dictum uolumus ad eos, qui o-
mnia fastidiunt, barbari ex triuio, cum ipsi ad nul-
lam artem idonei sint, & tamen omnia censere
lingua sua spurcissima uolunt. Tu quisquis es qui
haec legis, magis animum nostrum expende

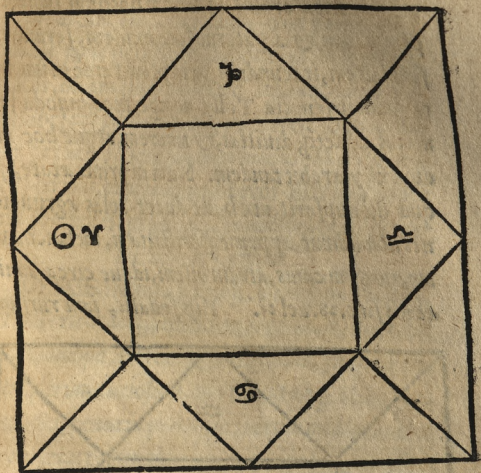
NATVRALIS

quàm uerba, qui parati fuimus ad docendum, nihilq; omnino celare te. Si quid aliter cesserit, præter nostram sententiam factum est. Ad indicia nunc properamus naturalia, ubi summatim de Ariete sic habet.

De Sole existente in Ariete.

OCCVPANTE Arietem sole, natum neque diuitem facit, neque admodum extenuat, uel exhaurit. Item iracundum, sed cito placabilem, studiosum, facundum, uarium, elatum, mendacem, luxuriosum, pollicentem (ut ille inquit) aureos montes, sed promissa non reddentem, malè audientem ab affinis, ab hostibus, quos habebit non contentendos infestis sibi, adducetur in discrimen. A quadrupedibus ueluti ab equis futurum est, ut deiectus cicatrices accipiat, cum periculo etià mortis, adeo non cedent illi prospere aucupia, piscationes, uenationes, status equestris, et quæ eius generis sunt in alienis tamè semper felicior erit, etià longæuius. Item si puella sit quæ sic nascitur, erit mendax, iracunda, uenusta, curiosa, cupida nouarum rerum, inuida, fecunda in liberis procreantibus sed primogenitus illi extinguetur, obnoxia periculis, unde notam accipiet, uel cauterium in capite

ASTROLOGIA.

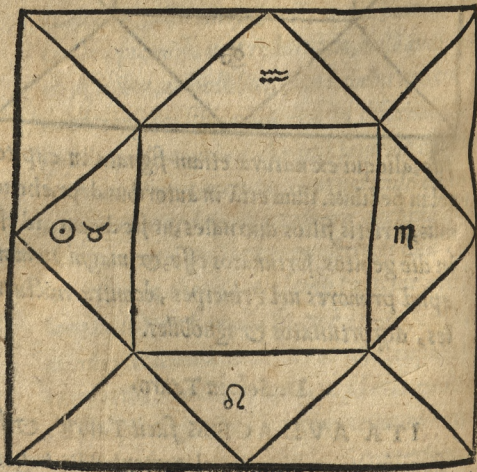
pite, alioqui ex natura etiam signata in capite,
 uel in pedibus. Illud etiā in autoribus deprehendi
 mus, Arietis filios diurnales, ut sic dicam, id est,
 in die genitos, fortunatos esse, & magni nominis
 apud primores uel Principes, e contra nocturna
 les, diffortunatos & ignobiles.

De Sole in Tauro.

ITA AVDACEMENT facit Taurus, & fau-
 lum in aggrediendis uel pertentandis negotijs

NATVRALIS

uel facinoribus arduis, uictorem hostium suorum,
peregrinum, & a paterno solo exulem, seruilem,
familiarem, iracundum, feruentius tamē in iuuen-
ta quā in senectia. Tollit nempe incommoda se-
nectus, addetq; diuitias, & uxorem, atque hoc me-
dio exhylarabit tandem. Nam in prima etate, si
que illi nupserit, uix hanc ducet. Solas aegritudi-
nes non adimit, apponitq; tristitiam, melancholi-
am, morsum canis, atram bilem, idque circa annū
etatis suae. 28. uel 35. Hijs sedatis, iam rursus

florēbit

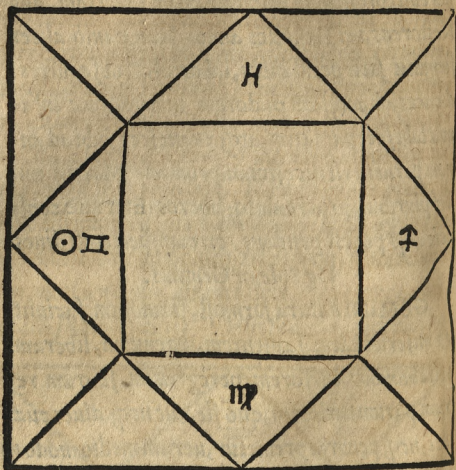
ASTROLOGIA.

florebit, proficietq; in longissimam senectam, aut
 Nestoreos, uel Hesiodos annos. Non paulò aliter
 fœminas facit petulantes, laboriosas, obsequētes,
 dicaces, ob amissum pudorem infâmes, quæ infa-
 mia labescet paulatim, atq; euanesceat, ubi ad an-
 num peruenerit uicesimumprimum. Maritis nu-
 bet pluribus, procreabitq; liberos. Erit quæ consi-
 lere alijs potest prudens, circumspecta & diues.

De Sole in Geminis.

GEMINI natura formosi, formosum faciunt,
 & misericordem, sapientem, ingenuum, liberum,
 iactabundum, cursorem, peregrinum, suarum re-
 rum parum curiosum, quo fiet, ut neq; diues eua-
 det, neq; penuria premetur, uerum medio modo in-
 cedet, eius tamen fidei, ut ærario publico præfici-
 atur. Animo hylaris, intelligens, & stutus, ingenio-
 sus, affabilis, natura quadam hominibus gratus, ue-
 luti hij qui Venerem habent in radice natiuitatis.
 Pulchra quoque facie, pulchris & idoneis arti-
 bus imbutus, nempe mathematica, legibus, arithme-
 tica. Id præ cæteris habet in signe, ut cum irasci-
 tur, celare tamen iram atq; dissimulare potest. Im-
 minebit illi periculum ubi ad annũ pertigerit 32.
 aut ex morsu canis, aut ex igne, uel ferro.

NATVRALIS

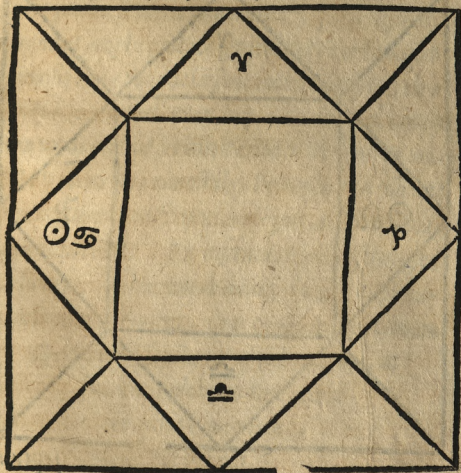

De Sole in Cancro.

CANCER frigidus & humidus, carnē inſiſſat, allicit ad amorem mulierum, extimulat ad coitum. Alioqui ſemper ingenium præſtat, humilitatem & ſapientiam, implicans litibus & bellis uarijs, ut multum tamen uictorem hoſtium decernens, qui multa tentabit, præcipuè maria. In multis periclitabitur, uarijs quatietur incommodis, in multa paupertate & miſeria, & ſi etiam lucri cauſa ſit, nihil tamen inde habitior fiet, theſau-

ASTROLOGIA.

rum effodiet, aut reperiet minimè speratum. Verum si puella sit huiusmodi, pingicula fiet, formosa, agilis, iracūda, placabilis, officiosa, prudens, ciuilis, uerecunda, sagax, fallax, astuta, ingrata, aliud dicens, aliud faciens & habens in pectore, anxia, laboriosa, exposita pluribus periculis, periculis in aqua, periculis in casu, periculis in partu, in cholica passione, primū sœtum ædens imbecillem, alterum ualidiorem. Porro infamiae si quid cōtraxerit, id quicquid est post annū diluetur &c.

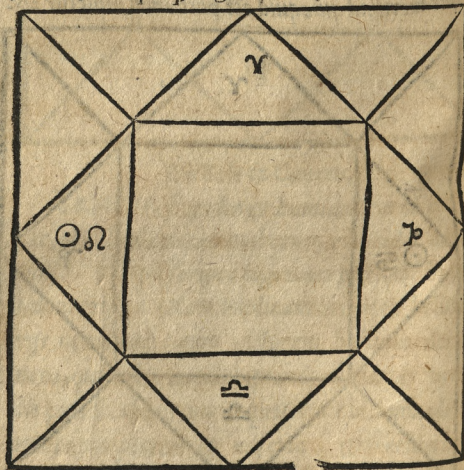
ē inspi-
t ad coi
humili
bellis us
decer-
In mul
modis, in
am luci
thesau-
raria

NATURALIS

Vtrobique inimicorum uictoria est, siue in foemina, siue in maribus, atque prosperabuntur in annis sequentibus, bene comati, modesti fideles, laboriosi, auidi cibi & potus, noti magnatibus, bene fortunati in agricultura.

De Sole in Leone.

IN Leone Sol facit magnanimum, audacem, arrogantem, eloquentem superbum, derisorem, immitem, immisericordem, durum, inexorabilem, atricum, undequaque angustijs & periculis maximis

septimum

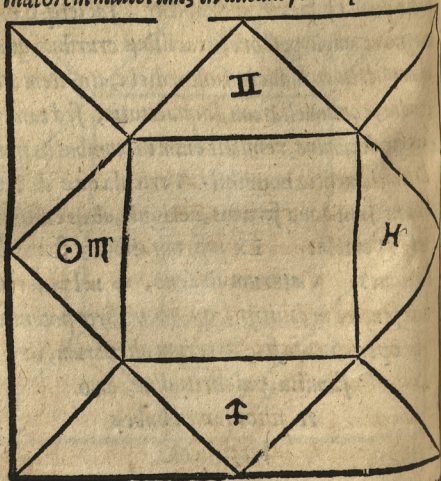
ASTROLOGIA.

Septum. E periculis rursum eximit, & officijs præ-
 stituit publicis, centurionem facit uel pentacon-
 tarchum, è tribus magnatibus beneficia expectan-
 tem, infœlicem in prolibus, & pro ijs sustinentem
 labores et afflictiones multas, ad iram prouum pe-
 riculis exponentem se plurimis. Succendit chole-
 ram, interim etiam ad dignitates prouehit & ho-
 nores, uocat ad pericula incendij, ferri, impetiti-
 nem bestiarum, unde in loco succumbet non suo.
 E periculis tamen elabetur dei præsidio. Simili
 pacto puella si fuerit, animabitur, facietq; hanc
 magno et amplo pectore, gracilibus cruribus, quæ
 animositatis et audaciæ sunt indicia, atq; item ira-
 cundiæ, contumeliarum, loquacitatis, sed tamen
 cum moderamine, remittit enim in omnibus ijs mu-
 liebris clementia nonnihil. Pericula quæ illi im-
 minent, sunt aqua feruens, uel ignis, ab ijs custodi-
 re se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi
 torsiones. Caterum ab anno, 20. uel 21. fortu-
 nam sentiet in diuitijs, quas conquiret potentum
 opera, in usu fructu rerum alienarum, in
 familia, pulchritudine, amo-
 re, filios tamen habe-
 bit paucos.

NATVRALIS

DE Sole in Virgine.

SIC VIRGO facit rebus domesticis bene praefectum, ingeniosum, ueracem, magnanimum, assectantem honores. Auferet ☿ uxorem illi dum etiam antequam cognoscat, tollentur illius quædam, atq; diripientur, ulciscetur in aduersarios, ☿ deo arcanorum malè retentiùs est, ut ne secretissima, etiam sua celare possit, forte quia iactantia deditior est, nitida facie, comptis moribus, amatores mulierum, in aulam se recipientem.

ASTROLOGIA.

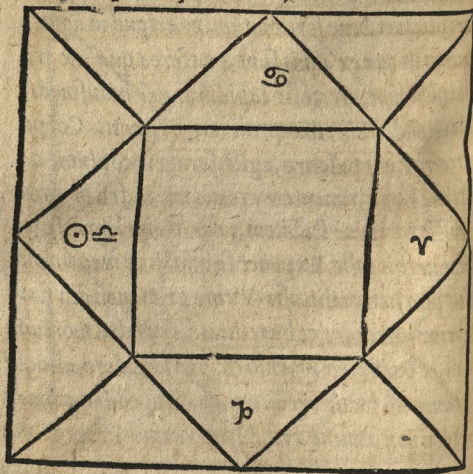
gum & Principum. Præterea etiam iustum, sapi-
entem, bonum, honorabilem, consultorem, patro-
num amicorum, pium, misericordem, uenustum, cā-
dido & mundo corpore, stipatum amicorum ma-
xima cohorte. Puella eius natiuitatis erit ingenio
sa, uerecunda, pudica, bencuola, officiosa, proui-
da, iracunda, uiro nubet circa annum. 16. primo-
genitū parturiet eleganti forma, periculis impli-
cabūtur plurimis, siue uiri, siue mulieres fuerint.

De Sole in Libra.

SOL IN LIBRA natum facit libidinosum,
negotiosum, bene fortunatum, præcipuè in aquis,
aut in ijs quæ ex aquis sunt, præterea quæ ex aro-
matibus sunt, preciosis lapidibus uel huiusmodi,
in ebeundis itineribus prolixis & remotis. Corpo-
re uerò facit pulchro, agili, sermone cōptum, o-
ptimæ famæ, rimantem arcana multa, sed in pro-
missis rarissime stabilem, tametsi aliud præ se fe-
rat uerbis ipsis. Exponet se insidijs et machinanē-
tis plurimis malitiosis. Vxore prima non diu fun-
getur. Accedet et hereditas illi ex rebus mortuo-
rū, et partim ex ingenio & proprio sudore, alioqui
tamen nō facile credit, in quadrupedibus animan-
tibus non omnino erit diffortunatus. Propter mu-
lieres

NATVRALIS

lieres uero plura & ingentia sustinebit, impinget
in turpitudine coitus illiciti, & somniorum inter-
pres futurus est lōgē optimus siue diurna fuerit ge-
neratio, siue nocturna. Puellam facit amicabilem,
hylarem, iocūdā, quæ uaria oblectamēta ex pra-
tis & herbulis capiet, quibus potissimum gaudet.
Ad loca perfellit ignota, uiro nubet circa annum
uigesimū tertium, cuius et matrimoniū secundabi-
tur. Efferet hanc forma corporis egregia, eloqui-
um dulce, gestus urbani. Neq; omnino etiā inhabi-
les sunt quicunq; sub l bra sunt ad literarum stu-

dia e
incc
cauti

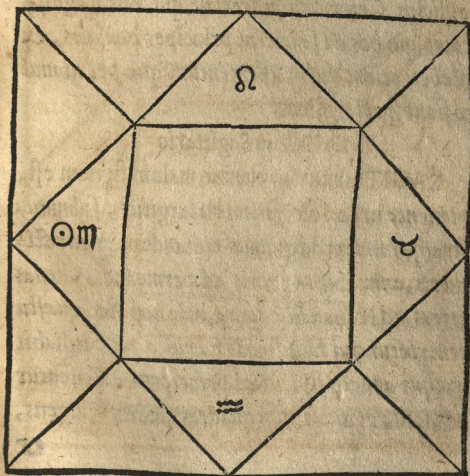
IN
nato
tiam
osten
per r
ciens
cred

ASTROLOGIA.

dia et artes meliores Cauebunt autem sibi aut ab incendio, aut aqua fruenti, ex ijs ledentur, nisi cautissime sibi prospiciant.

De Sole in Scorpione.

IN SCORpione Sol augmentat hereditatem, nato addit audaciam & frontem, et blandiloquentiam, qua fretus pluribus imponet, una manu panem ostentans (quod aiunt) altera lapidem celans, semper melle permiscens uenenum, sepe nihil eorum faciens, quae dicit, aliis tamen facetosus, ioculator, credulus, triumphator de inimicis.

NATURALIS

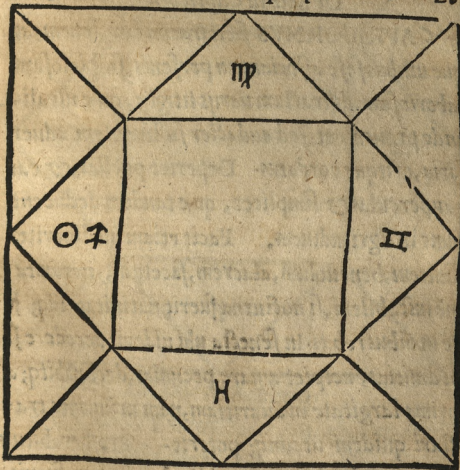
Sic si puella fuerit, facit amicabilem, solertem, filiacem, quæ primo suo sponso fraudabitur, altero fruetur hylariter, quæ uincet aduersarios suos. Laborabit ex dolore splenis, atque canterium accipiet in capite, aut scapulis, uel lacertis, Alioqui utriusq; sexus audaces facit et temerarios, ad prædandum, ad peruestiganda quæ prohibita sunt, ad ineundum pacta, ad contrahenda mercimonia, præterea etiam petulantes, fornicatores, instabiles, malè cogitabundos, loquaces, iracundos, interdum iuxta ac uehementer mæstos atque afflictos. Cæterum non deerunt, qui hos magnificiant, qui hos ad se uocent principes homines, ex plebeis etiam qui ijs assententur, quo fiet ut multo fiant spectatissimi.

De Sole in Sagittario.

SAGITTARIUS non omnino malum signum est, manente in eo Sole, fortunam largitur, subministratq; animum ad quiduis tentandum, quod uisiteris, animabit in primis ad permeandas alienas terras, ad trananda æquora, inde non sine questu reuertetur qui huiusmodi fuerit. Conciliabit quoque amicos sibi, ut ad principum adsciscatur domicilia et aulas, non quadras quidem colligens,

ASTROLOGIA.

& lingens paropsides , ut uiles illi solent aulici,
 sed subrogatus ad maiora officia, alienam pecuni-
 am dispensabit. Ad quod magnopere hunc promo-
 uebit, atq; potissimum cōseruabit in aula, quod na-
 tura agilis & fortis est. Insuper equitatu, aucu-
 pijs, uenationibus, saltationibus , pugnis, iocis,
 lusibus, consuetibus plane deditissimus est. Quam-
 obrem etiam aduersarios habebit, qui hæc atque
 alia inuideant, atq; acerrime hunc impugnabunt,
 sed quos collidet tamen , atque peruincet. Et

P

NATURALIS

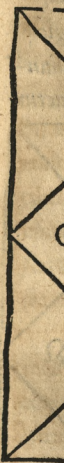
paternam hereditatem adsequetur, quod non cuius contingit. Frequenter etiam iustos facit, scios, los, tacitos, cordatos, ingeniosos, fidos, mites, stabiles, firmos, laboriosos, iactabundos. Quod si puella fuerit, non multum etiam differet facit eam anxiam, laboriosam, misericordem, obnoxiam multis emulationibus & insidijs ab malis hominibus, sed uicttricem, fecundam, quæ uiro nubet circa annum, 17. uel si non successerit, circa annum, 24.

De Sole in Capricorno.

CAPRICORNVS facit iracundum, leuem, atque uilibus sese associantem personis, suspiciosum, laboriosum, distractum uarijs litigijs, quæ illi aliunde prouenient, sed audacter sustinentem aduersaria, eritque cordatus. Deperiet puellas, & eas pauperculus & simplices, quæ tandem deducunt hunc in ægritudinem. Facit etiam medioeriter diuitem, beneuolum, alacrem, facetum, uerumtamen instabilem, si nocturna fuerit natiuitas. Idque si re in oïbus rebus. In senectâ ubi uiderit accedere se, ubi diuitias, incipiet amare pecunias, declinabitque prima largitate in auaritiam, nam in iuuenta tractari quidem utique poterit. Prosperabitur in nauigationibus, maxime si ad orientem fuerit.

Ab

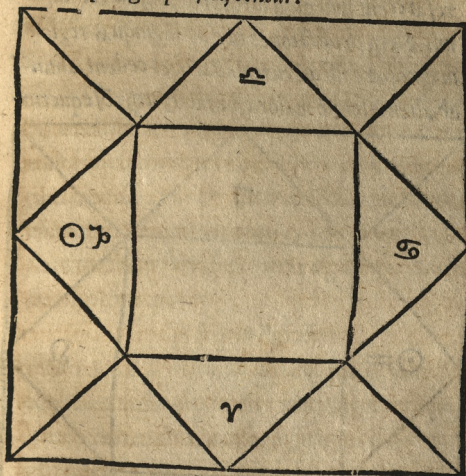
Ab or
ris. Ph
munite
derata
taueri
rubes
cna lo

AC
dum, p
etiam c

ASTROLOGIA.

Ab oriēte etiam fortuna illi imminet à magnis uir-
ris. Physiognomia sic natorum talis est. Caput cō-
muniter habent paruum, compressos oculos, mo-
deratam loquelam. Proderūt illis balnea ubi aegro-
tauerint. Porro puellæ timorosa erunt, citoque e-
rubescunt. Dominabuntur inimicis suis, & ad ali-
ena loca peregrè proficiscuntur.

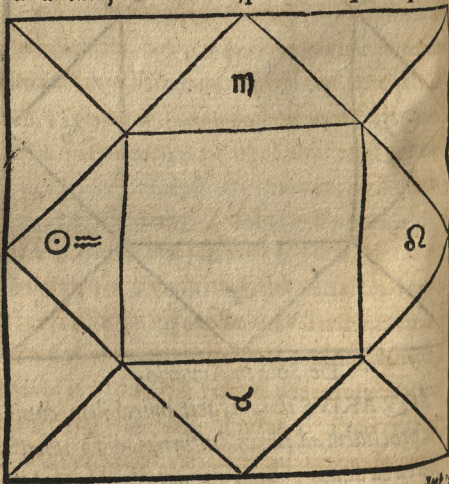
De Sole in Aquario.

AQUARIUS natum facit amicabilem, cupi-
dum, prolium ad febres diuturnas, diffu-
sionem circa aquas, quas & natura abhorrebit.

P 2

NATVRALIS

Crescet autem illi fortuna circa annum, 35. Et 36.
ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagari
que loca uaria, et paulatim etiam ditari. Sed que
diuitie nunquā ad extremū peruenient, neq; cum-
mulabuntur in immensum, sed partite rursū di-
spersentur, nisi ubi anni aduenerint postremi, bi
resarcient quicquid largius expensum est in pri-
mis. Neq; profectioes illæ ad lōginquas regiones
magnopere illi ad cumulādas opes cedent, alioquin
ab alienis ferme maiora sperabit, atq; cōsequetur.

ASTROLOGIA.

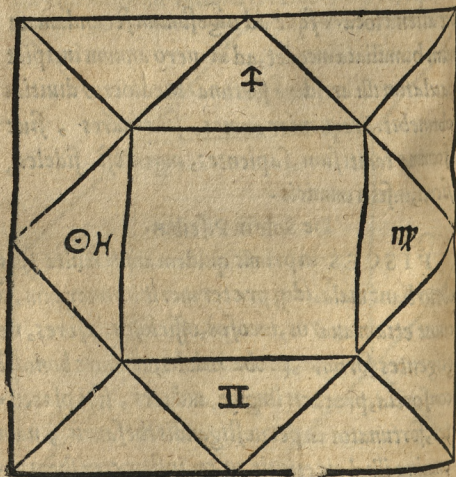
Interim uarijs incommodis, iacturis, periculis distressuetur, atq; omnium maxime cum uxore et mulieribus. Ducta illi uxor in paralysim soluetur, sed neq; cum alijs etiam prosperabitur mulieribus. Vxore prima non diu fingetur, uerum hac resoluta in tabem, mox felicius succedent omnia. Puella etiam sic in Aquario nata, similiter deliciosa erit uerax, constans, hijs tribus masculum ferè excedens, subinde ditabitur alienis bonis. Consuletur illi de liberis, uarijs quatietur aduersitatibus tēta bit aliena loca. Vsq; ad uigesimum secundum annum humiliata incedet, ad 22. uero annum incipiet paulatim illi arridere fortuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequenter omnes, siue mares, siue foeminae taciti sunt, sapientes, ingeniosi, fideles, faceti, infesti inimicis.

De Sole in Piscibus.

PISCES in primis quidem annis multa suis obturbant mala, idq; præter meritum interdum, faciunt etiam auaros, iocosos, officiosos, lufiores, negligentes fortunæ, probæ indolis, amantes bonorū consortia, procacis linguæ, audaces, sibi placentes, fortunatos in peruestigandis thesauris, nam omnino illud eis euenit, ut & ipsi præter spem in-

NATVRALIS

ueniant aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu uiuent nisi annum exceſſerint, 33. tunc ſpes eſt longeuitatis, non nimium tamen ditabuntur, ſed moderatè, alioqui animo & opinione Craſſi diuitias poſſidentes, ob tumultuantes et mul-
libi non importunas cogitationes ob mulierem in captiuitatem uenient, & pauca illorum proſpere cedent in pueritia & iuuentute. Signum habent in cubito, uel in pede, & fortuna illorum ad mercedem. Puella ſic nata erit ſeruida, audax, inſolens.

ASTROLOGIA.

tis lingue, cōtumeliosa, litigiosa, multis etiam undique circumdata periculis, pudorem abijciat, & relicto marito suo, adultero se (nisi cohibeatur) copulabit, molestabitur torminibus uentris & stomachi. Et hoc iam secundo de signorum influenza dixisse satis est.

De Naturis domorum.

SUPER est ut de naturis quoque agamus domorum & signorum, in quibus rebus nostris faueant cōpiti, quid in unoquoq; signo agendum, quā temperare astus nostros possimus, ut cuncta nobis cūciant secunda & prospera. Nam hic ferme scopus est Astrologiæ naturalis, ad quē nisi pertigerimus, nescio ad quid tandem illa possit nobis (Alchabitio inquitente) prodesse.

PRIMA domus Arietis est. Et primum etiam in ordine signorum, uocatur ab Astrologis domus uitæ, & fere semper initia illis significat operū, id est quæ in ipso uitæ exordio uel delectāt, uel malè afficiunt natum, item & robur & debilitatem. Deniq; omnia quæ ad uitam spectant naturalem.

SECUNDA est Tauri. Domus facultatum, uicinis ministrorū seruorū, significans finē iuuetæ.

NATURALIS

In eam si forte fortuna inciderint Iupiter, uel Venus, planeta cæteris nobiliores, promouebunt ea in primis quæ ex bonis mobilia ab iure peritis nōcantur, uel etiam immobilia, ut hortos, agros, uineas, redditus annuos & quicquid est, quod durare potest diu. Mancipia si quis conduxerit in hoc signo, rem domesticam fideliter dispensabunt.

TERTIA domus. Successum cum fratribus, sororibus, propinquis, & minoris itinere, in tertia locant domo, id est Gemmis. Si quis igitur ♃ horoscopus habeat, hunc pronunciant prosperatum iri ab fratribus, ab cognatis, ab magnatibus & propinquis. Conducit & in hoc signo scribere ac mittere epistolas, ambulare iter breue, contrahere amicitiam, inire fraternitatem, et huiusmodi.

QUARTA, mansionis inscriptio est patrum, hereditatum, thesaurorum & archanorum. In ea bonum est contrahere, emere, uendere, cambire uineas, agros, possessiones, erigere structuras et machinas, iacere fundamenta, effodere terram, querere thesauros, testari, deligere sepulturam, prosperatur hæc omnia Cancer.

QVIN=

ASTROLOGIA.

QVINTA est domus filiorum & dilectionis, legationum, donationum, & eorum quæ post defunctionem uitæ ad laudem uel uituperium pertinent. Expedit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mentem ueniunt, indulgere genio, pergræcari, beluari, peregrinari, inire pacta & amicitiam, propter gaudium Veneris illic diffundente læticiam. Conuenit et uestibus nouis uestire se, scribere epistolas periocari, ludere, conquirere sibi amicos, qui fidi sunt, quique possint in necessitate propugnare uel defendere.

SEXTA domus Virginis. Si quid autem ad tristitiam spectat, ad ægriitudinem, id sextæ deputatur domui, et uocatur infirmitatis, ægriitudinis, tristitiæ, seruorum, gaudiū Martis. Nulla hinc emptio probatur uel uenditio, propter perfidiā, laborem & dolorem, præsertim ab Mercurialibus & Virginibus, quos uitare oportebit. Exaggerat hæc in nos falsos testes, latrunculatores, et qui uitæ nostræ insidiantur, homicidas, sanguinarios, Præterea & tumultus bellicos, seditionem, factiones, omnia hæc ab Virginistis in sextæ, & Mercurialibus, propterea quod Mars (ut dictum est) in hac gaudet.

NATURALIS

SEPTIMA domus in Libra. Sunt deinde potestates
egritudines, nuptie, cōiugia, & ea quę circa me-
diam uitam uelut in directā iam Libra trutinā-
tur. In ea ualet instaurare amissa, reparare de-
sperata, et quia habitatio consummata inimicitia
est, committere quoque cum hostibus, undiq; im-
mittere se guerris & litibus, ijs præcipue qui Ari-
etem habent ascendentem.

OCTAVA ab oriēte mansio Scorpiōis est. Do-
mus uel pars mortis, timoris, pauoris, hereditatis,
mortuorū et eorum quę post mortē sūt. Cōmoran-
te in ea Sole, uide ne quid auspiceris, neq; iter ar-
ripias, non aquis credas te, facile hic impingitur,
quamobrem uitanda omnia sunt bella, contentiones
iniuste causę, inimicitie, mulieres male, maxime,
si ex parte hereditatis hæc orientur.

NONA domus in Sagittario. Habent & fides,
religio, prolixa itinera, sapientia, philosophia,
mathesis, libri, epistolę, narrationes, legationes,
somnia, rumores suas in celo stellas. Quo fit, ut
peragrante hanc domum Sole uel Luna, ea tracta-
ri debent, quę ad prædicta iam spectant, nam citi-
us sortiuntur effectum, quā alio tempore, est enim
hoc tempus consummata amicitię complementū.

DECI

ASTROLOGIA.

DECIMA domus in Capricorno. Non omnino etiam frustra est, quod hic in regē adsciscitur, ille uero præficitur potius. E cœlo est hoc, atq; decima domo, uocaturq; domus regni, dictaturæ, magistratus, tribunitijs, præfecturæ, Imperij, & quidquid potestatis est. Si quid igitur præcipiendum est, si qua in ditionē redigēda prouincia uel urbs, si quod adipiscendum magnificum regnū, si quis adorandus iudex, si patrocinandum egenis, si conferendum cum magnatibus uel præpotentibus, fauste atq; feliciter fieri potest, manente in ea domo Sole uel Luna. Vulgato nomine uocatur domus Capricorni ordie regulari, si Aries fuerit prima.

VNDECIMA domus Sole in Aquario. Hæc est domus laudis, fortune maioris, gaudium iouis, ministrorum auxiliatorum. Licetbit in ea adoriri aduersarios, cōquirere amicos sibi, laudare alios, à quibus præmij quippiam speratur, deniq; tractari possunt omnia quæ optamus ut fortunatè eueniant.

OMNIVM pestilentissima fermè est Duodecima. Nempe habitaculum mimicorum, carceris, laboris, ærumnarum, inuidiæ, susurrationum, bestiarū, termini uitæ, nihil in ea frugi auspicabitur.

Cancer

NATVRALIS

Cauendaq; imprimis uincula & carceres, quos si quis inciderit in hoc signo, maximo cum negocio liberabitur, & mortem operatur, & omne malum, residente nimirū illic Saturno domino illius signi, uel Marte. Et sic de reliquis successiue signis, & domibus succedentibus.

ATQVE huc usque de natura & effectibus signorum, quid promoueant in ijs qui hæc haberint ascendentia, id est qui nati sunt in talibus. De planetis res ipsa postulat, ut uel obiter in memoriā reducamus, quæ de ijs in præcedentibus dicta sunt. Cæterum nolui quo fucum hîc quærat aliquis in re omnino leui, ubi si iactare etiam nos uelimus, res ipsa prohibet, ne circa hanc magnopere luxuriemus, atque ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem.

De Saturno domino geniturae.

SATVRNVS ubi dominus geniturae fuerit, habet id quod trahit natorum animos, ubi illi concesserint habenas, nempe delationem, ad tumorem, peruicaciam, malitiam, ad calamitates et erumnas multas. Largitur alioqui fidē, et in psuadendo consilium, & decernendum quod iustū

est.

ASTROLOGIA:

est, nisi in proprijs rebus, in quibus nō adeo sapit,
ubiq; sui ingenij, atq; sibi uacantem facit, cibi par=
ci, uerum potius largioris, ad uxorem et liberos nō
multum affectos. Præterea quantum ad corpus,
emacerat, exsiccatur, in frigidat, noxios indit humo=
res, ministrat pallorem, mature accersit ægritudi=
nes, morbos omnes in unum exaggerat, uidelicet,
pneuri pomoniā, hydropisim, podagram, morbū
regium, siue caducum, ulcera, alopitiam, cecita=
tem, & quæ ex uicijs humoribus sunt malorum
omnium mare. Præscindit etiam uitam aut in loco
humectiore, aut certe, extra paternum solum
ignoto, aut derelicto, atque eodem succulento.
Malum est, si illius in mansionem inciderit Mercu=
rius, facit enim incantatorem, magum, ariolum, foe=
dis fragam, hostem parentum & fratrum (ne dicā)
omnium etiam hominum.

De IOVE domino genitura.

Iuppiter nusquā atrum calculū meretur, nullū
est cōsiliij, prudētiæ, scientiæ et eloquētiæ pulchri=
tudinis donū quod ille nō magnifice præstet, ut si
uir quispiam bonus deliniandus nobis fuerit, hunc
oporteat fingere Iouianum. Nihil est quod multis
agam, frugi et uirtutes oēs optimas illi uendicato,

non

NATURALIS

non errabis. Sumatim, habet omnia Ioniales, tan-
tū abest ut in illis uirtutis aliqd desyderes. Quor-
sum enim opus est, cōmendare in ijs magnanimita-
tē, honores lōgē amplissimos atq; ceteras mūdi do-
tes; cū dixerim, nihil esse in illis q; desyderetur.

DE MARTE domino geniturae.

CONTRA Mars ut natu-
ra pessimus, ita ingenia
suggerit oīm pessima, &
quemadmodum de Ioniali-
bus diximus, nihil esse de
quo in controuersiam qui-
dem uocari possint, ita de
Martialibus pñunciamus
nihil esse scelerū quod au-
dacter illi nō audeāt, nul-
lū esse tā fœdū crimē, quo
illi contaminati non sint,
Apud hos uirtuti studere

piaculare est. Virtus maxima, latrunculari, gras-
sari, cedere, succendere ignes, mentiri, impone-
re, deludere. Et quid dicā? genuinū est illis, omnia
patrare nephāda, et si quid sceleribus sceleratio-
us, aut scelestius est, illud impune et citra frōtem
illis facere summa licentia est.

ASTROLOGIA.

DE VENERE domino geniture.

VENERIS proprietates
notiores etiā sunt, quā ut
multis ambagibus has con-
ueniat retractari. Neque
uideo, quomodo non cū lo-
ue coincidat, nisi q̄ operi-
bus ac factis oībus, uirtuti-
bus oībus, scientijs omni-
bus, deniq; quicquid boni
præstat Iupiter. Splendo-
rem addit Venus & luxu-
riam, non eam tamen di-
co quæ in inguine est, ma-
ximè si Iupiter illi acces-

serit, aut hanc respectauerit benignius, uel certe
cum Mercurio cōeat, Cum Saturno & Marte no-
ta est significatio.

DE MERCVRIO domino geniture.

QVIBVSdam Mercurius ambiguus uidetur,
eum bonus bonus, cum malis malus. Hoc interim do-
cemus, alioqui seorsum optimus est, tum maxime
in dotibus ingenij ministrandis, quibus Iouem
& Venerem præcellit.

Porro artium &
discipli-

NATURALIS

disciplinarum genera, quæ illi largitur, notiora sunt, quàm ut repeti hîc debeant.

De SOLE cum genituræ domino.

Totum illud quod de bonis diximus planetis, et de Sole dictum uolumus. Non malum planetam habet qui hunc habet. Non dico, si dominus genituræ fuerit, nunquam enim hoc sortitur. Perinde etiam ut Luna si cum domino genituræ inciderit, mihi medio quod in modo inter Martem & Venem incedere uidetur. Et quemadmodum in ordine medius est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cū tribus illis Ioue, Venere uel Mercurio scilicet etiam conuenerit, nemo non uidet hominem hunc esse foelicissimum.

DE LVNA cum domino genituræ.

LVNA ob hoc solum malè audit, quod instabilitatem gignit, uerum in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum?

CANON super erectione figuræ cœli.

EADEM SERIES est Signorum quæ in artificiali. Quodcunque principatum obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domos singuli sunt infarciendi planetae.

VI

ASTROLOGIA.

Ut si aries sit signum in quo natus es, loca Ari-
etem in prima domo, deinde Taurum in secunda,
Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem
Sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cancrum in pri-
ma, Leonem in secunda, Virginem in tertia, Li-
bram in quarta, Scorpionem in quinta, Sagittari-
um in sexta, Capricornum in septima, quod est op-
positum Cancri etc. ordine suo quem nosti.

Porro dominium ipsum signorum longè diuer-
sum est, atq; ferè præposterum quàm traditum est
à Firmico. Hic tantum ascendens dominus spe-
ctatur, post hunc locantur in qualibet domo iux-
ta eorum ordinem naturalem ceteri planete.

Et in tantum cum artificiali conuenit, quod ascen-
dens dominus iuxta ascendentem collocatur. Cæ-
terorum nullus ordo est nisi naturalis. Verbi cau-
sa, ponamus, Sole existente in Ariete natum esse
aliquem, cupio erigere figuram. Ea statuenda est
sic. Scio seriem nunc domorū, ponam in prima do-
mo Arietem, in secunda Taurum, in octaua Scor-
pionem, in nona Sagittarium, in decima Capricor-
num, in undecima Aquariū, in duodecima Pisces,
sic inscripta signa sunt, qui mos est etiam eorum
fermè qui ex horoscopis iudicant.

NATVRALIS

Reliquan est, quo subscribantur et planetae domi-
ni signorum. Sub signo ad dominū Arietis Martē,
quia Mars est dominus Arietis & Scorpionis. De
inde ad secundam domum adscribo Solem, ad ter-
tiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quin-
tam Lunam, ad Sextam Saturnum, ad septimam
Iouem, ad octauā Martem, ad nonā Solem, ad de-
cimam Venerem, ad undecimā Mercuriū, ad duo-
decimam Lunam. Vides igitur, excepto domo
ascendentis, reliquos iuxta ordinem suum locari
naturalē. Quando autē de ascendente hīc loquor,
nolo quis intelligat de ascendente tempore horo-
scopi, sed de signo in quo fuerit Sol.

ITEM in secunda reuolutione pones Satur-
num ad primam, & erit dominus uitę 12. anni na-
ti. Deinde ad secundam Iouem, & iudica de sub-
stantia nati iuxta naturam eius. Exinde ad tertiam
domum locabis Martem, ex illo iudicabis de fratri-
bus & propinquis, breuibus itineribus &c. Ad
quartam pones Solem, et iuxta illum parentes, he-
reditatem in decimosexto anno iudicabis.

Ex typo illo licebit cuilibet fingere similem re-
uolutionem, & perspicere, quid singulis annis fis-
turum sit cuiq;. Significat enim hīc domus, non mo-
mentā

ASTROLOGIA:

mentaneam illam reuolutionem, qua duabus horis
in unaquaq; domo uersatur Sol, sed anniuersari-
am. Vnde reuolutionem unam subdidimus uergen-
tem ad annos ferme. 34. iuxta Ascendentem Arie-
tem. Si autem ceterorum aliquod in ascendente fu-
erit locatum, alia formatur, sed tamen ad eum ty-
pū. Si uis de prolibus, respice quintam, si de ægri-
tudine, de pecudibus paruis, uel de seruis, uide se-
xtam. De connubialibus, de inimicis manifestis,
septimam. De morte, & hereditate mortuorum
& de generibus eorum, aspice octauam, atq; sic de
reliquis domibus.

NEQVE uideo quid ultra possit uel debeat
addi. Summa huius artis est, scire naturam signo-
rum & planetarum, deinde erigere figuram, &
exercere q. lectū est. Experiatu qui uelit, uidebit
hāc cū artificiali nō solū cōuenire, sed etiā longis-
simē excedere, nō tā ppter facilitatem, q̄ certitu-
dinē. Cernis enim, ut nihil inibi speculandū est nisi
pauca quedā quæ ex artificialis penuario profe-
runtur, et q. in præfatione sumus testati, id iam se-
cundo repetimus citra pudorem, Liechtenbergiū Liechtenber-
gus ætatis doctissimum in naturali mathemati-
ca, hac arte sola Astrologos omnes dementasse,

NATVRALIS

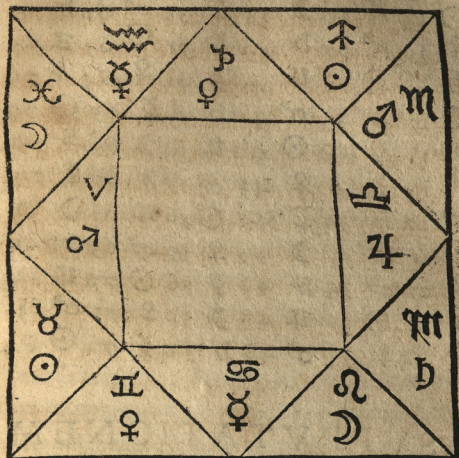
ex hac egisse stupenda. Itaq; iniquum uidebatur
nobis, si tanti magistri artem tam dignam sine res
mus obscurari. Nam ex eo hanc hausimus, non no-
stropt ingenio finximus, propter quod eò minus
in ius uocari debemus, aut criminari à quoquam,
si non omnium palato fecerimus satis. Nisi hoc for-
tasse uitio debeat uerti, quod aliorum benefacta
posteris exponimus, et aliena præferimus nostris,
Quod si nephas est, quis hîc tandem immunis à ui-
tio erit, etiam ij qui hac tempestate iudicantur
doctissimi? Figuram unam è regione subie-
cimus. Ceteras reuolutiones qui nos
se uelit, tabulam legat mox
sequentem.

FIGVRA REVOLVTIO-

nis Signorum & Planetarum, iuxta Astro-
logiam naturalem, cuius Horo-
scopus est ♄, & domi-
nus illius ♀.

CON-

ASTROLOGIA.

CONTINVATIO FIGV

re Præcedentis, ab Horoscopo primi an-
ni ♋, usq; ad annum 84.

Q 3

NATURALIS

1	Υ	♂	13	h	25	♀	37	☉	49	h	61	☾	73
2	Ϟ	☉	14	♂	26	☾	38	♀	50	♂	62	h	74
3	Π	♀	15	♂	27	h	39	♀	51	☉	63	♂	75
4	ϙ	h	16	☉	28	♂	40	☾	52	♀	64	♂	76
5	Ω	☾	17	♀	29	♂	41	h	53	♀	65	☉	77
6	Π	h	18	♀	30	☉	42	♂	54	☾	66	♀	78
7	⋈	♂	19	☾	31	♀	43	♂	55	h	67	♀	79
8	Π	♂	20	h	32	♀	44	☉	56	♂	68	☾	80
9	⋈	☉	21	♂	33	☾	45	♀	57	♂	69	h	81
10	♄	♀	22	♂	34	h	46	♀	58	☉	70	♂	82
11	♅	♀	23	☉	35	♂	47	☾	59	♀	71	♂	83
12	h	☾	24	♀	36	♂	48	h	60	♀	72	☉	84

SVPPVTATIONEM

Lector, si uelis, in infinitum exaggera.

ASTROLOGIA.

EXPERTISSIMO PHYSI-

co Henrico Stromero Vrbacēsi, ami-

co, Ioannes Indagine. S. D.

INTER ea quæ doctē et frugi solent à medi-
cis tractari (Stromere doctiss. ea præcipua sunt
quæ de Complexionibus adducuntur, quas quidem
sic optarim ab suis autoribus scriptas fuisse, ne ali
unde nostrum addidisse fucum fuisset opus. Fere
enim hic nobis est mos, ut è singulis autoribus præ-
cerpamus aliquid. Deinde ijs quæ obscuriora sunt
superinduamus splendorem. Sic ex Astrorū scien-
tia illustrare uolebamus medicinam. Verum cum
nihil huiusmodi uideremus, atq; non tam conuiue-
re quam contemnere medicos hæc, studium hoc no-
bis fuit, non quidem quo derogari medicorū auto-
ritati uoluerimus, sed quo unā cum illorū canoni-
bus, cui libet etiam è stellis et planetis obuiā facere
mus, atq; proclive cognoscere, cui quisq; qualitati
sit obnoxius. Sunt enim diuersa hoīm ingenia quæ
ex planetis cognoscere in p̄mptu est, ex qualitati
bus uerò elementorū nō adeo. Veluti q; effēri sunt
Thraces, Itali regales ac splendidi, stolidi ac leues
Galli, Syri auari, acuti Siculi, luxu defluētes Asia-
mi & Assorij, iactabundi Hispani. Sunt præ-

NATVRALIS AST.

terea propathia, metriopathia, diffathia et idiopathia, quæ nusquã rectius quàm ex planetis ipsiis dinoscuntur, & climatũ observatione. Facit autem propathias Mercurius, metriopathias Iupiter, diffathias Mars & Saturnus, idiopathia singulis singule cõmunes sunt. Et si Proclo credimus Platonico, etiam etates ex planetis pendent. Nam primum mensem deberi uolunt Saturno, secundum Ioui, tertium Marti, quartum Soli, quintum Veneri, sextum Mercurio, septimum Lunæ. Rursum octauum Saturno, nonũ Ioui, atq; sic deinceps, inde quoq; inprosperos fieri partus mense octauo, nono autem optimos. Huiusmodi coniecturam curæ nobis fuit adscribere, & ex Astrologia adserere medicam artem nunquam laudatam satis. Tu qui primum efflagitasti opus à me inuentum primo, benignis & obuijs suscipe manibus, atque inuidiam (si potes) malignantium Zoilorum, splendore tuo propelle, si non potes, ride. Commune enim hoc habet nostra Astrologia cum bonis rebus ferè, ut bene faciat & malè audiat.

Vale Datũ Steinheym ex parochia
nostra. 14. Augusti.

Anno 1522.

IN

IVDICIA.
IN LIBRVM DE PER-
noscendis Planetis Horoscoporum & sig-
norum ascendentium ex quatuor

Complexionibus, Ioannis

Indagine.

PRAEFATIO.

CIO quid hic dictu
ri medici sint, si uē
derint in suā meſē
ſalcē miſſiſſe me, at
q; illud mihi oppro
brabunt fortāſe.
Ne ſutor ultrā cre
pidā. Quib. nos ob
gānimus uiciſſim. Plerūq; et holitor oportuna lo
quitur. Neq; etiā ptinus doctū ſacit profeſſio, ſed
labor atq; induſtria. Quae quoniam moderatē no
bis contigerunt, ne modicū etiam illud celare uo
lumus ſtudioſos. Illud in primis obteſtātes, ne an
te dānent quā legerint noſtra. Subinde ſi alia di
xerimus ab Galeno et Auicenna, quam ipſi ſcri
pſerint, haecenus condonent licentiā hanc nobis,
quanquā pro uiribus conati hic ſumus, ut et illis di
ceremus ſenſentanea, niſi quantū aſtrorū ſciētia
nos ab illis cogit diſſentire.

Q s

DE IUDICIO COMPLE

Non enim hic nostrum negotium agere uolebamur, sed iuuare medicos, qui alioqui ex complexionibus omnia dijudicant, ut non tam protritit illis freti manu ductionibus, ut puta urina, physiognomia, & pulsu, ac huiusmodi, quæ imponunt nonnunquam parum sollicitis, quam etiam ex Astrologia saluare ægrotos possent, atq; cognoscere qualitates hominū. Operam nostram boni consilite, quicunq; lectores estis, non studium ipsum nostrū metientes sed conatū, ad rem ipsam propteramus.

Quid sit complexio.

Complexio
quid.

EST autem Complexio, autore Auicenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem et passionem contrariarū qualitātū in elementis inuentarum resultat. Quam diffinitionem qui uult exanclare ad unguem, actiones illæ & passionēs quomodo in se agant mutuo, legat eū autorem lib. 1. sen. 1. doctrina. 3. cap. 1. Nos præmittere oportebat, ne quid non diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorum, de qualitatibus primis, de illorum actionibus mutuis, quæ petenda ex philosophia sunt materialia

XIONVM SEC. PLANE.

vali. Neq; enim id intende-
 bamus, sed quantum ad
 stellas & genituras pertinet adsignare rationem,
 cum complexionē alicuius nouerimus, quibus stel-
 lis uel planetis fiat, ut ad hoc uel aliud ille inclina-
 tior est. Exēpli causa. Sanguineus aliquis est, sed
 uerbero, raptor, sanguinarius, quæ in sanguineis
 raro sunt, cōiicio hunc Saturnum uel Martem ha-
 bere in horoscopo natiuitatis. Naturam singulo-
 rum planetarū subieciimus. Ad hæc quia magnope-
 re conducit & Physiognomia, & Chyromantia,
 utraq; præmisimus, et hic etiam inspersimus, quā-
 tum rei præsentī conuenire nobis uidebatur.

De ijs quæ bonam faciunt uel ma-
 lam complexionem.

NATVRAM bonæ complexionis uel ma-
 le, Albertus uir naturalium rerum non imperi-
 tus, in tribus ait cōsistere in debita corporis mole,
 in eleganti membrorum dispositione, & in uentu-
 state coloris. Ex hijs licebit conijcere ingenuitatē
 complexionis, siue ad sanguinē, siue ad phlegma.
 Rursum habitudinem malam in nimia crassitie, ni-
 mia macilentia, in immodica tenuitate, corrugati-
 one & squalore, quæ quem possederint, faciunt
 melius

DE IVDICIO COMPLE-

Transitudo.
Macilentia. melancholicum, cholericum, uel phlegmaticum. Crassitudo enim ex immodico frigore & humore est, macilentia ex caliditate & siccitate, squalor ex frigore & humore, quanquā hic secus quibusdam placeat. Porro gelu & humor phlegma faciunt, caliditas et siccitas choleram, frigiditas et siccitas melancholiam.

De obseruantia complexio-
nis ex colore.

Color trifarius. HABITVDini corporali suffragatur & color. Eam trifariam partiuntur. Nam quendam in esse capillis, alium cuticulæ, tertium oculis. De ijs admodum plura etiam Aristoteles. Omnes si in unum computentur aut ex æqualitate consistunt ut albus rubeo pmixtus, et causatur ex abundantia humorū. Aut ex inæqualitate, siue ex obliquo conueniunt, uerum nobilior qui ex æqualitate consistit. **Colorum differentia.** Differentiā si scire uoles, ex senario dependet. Primus, ex albedine & rubedine est. Secundus niger, Tertius citrinus, Quartus glaucus, Quintus albus, Sextus rubeus. Extremi sunt albus, & niger, Ceteri medij, partim ex albore, partim ex nigrore comixtionem habentes in æqualitate.

XIONVM SEC. PLANE.

Optimus tamen, qui ex albedine & nigredine est.
Autor Galenus, Notiones hæ sunt, albus consper-
sus rubore, tumentibus buccis, sanguinem notat, al-
bus phlegma, pallidus melancholiam, fuscus, subni-
ger, niger choleram.

De complexione pernoscenda ex tin-
ctu capillorum.

NEQVE obstat, quod de capillorum natura
autores referunt quidam, datam uidelicet ad deco-
rem, quod sic ornatu splendor: nonnihil adfert
naturæ. Non ideo tamen abrogatur coniectura,
cum multis argumentis testari possumus, etiam de
complexione. Verbi causa. Viros depiles & im-
berbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos, nigros et
nigrantibus capillis, cholericos ut plurimū. Sunt Color.
autem quatuor, qui vulgati quidē sunt, niger, ru- Niger.
beus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore melan Rubeus.
cholico est, Canicies ex defectu caloris natura Canus.
lis, & phlegmatis putrescentis, Rubedo uidetur Glaucus.
adferere sanguinem, nigredo choleram, glauces-
do melancholiam, albus phlegma. Quæ causa est,
quod rubor nigredini præfertur, quod nobilior
complexio sanguinis est, quàm cholera. Et il-
lud corpus optimum est (teste Galeno) quod molli-
culum

DE IUDICIO COMPLE

cutū rubeis capillis ornatū est. Tametsi hic pluri-
mū refragetur Cōstātinus, nigrū ipsum prāferēs,
tū q. fortior atq; stabilior est, tū etiā ppter iuu-
mētū. Quēcūq; n. superfluitas magis est nocua,
eius expulsio prāsentius iuuat, ut cholera succēdā
et sanguis adustus magis cōficiūt q̄ sanguis nō a-
dustus, uerū ad istius expulsionē seqtur generatio
capillorū nigrorū, et non rubeorum, prāstat igitur
rubedine nigredo. Alijs aureus magis placet,
cum nigrore in oculis. Quod utrunq; etiam sinā-
mus. Alberti placitum est, optimum colorem opti-
mam designare complexionem cerebri, uidelicet
calidam et humidam. Tametsi in operationibus
naturalibus, magis conueniat caliditas et siccitas,
maximē ad apprāhendendum aliquid. A calore
est enim quod uelociter rem aliquam deprehē-
dimus, a siccitate memoria et firmitas retinendi.
Ab calore motus est et agitatio, ab frigore quies
et tranquillum, ē quibus ratiocinatur, magis cere-
bri complexioni conuenire siccitatem quam humi-
ditatem. Videmus enim quibus cerebrum est humi-
dum, hebetis ingenij esse, somniculosos et tardos,
siccum uero, acres, uigilantes, sobrios. Quāplu-
ra igitur ex capillis deprehēdi possunt, quae ad
comple

XIONVM SEC. PLANE.

complexionem spectant. Sed in presentiarum
satis.

De Complexione Cholericæ.

CHOLERICAM complexionem facit caliditas & siccitas. Vnde qui calidi sunt & sicci, cholericæ uocantur. Agnoscuntur autem ex Physiognomia, & urina, & ex horoscopo natiuitatis. Quoad Physiognomiam, oblonga habent membra, & ea gracilia, nimirum suffocato atq; extincto humore per caliditatem & siccitatem. Capillos habent interdum crispas & reiectos, interdum planos & nigros, nonnunquam etiam rubeos & duros totum ex abundantia caloris, oculos profundos, nasum acutum, faciem citrinam. Eloquium uelox, pectora ampla & hirsuta, egestiones adustas, & umbilicatenus hirsuti sunt. Vocem argutam, pulsum durum & praelocem, gressus celeres, procliues ad ebrietatem, ob stomachum, & calidum cerebrum, insomnes, proni ad coitum, oculos habentes citrinos, os amarum, linguam asperam, torsiones in stomacho, sticculosi, cito caligantes in oculis.

Physiognomia Cholericorum.

In som-

DE IVDICIO COMPLE

In somnis & uisionibus nocturnis uidentes rogos
succensos, flammis, morticina, sanguinem, lites,
homicidia, Atq; eousq; de Physiognomia corpora-
rali, Caterum iuxta animum audaces sunt, iracun-
di, & qui reconciliari statim possunt, dociles, in-
geniosi, fidi, prodigi in dandis rebus, sinceri, zelo
si, amatores iusticie, impingentes in lingua ubi ira
scuntur, neq; enim seruator ille sanguinis susinet
ut seriatim uerba promant. Tamen si quidam sint,
quos eousq; perduxit labor & assiduis conatus,
ut multa huiusmodi possint dissimulare. Sed non
potest tamen lana tincta mutare colorem, atq; id
admodum perspicue deprehendi potest. Quicquid
enim præter naturam accersitum est, uel conqui-
situm, dissimulari diu non potest.

Rationes de proprietatibus
cholericorum.

RATIONE M si quis poposcerit disto-
rum, talem damus. In primis de irascentia, quæ
quoniam humorem suppressit, flagrat uelut flama
Irascentia chole- ma absconsa aliquandiu, quæ ubi rimulam adeptæ
lerici. fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitas
Prodigalitas tem causat, hac illacq; diffundens se per latera,
non sursum.

Simi-

Simi-
um
tur,
re al
ptim
de c
doc
lita
ris c

min
qua
lice
citr
phy

A
lent
nihil

ATIONVM SEC. PLANE.

Similiter & audaciam, propter elationem spiritum Audacia
um & caloris, unde interdum difficillima conan=
tur, & promittūt (ne dicam) impossibilia, gestien=
te atque saliente corde præ nimio aestu. Eodem
ptinet exile caput, cū amplo pectore, quod ex co=
dē corde puenit calido. Quod etiā agiles sunt &
dociles, nemo etiam non uidet perpolire atq; habi
litare omnia. Sic gracilitas ob defectionem humo
ris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit.

Agiles.
Dociles.

De planetis conuenientibus ad
complexionem.

PROximi nunc planetae sunt, qui quando do=
minia suscipiant opere precū est cognoscere. Hij
quando ascendētes, uel in radice natiuitatis sunt,
licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hīc
citra erectionem figuræ auscultatur, attenta sola
physiognomia & complexione.

De Saturno in radice natiuitatis
Cholerici.

AB SATVRNO sumamus exordium. Hic
in radice natiuitatis collocatus est, si uide
ris hominem subpallidum, defixis oculis,
lento gressu & tardiusculo. Reprimit enim non=
nihil innatum calorem Saturni frigus, uerum ma

DE IUDICIO COMPLE.

cilentiam non adimie.
Oculos subministrat mi-
nutos, neruos & ingenia
um ad pessima quaeque
meditanda, sub pretextu
honestatis, quod esset ali-
oqui bonum, si non tam
maligno sydere obscura-
retur. In dandis etiam co-
silijs, plus quam dici po-
test, ad omnia nepharia
perpetranda consultijsi-
mum, uidelicet ad expug-

nanda castra, ciuitates, oppida, ad instituenda
proditiones, & bellorum acies. Haec omnia solita-
rius agit, lugens ac moerens, adeo nihil est sceles-
sum, & facinorosum quod ille non audeat. Inter-
rim tamen omnibus ijs plurimum sibi placens. Alio-
qui parcus in cibo & potu, semper irrequietus,
semper sollicitus, semper in laboribus, quasi
omnia ad se corradere possit.

Obiter de Satur-
no haec.

Dele

XIONVM SEC. PLANE.

DE Ioue in radice natiuitatis Cholerici.

I V P P I T E R benigni-
or est. Facit candida cu-
te, proluxa barba, recalu-
srum in fronte, coma
subruffa uel tincta, faci-
lem ad iram, & item faci-
lem ad redeundum in gra-
tiam. Dispedit ad consilia
& ad prudenter dispen-
sanda publica negotia, ra-
tione temperamenti & ca-
loris. Signum est in radice
locatum esse, quibus condi-
tiones huiusmodi.

I V P P I
T E R.

De Marte in Horoscopo natiuitatis Cholerici.

MARS si dominium ingenitura aliqua obtinu-
erit, facit colore rubeum, ueluti ambustum ab so-
le, rotunda facie, filinis oculis, atroci aspectu,
insolentem, indomitum, inconstantem, nugacem,
impostorem. Alioqui in rebus agendis ce-
lerem, depilem in uertice, mediocri statura,
crasso syncipite, naribus prominentibus, qui
cum graditur, distantes passus locat, atque

R 2

DE IUDICIO COMPLE

Q d h dif
fert.

hos ueloces, uictoriosos,
audacē, friuolū, seditio
sum, gulonē, hostē huma
ni faderis, & cui ne cū
amicis etiam cōuenit be
nē, futurū ductorē exer
citū, aut tribunum ple
bis, sanguinarium, rixō
sum, nugatorē insigni,
maliciosum. Nil admo
dū ab Saturno distās, nī
si q, ille cōsilijs molitur,
id ille facis exequitur,

Q tempera
mentum h

Sine deo, sine frōte, sine pudore psequens eos, qui
probitatis & uirtutis studiosi sunt, tā sine mente,
ut solus sibi sapere uideatur, tā cecus ut nulli unq
bono precari bene possit, nisi Veneris accedat de
linimentū, quē quia frigida est & humida, ob uis
tū natura frigus, remittit nonnihil alterius seruor
re. Carnē multiplicat, & blandiorē facit hominū
pro facieitate iocunditates participat, & ciuili
tatem, oscula, cōmessationes, otium, uoluptates
pulchritudinem, dulcedinem, circumuentiones
multi

XIONVM SEC. PLANE.

mulierum. Efficit & peieratorem, foedifragum,
violatorem iurisiurandi, in suis ipsius factis parum
solicitem, quæ Veneris proprietates sunt. Quam
quam enim adeo mala sint, tamen illius bonitatem
alterius contaminat malitia. Omnium pessime se
ducit ubi domicilium Saturni permigrauit, id est ^{¶ cum & re}
Capricornum & Aquarium. Aut si Mercurius ^{trog.}
in domo Martis retrogradus fuerit, hoc est in Ari
ete uel Scorpione, tunc enim facit impudentem,
desperatum, incorrigibilem, maxime ubi bene po
tus inebriari coepit, tunc obmutescens, homo esse
desinit. In rebus mechanicis præclaros atque spe
tatos opifices facit, eris aut ferramentorum fuso
res, lanios, carnifices, chyrurgicos. Et si accesserit illi Venus, barbitonfores. Si uero Mercurius,
qui malagmatis & emplastris occupat se, chyrus
gicum uel unctorem.

De Mercurio in radice natiuitatis

Cholericorum.

SI Nautem in radice fuerit, locatus autem per
peram, id est, in domo Saturni, uel Martis, & nul
lum habuerit aspectum benignum, aut conjuncti
onem Veneris, Iouis, uel Lunæ, sere peior fre
quenter Marte est. Id uero ex illis factis sic de

DE IVDICIO COMPLE.

MERCVRIVS.

præhendes, facit sacrilegum, prædonem, uiolatorum, interfectorem, exulem à patria, oppressorem pauperum pupillorumque & uiduarum. Neque id quidem satis, quin & hesitare in fide facit, & re implicans nunquam solvendo, semper inuolutum periculis, semper proficiendam in peius, è charybdi in scyllam, iuxta prouera

bium. Hæc si fortasse primo obtutu non omnibus patent, ex raritate capillorum pernosci possunt. Secus si Venerem propitiam habeat, aut Iouem, cum Venere argentarios facit, egregios sculptores, in omni opere æris aut ferri, uasarios, opifices, & quanto propius ærum musicorum, hoc diminuitur Mercurij maius. Fit autem periculum, ut statim excedat huiusmodi.

lau
ubi

gid
mo
mo
lib
ex

De

XIONVM SEC. PLANE.

De Sole in radice nativitat^{is} Cholericorum.

C V M Sole perraro
fit, ut suā cōmixtionem
cholericis impertiat, nē
pe sanguini additor q̄
cholera. Facit autem ali
oqui in colore fuscū, mo-
dico cum rubore, carnos
sum, et pregrandibus o-
culis, barbatum, benē ca-
pillatum, capite obeso et
rotundo, mediocri statu-
ra. Insuper etiam iracun-
dum sapientem, hypo-
critam, largum, cupidū

laudis, sonora uoce. Interdum etiam audacem,
ubi probē fuerit adpotus.

De complexionē Phlegmaticorum.

PHLEGMATICORVM complexio fri-
gida et humida est. Nam græcè φλεγμα hu-
morem significat. Atq; hic multa distinguūt de hu-
morū diuersitate medici, quæ quoniam nota sunt,
libenter conuiuebimus. Ceterum Phlegmaticū ubi
ex physiognomia uelis pernoscere, unam faciem

DE IVDICIO COMPLE

contuere qua præditus est præpingui & alba. Est
carnosum corpus, pectus depile, uena stricta. Eius
rei hanc adsignat rationem, quia frigus crassifici
semper causa est & somnolentie, propter fluore
permixtum frigido, atque inde etiam esse quod co
tus appetentes non sunt, nisi uino admodum ma
didi, aut aliunde calefacti.

De Saturno in radice natiuitatis phlegmaticorum.

NON raro phlegmaticis dominatur Saturnus,
& ratione frigiditatis participat cum phlegma
te. Id autem operatur quod alias ex natura solet,
nisi quantum obsterit illi complexionis bonitas,
perspicuum est enim, quod in natiuitate constitu
tus hominis sanguinei, non tantum uirium habet,
quantum in melancholico uel phlegmatico, relin
tante nimirum natura complexionis. Sic iam in
natiuitate phlegmatici hominem suapte natura
obesum, ac circa oculos liuidum facit & tardum,
submisso capite & humeris, tristem, odibilem, in
uidum, detractantem optimis quibusq; patronum
malorum, et ad machinanda peruersa doctissimus.
Et licet interdum uideatur agere aliud, & conui
uijs letantiam inmiscere se, familiaritatem tamen
dia

XIONVM SEC. PLANE.

diu non sustinet, aut certe
deiectus moreret. Facit &
inciuilem & agrestem, at
que non tam non studens
tem urbanitati quàm alio
rum etiã moribus et riti-
bus bonis aduersantem. In
genio plumbeo et retuso,
capientem uix multa cum
industria aliquid, in malis
uerò tum excogitãdis, tũ
discendis suapte natura
industriũ, Etiam pauci-

loquũ facit. Porro immodica taciturnitas illa mi
sanctropiam gignit, imprimis uerò mulierum,
contra ordinem, contra sexum, contra naturam.
Cui seueritati proprior accedit appetitus uim-
diæ, ira, inuidia, curiositas rerum aliena-
rum.

Cum Marte uerò quid faciat, tædet
fermè adscribere. Facit hunc audacem, teme-
ratorem, scelerosum, præcipitem, improuidum,
inobedientem atque in ijs agentem constantis-
sime. Et si Mercurius quoq; comes uel socius sit,
insidiatorem, infidelem, male sentientem de Deo,

DE IVDICIO COMPLE.

de superis, de religione,
deceptorem amicorum,
homicidam, rixosum, sa-
crilegum, & prædonem
sacrarum rerum. Iam ubi
talem aliquem uideris
phlegmaticū, cōijce hunc
Saturnum male uel Mar-
tem habere in natiui-
tate, si aliunde hoc ex
erecta figura
non li-
cet.

De loue in radice natiuitatis Phlegmatici.

Iuppiter deinceps in ascendente, calore suo fri-
giditatem phlegmatici temperat leniter, tempera-
tum corpus, mediocre et molle reddit, non grane,
aut carnosum nimis. Ornat etiam perquam uenus-
to capillitio, optimis moribus, optimis gestibus,
dulci eloquio, pace, religione, sanctimonia, iusti-
tia, ueritate, consilio, misericordia, clementia. In
uestibus & corporis decore paulò plus facit curi-
osorem, atq; in huiusmodi etiam foelicem & pro-
perum.

XIONVM SEC. PLANE.

De Marte in radice natiuitatis Phlegmatici.

Mars si malè innatiuita
te Phlegmatici inuen-
tus fuerit, facit in colore
subruffum, coacta atq;
coagitata natura, fortè
audacem, loquacem, mè-
dacem. Nec tam clemens
aliquis aspectus aliorum
planetarum est, quin si
dominium nati fuerit cō-
secutus, malitiam suam
non exerat in eum. Adu-
rit in uertice capillos,

amplificat faciem, & inspissat caput, facit cru-
delem, & toruum aspectu, audacem, præferocem,
alacrem, præpetem, importunum, iracundum, uer-
bosum, iactabundum, proditorē, proteruū, spicu-
latorem, autorem discordiarum, raptorem, uer-
bronem, paricidam, flagrionem, matricidā, amico-
rum clancularium emulum. Tametsi mitius a-
gat hæc omnia in Phlegmatico, quam in Melan-
cholico, uel Choleroico, despumante nimirum ac
deseruescente calorem Phlegmatico humore,

Vita

DE IVDICIO COMPLE

Vitam alioqui incidit, dirumpitq; fatalem illam
ebordam, aut præcipitio, aut inopinata morte.

De Venere in radice natiuitatis

Phlegmatici.

VENVS lasciuientem fa
cit, lubricum et letū, ca
legantem et gratū, ama
bilē, comem, suauem, pia
um, benignū, iustū, sym
cerum, corpore cādido,
eloquio dulcem, coma di
sa reflexa, molliorē, uel
crispata, potorem, musi
cū, cythar edum, canton
rem. Et artibus quæ ma
nu fiunt, pictorem, et ea
rū artū studiosum, quæ
absq; sordibus sunt. Cam

Mercurio poetam facit, mathematicum, oratorē
gymnosophistam, lanistam, chyronomum et in ip
s omnibus acceptum hominibus, boni rumoris et cea
lebrem. Mars ubi irrepserit, commutat pro ips
fraudentiam, uaniloquium, et ea quæ suarum
uirium sunt.

XIONVM SEC. PLANE.

De Luna in radice natiuitatis Phleg-
matici.

LVNA facit albū, appet-
sor robore modico, capite
denso, coniunctis superci-
lijs, oculis pulchris, et for-
tasse inaequalibus, labori-
osos, maxime in tetandis
atq; peruagandis itineri-
bus uarijs, & si in signo
fuerit aquatico, id est in
Piscibus uel Cācro, supra
modum pingues facit.

De Melancholica com-
plexione.

MELANCHOLICA complexio frigida & sic-
ca. Nascitur autem ex humoribus superfluis et a-
ductis. Et ut paucis dicam, sex illa sanguinis est co-
lata a splene. Sapor eius inter dulce & ponticum
medius est, deriuaturque ab epate, cuius una por-
tio mittitur ad splen, altera relegatur ad singu-
la membra.

Qui ad splen dimanat, risum di-
minuit, Quo fit, ut qui eo humore immodice a-
bundant.

DE IUDICIO COMPLE

Bundant, parum rideant. Morum caluariae tamen
 si durissime sunt, perquam facillime tamen offensa-
 duntur à gelu. Quin & hoc illis familiare est, &
 in iuuenta plus sapiunt quam in posterioribus an-
 nis, senescunt autem quam citissime, prematura
 adhuc etate erumpunt illis cani, de flaccescunt ca-
 pilli, tardiusculè irascuntur, uerum semel prouo-
 cati acriter, non desinunt citra conuitia & uerbe-
 ra. Fere nihil probant earum rerum quæ ab uul-
 go laudata sunt, non sinit enim hoc sanguinis mali-
 tia calore priuatus, præterea uene illæ restrictæ,
 & sanguine uacuae. Sed neq; coitum permittunt,
 nisi ab mulieribus admodum impetantur & solli-
 citentur. Offa habent dura, corpus aridum, cutem
 asperam, quæ omnia corrupti ingenij indicium
 sunt. Nam præterquam quod iudicium illis est ad-
 modum pingue & obtusum, etiam immodice per-
 citi inuidia sunt, raucore, tristitia, suspicionibus,
 impudentia, stoliditate, & si quid ijs excogitari
 potest malignius. Odiunt in hominum coetu uersa-
 ri, amant secessus & umbras, subducunt ab omnia-
 bus conuentibus se, pauitant ubi timendum mini-
 me est. Obseruant somnia, quæ & contingunt il-
 lis semper uerissima, auaritia illis conata est.

Inebria

XIONVM SEC. PLANÆ.

Inebriati, ac constituti inter muscen et vinum
lachrimantur. Neq; statim concedunt etiam ami-
cissimis se, uerum semper latens secum uenenum
alunt in aliorum perniciem. Hæc generatim di-
sta sunt.

De Saturno innatiuitate Melancholici
male fortunato.

SATVR NVS.

I AM si pessima complex
xioni pessimus planeta ac-
cesserit Saturnus, omnia
hæc mala conduplicat,
& exaggerat. Facit fa-
cie distortum & ineptum,
discoloratum, tristem, ti-
midum, desperatum, sordi-
dum, obsoletum, uarium,
toruis & trucibus oculis,
foetulento anhelitu, pro-
fundarum & earundem
malignarum cogitationū,
sui sensus, sine fœdere, sine iugo, grauiter ince-
dentem, ignauum, labijs spissis, scapulis carnosus,
signatum in pedibus uel calcaneo.

Ex æ

DE IVDICIO COMPLE

Ex artificijs cerdonicam callentem, & si quæ sunt
ex ijs uiliora. Hoc de Saturno tantum. Fit autem
non raro, ut illi ad societur & Mars idem ipse ma
lignus, addit igitur ille malum malo, ægritudines,
timores, imposturas, rixas, sanguinem, calamita
tes, pericula, incestum, stupra, impietatem, idola
triam, prophanationem deorum, sanctorum, &
religionis. Neque est quod leniri ista possint
ab aliquo planeta. Si uero contigerit, ut exco
Marte coeat cum Ioue, uel Venere Saturnus (quod
fit rarissime) excellenter ingenium auget, &
quarundam artium inuentorem facit. Cum Lua
na, peritos molitores, & molendinorum constru
ctores, item pontuum, nauium, fontium, aquæ duc
tum, colonum quoque & agricolam, architectum
est quibus & ditabitur.

De Marte participante in Melancholico.

MARS autem si solus perhibeat testimonium
complexioni absque Saturno, semper facit calum
niatorem, minaci uultu, mediocriter audacem, si
gnatum in facie, lentum, incuruum, fallacem, timi
dum, procliuem ad furta, ad latrocinia, et quæcum
que damna inferenda proximo, etiam non nocenti
sibi. In cuius domicilio si retrogradus fuerit

Mars

ME
fuerit
tum ta
bund
aliud
tem, al
dit, ac
rerum.

XIONVM SEC. PLANE

MERCVRIVS.

Mercurius autē impeditus melācholicū facit, mēte captum, uitia sectantem paterna, & paternis infectū moribus pessimis, ut si fatuos ille habeat parentes, aut aliunde male morigeratos, nullis neq; terroribus ab illorū poterit diuelli peruicia et semel imbibita consuetudine.

De Mercurio in radice natiuitatis
Melancholici.

MERCVRIVS in hac complexione si euersus fuerit facit incredulum, male sibi consciū, literatum tamen, & uaniloquū, ardelionem & iactantundum, maxime si quid proferendū ex literis est, aliud tamen semper in ore, aliud in corde habentem, alijs persuadere uolentem quod ipse non credit, acutum persuasorem, scrutatorem multarum rerum, foelicem quoque in factis suis, male uolentem.

DE IVDICIO COMPLE

tem tamen amicis & de se bene meritis. Saturnus
si secum habuerit, facit peritum mensurandi de
gros, vineas, campestria, doctum architectum.

De Luna in radice natiuitatis Melancholici.

LVNA si dominium in
Melancholico assumpse
rit, facit corpulentos, te
naces, sibiipsis placens
crapulosos, auaros, animi
ma mala, monachos, sed
qui rarissime seruant in
stitutum. Saturnum se
cū habens, osorē facit ho
minum. Martem uerò, su
rratorem, et dissemina
torem malorum. Mercu
rium, congerronem, ob
streperum, nugacem, inu

cabilem, & aliorum interpolantem uerba.

De Sanguinea complexione.

SUPER

XIONVM SEC. PLANE.

SUPEREST ut de sanguinea differamus
e complexione, quæ omnium censetur esse o-
ptima, atque paucioribus contingit. Eius
proprietas obiter hæ sunt. Vocem habent
acutam Sanguinei, iuxta hylares sunt & leti.
Cuius causa est commotio spirituum & sangui-
nis calidi, subtilis, promanantis à corde ad os &
cetera membra exteriora. Vnde carnem habent
mollem, ungues tenues, delectanturq; cantionibus
& ijs quæ extra se rapiunt ac ponunt animum,
faciuntque gestire. Salit enim in illis sanguis,
neque sinit aliud agere quam sanguis mouet, un-
de neque diu, neq; multũ irasci possunt, propter
innatam temperiem. Neque nocet illis coi-
tus, propter abundantiam humo-
ris spermatici.

DE IVDICIO COMPLE-

De Saturno in natiuitate sanguinei malo.

SATVRNVS aut raro
aut nunquam sanguini par
ticipat, cum frigidus sit at
que siccus Saturnus, san-
guis uero calidus & hu-
midus. Plurimum illi in
suis effectibus sanguis ad-
uersatur, raro etiam pro-
pter nimiam caliditatem
& siccitatem, Iuppiter,
Venus & Mercurius illi sa-
miliores sunt.

De Ioue participante cum san-
guineo.

IN primis Iupiter cum dominium suscipit,
candidum reddit in corpore, & rubedine quadam
faciem resplendescere facit, oculos non omnino
nigros, dentes candentes facit, & liberalem, mi-
stem, piū, dilectum hominibus, cogitabundū, pra-
latum, nobilem, splendidum, spectatū, tacitū, tran-
quillum, uenustum. Est tamen uidendum quo in lo-
copo

XIONVM SEC. PLANE.

co positus sit. Nam si in
natiuitate orientalis fue
rit, uincit in eo humidi-
tas. Sin uero occidentis,
formosiorē reddit et de-
corum nimis. Mars: ta-
met si perraro illi iungi-
tur, iunctus tamen addit
audaciam, non eā qua te-
merē abutuntur Martia-
les, sed circūspectam &
prudentem, qua cum ma-
ximē tractabit atq; pro-
stituet posteris suum no-

men factis suis egregijs & celeberrimis, maximē
in persecutione malignantium & impiorum homi-
num. Ita si Venerem habeat secum, decorem deco-
ri, uirtutem uirtuti, uenustatem uenustati, prudē-
tiam addit prudentiā, quin & totum quod boni
ab Ioue praestitum est, polit, ornat, uenum ex-
ponit, ut magis ac magis placeat, denique ut ni-
hil sit rerum omnium quod illi non donatum ui-
deatur.

DE IUDICIO COMPLE-

De Mercurio in radice natiuitatis
sanguineorum.

MERCURIVS.

NON minus Mercurius alioqui indifferens, cum Ioue tamen doctum facit, fecundum, disertum, præconem, consultorem, acri iudicio, studiosum, disciplinatum amatorem.

CONCLUSIO.

Hec atque alia tametsi dicta fortasse prius sint in Astrologia naturali, non tamen eo modo, neque in eum finem. Est autem finis (ut diximus) huiusmodi, ut prescitta alicuius complexione, ex hominis etiam gestibus ac moribus discamus, quem in horoscopo vel bono, vel malo loco planetam habeat, & ex agnitione planetæ, deinde omnes illius conditiones alias determinari possimus. Non igitur medicorum hic scita

XIONVM SEC. PLANE.

scripta damnamus, quæ circa complexiones scripserunt, sed hæc uelut iam firmata præsupponimus, iacto fundamento superstruentes ædificium.

Legant qui uelint, qui non uolunt, despiciant. Id enim antea sciebamus, ut qui ædificium uellet construere publicum, ab omni-
bus opus illius incesse-
retur.

FINIS.

OTTHONI Brunfelsio, sacerdoti uerè christiano, Ioânes Indagine parochus in Steynheim, S.D.

NI aliunde perspecta mihi esset integritas tua, opinarer te assentari mihi, qui sic mihi applaudis, ac cōgratularis. Neq; enim ego talis sum, qualem tu me existimas, neq; præstare possum quod tu de me tibi polliceris. Si quidem in suo esset flore Astrologia, atq; honos esset Mathematicæ, possem quidem iactare parum me, uerum ea iam tota intercidit. Quod uero lubratuiculas meas sic probas, nescio si faceres, ubi rescueris quo angore coactus sim has edere.

Non omnino inficior, animum mihi fuisse instaura-
re scientiam iam abolitam, sed fr̃e maior fuit ali-
unde me premens anxietas. Leuandus igitur ani-
mus utcunq; fuit. Non uidebam autem, quo
id solatio promptius facerem, quàm quo fere a pu-
ero me oblectaui, nempe Astrologia, & scientia
astrorũ. Animi oblectatio et imminens calamitas
stimulum mihi impegerunt ut scriberem. Existi-
mo autem rem ipsam notam esse tibi, & notiorē
quàm ut multis debeam obtundere te, quando ple-
risq; tragedijs ipse interfuisi. Sed placet hæc
paululum refricare. Primum nosti, quali in pre-
cio apud Principes semper fuerim, quantum in il-
lorum aulis insumpserim æris, annis fr̃e duo de-
uiginti, præterea ecclesiæ meæ quomodo præfue-
rim speculator annis non minus triginta quatuor,
post tot ærunas, tot molestias aulæ, tot sudores,
& anxias sollicitudines pro grege Christi, puta-
bam premij nonnihil mihi deberi, atq; in nouissi-
mo requiem. Iam eò uideo promouisse omnem
meam operam, ut non solum in officijs principum
delusum uideam me, uerum etiam curis meis ingentibus
& maximis, non multum reportasse gratia.
Quamquam me non usque adeo poeniteat, si diu-

tem

tem
præst
Et ma
am. S
cum n
pesta
Sacer
Seme
que p
uerst
non p
ditur
tus eg
stiter
lum a
quis f
seuit
sic uiu
neonu
rit nos
in ijs q
est reg
mini,
affecti

tem me non fecerunt aule, uicissim tamen aliqui
præstiterunt quod desiderare nolim pro diuitijs.
Et mathematica si non locupletauit, nō obfuit eti
am. Si quid mecū patiuntur inopiæ literæ ipsæ, id
cum multis mihi familiare est. Scientiæ hac tem
pestate genuinum est, ut diuitem faciat neminē.
Sacerdotum insolentiæ me magis pudet ac piget,
Semel accersita inopia, pelli atque sarciri utcun
que potest, corrupta hominum ingenia & per
uersi mores, nisi Christus uelit, refingi adeo
non possunt. Atque pulchrè iam illud in me cu
ditur proverbium, è calcaria in carbonariâ. Stul
tus ego, qui in prælatione quærebam requiē, præ
stiterat, primā calamitatem pertulisse, quā ma
lum agglomerasse malo. Nūc ictus sapio. Sed hæc
quis sperasset ex sacerdotibus? Non omnino male
scuit in nos uulgus. Nostra culpa est, quando
sic uiuimus, ut uitia nostra flagitia excedant ga
neonum & lurconum. Quis non merito ode
rit nos? Sed qui hoc sciuissem, regnare hoc malū
in ijs qui magno titulo canonicos se uendicant, id
est regulares? Quis existimasset, tam amplo no
mini, tam crassam & supinam negligentiam, tam
affectatam rabiem, mores tam omnibus modis sce

sceleratissimos fuisse presentes, quæ non sacerdotibus decent, sed nebulones. Decanus esse debuerat, ut scis, atqui minus censeor quam asinus ægyptiacus. Hæc ferunt nobis hæc tempora. Regnare uolunt omnes, subesse nemo. Hoc habent, quo potissimum suam propugnant perniciem, Lutherianum esse me. Nam apud hos, qui uitia insectantur, qui Christi negotium agit, hic Lutherianus est, et que uelut magno probro illi uertitur hoc nomen. Nomen ipsum, tamen si cum Paulo non agnoscam, tamen si sectari ueritatem et iustitiam, corrumpere uitia, est esse Lutherianum, non admodum illius me pudet. De doctrina uero, quid attinet in uocare me, qui hanc non profiteor, et si profiteor, ut Christi doctrinam profiteor, cum qua si non conuenit, minime omnium agnosco. Sed utrum conueniat, uel non, neque mea quoque puto referre multum. Neque enim si damnam hanc ipse, improbatum est, neque si probauero, ideo recepta protinus est. Mirum quod non aliud nomen indiderunt magis odiosum. Nam illud iam receptum uidemus ab uulgo, ab doctis omnibus, ab magnatibus omnibus, neque aliud est, quod hodie uel audiat uel tractetur honorificentius, et quo ab illis penitus

audire Lutherus, hoc ab Christianis pene omni-
bus magis ac magis probatur. At a me quidem
lectus est Lutherus. Non docet male uiuere, ne-
que docet malefacere. Sed sinamus etiam
apud hos hereticum esse, quid illud ad me spectat
qui meum hic munus ago, quod ante mihi incum-
bebat quam unquam scriberet Lutherus? Pluri-
mum me hic solatur, quod ea fortuna mihi tecum
communis est. Quod tibi pariunt Musæ tuæ,
et labor ille indefessus, contra ueritatis impugna-
tores, id mihi conciliat munus dominationis. Quis
ergo pro Decano hodie non subulcus esse uelit?
Atqui diuertere amplius mihi non licet. Vbi
ad parochiam me conféro (magno hoc cum ludu-
re spectro) quosdam inuenio prostitute famæ, aua-
ros, inuidos, indoctos, adulteros, temulentos. Ad
collegium me recipio, non tam illis æquales
quam malitia excedentes. Sed quid opus est,
ut Satyræ tibi scribam? quando rem omnem tu
pencilatus nosti. Tamen pro epistola tua, lice-
bat mihi purgare me. Tu mihi gratularis, quan-
do dolere potius mecum debueras. Videbam nul-
lum tutius refugium, quam ad CHRISTVM,
et ad literas, atque ea causa fuit, cur scriberem.
Si pro-

Si probas igitur institutum, habes quid me coëge-
rit. Sin adularis mihi, satis est, quod nulla me ar-
git conscientia mala. Id quoque quod tantopere
postulas, reddam ubi uita fuerit comes, quod uide-
am, nullibi mihi repositam maiorem tranquillita-
tem quam in literis. Necdum omnia uidisti. Tu
qui eodem polles ingenio, eadem scientia, fac et
te quoque uirum exhibeas, id me quoque efflegia-
tum abs te scito, atq; ut facias iterum te atq; uir-
um adiuro. Futurum spero, ut mutuo aliquan-
do in literis deliciemur, ubi quorundam defertur
rit bilis, quæ nunc feruet. Habenda ratio est
temporis. Interim in persecutionibus tuis pro

Christo ipse temet solare scripturis quas
nosti. Vale ex parochia nostra

Steynheim Kalend.

Iulij, Anno

1522.

C O R R E

M I N I .

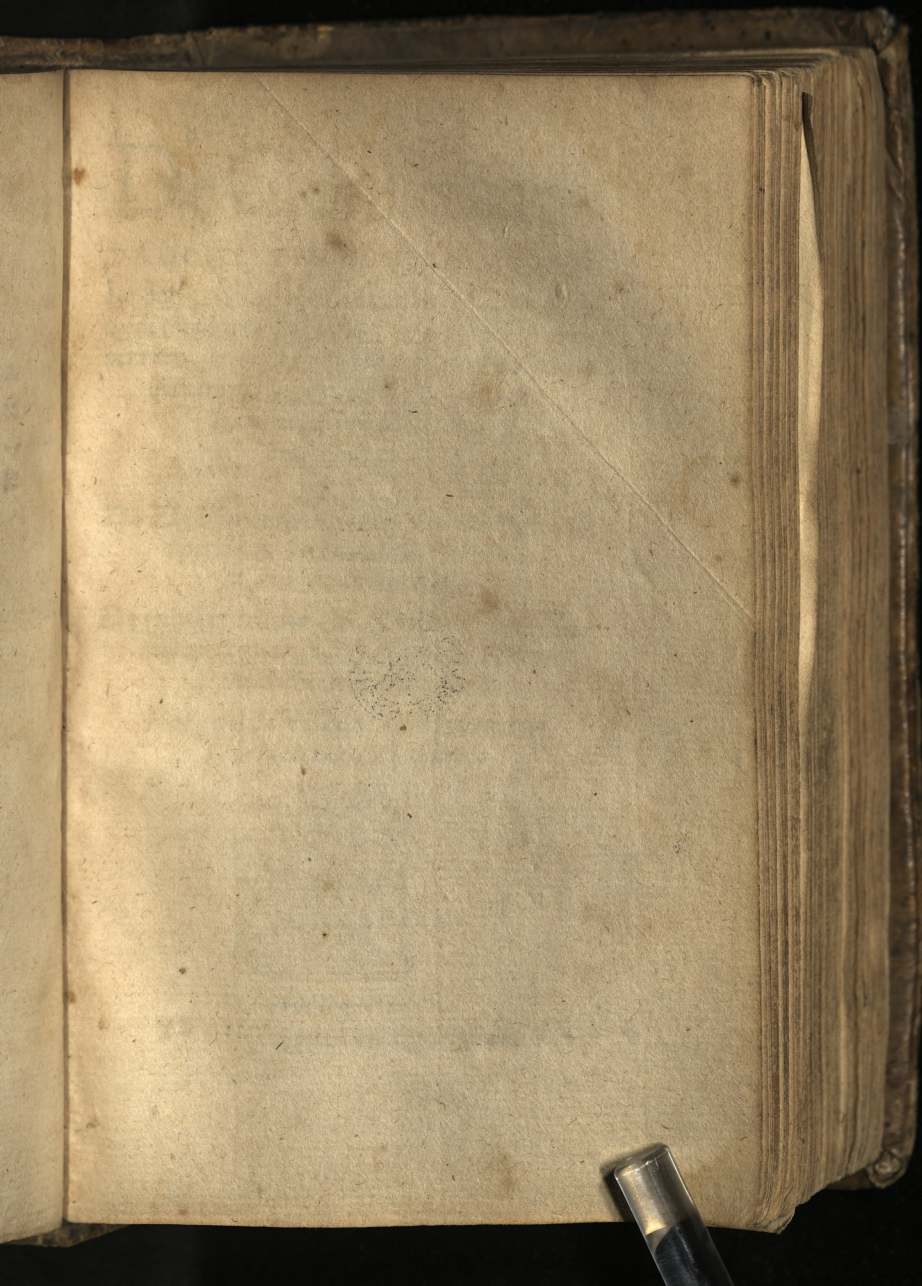
G I S I N M X

N A D O

IMPRESSVM FRAN

cosurti apud Dauidem Ze-
pbelium.

D

DA

la S

noldi

berri

De

Der

n